

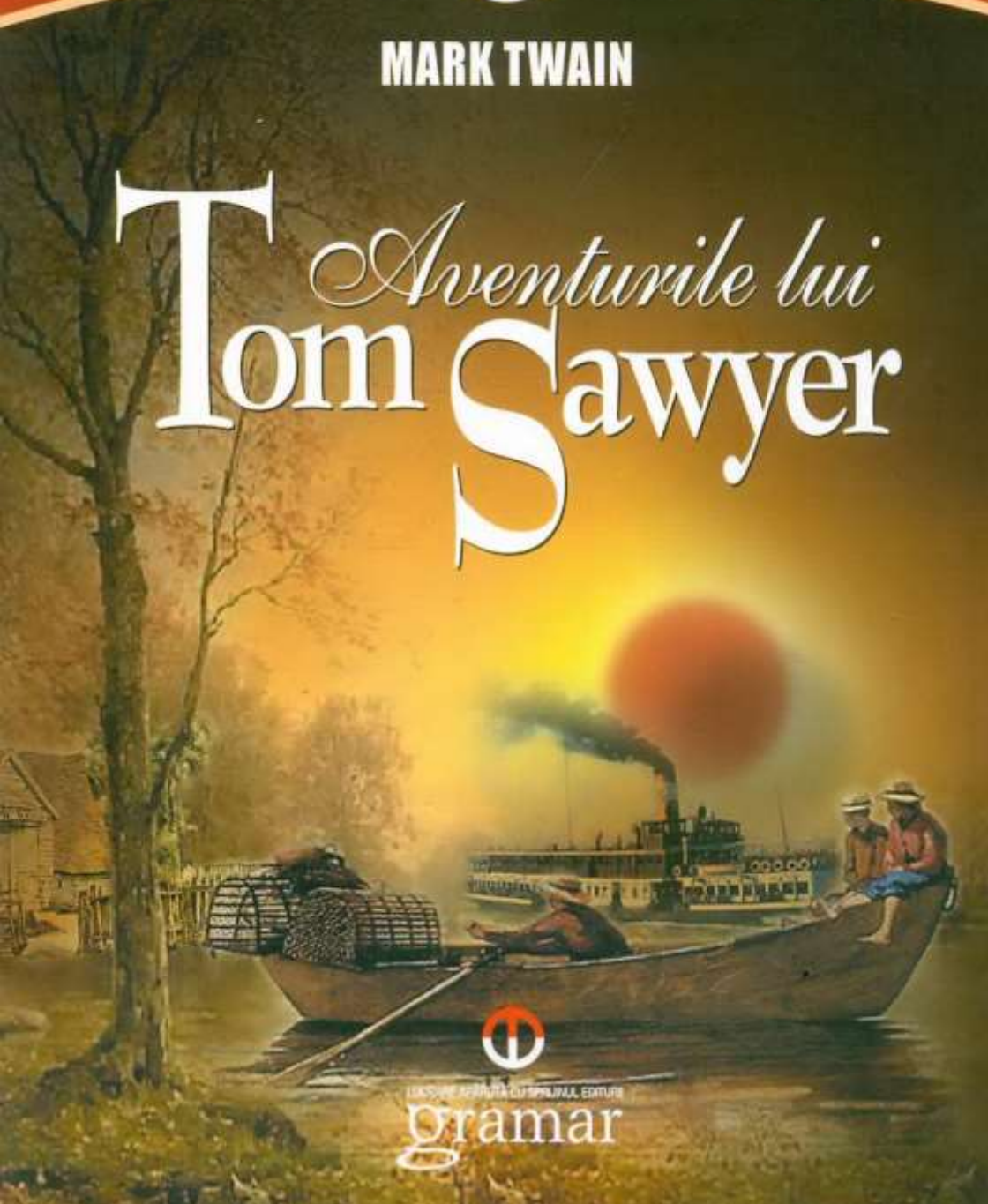
LITERATURĂ PENTRU COPII

CAPODOPERE LITERATURĂ UNIVERSALĂ

MARK TWAIN

T Aventurile lui Tom Sawyer

CLASSIC APPOINTED BY SPRINGWELL EDITURE

gramar

Prefață

Mai toate aventurile descrise în cartea aceasta sunt întâmplări adevărate; una sau două din ele sunt ale mele proprii, celelalte, sunt ale foștilor mei colegi de școală.

Huck Finn este un personaj real; Tom Sawyer de asemeni, dar nu de sine stătător, căci figura lui e o îmbinare de caractere.

Superstițiile ciudate de care amintesc aici erau foarte răspândite printre copiii și sclavii din Vestul Americii, acum treizeci - patruzeci de ani.

Deși am scris povestirea de față mai mult pentru a dăruia câteva clipe de desfătare tineretului, nădăjduim că ea va fi luată în seamă și de oamenii mari, căci gândul meu este să le reamintesc și lor în chip plăcut, cum erau și ei odinioară, cum simțeau, cum gândeau, ce vorbeau și ce năzbâtii ciudate puneau uneori la cale.

Mark Twain

Capitolul I

— Tom!

Nici un răspuns.

— Tom! Liniște.

— Unde o fi dispărut, Doamne, că doar acu îl văzui? Tom, n-auzi?

Bătrâna femeie își potrivi ochelarii și privi deasupra lor în cuprinsul odăii; îi împinse apoi pe frunte și se uită dedesubtul lor. Rar de tot, sau aproape niciodată, nu privea prin ei la un lucru atât de neînsemnat ca un băiețel, ca Tom. Ea își socotea ochelarii drept o podoabă și nu se îndura să-i uzeze. Avea ochi buni și putea vedea tot atât de bine și prin roțile mașinii de bucătărie. Se uită în jurul ei, apoi se potoli puțin, dar, parcă dorind să fie auzită de mobilele din casă, strigă:

— Să știi, că dac-oi pune mâna pe tine...! Dar nici nu-și isprăvi vorba și începu să scormonească pe sub pat cu coada măturii. Dar zadarnic! Stârni doar pe motanul ei favorit din culcuș, care, de frică, fugi afară, miorlăind.

Bătrâna se ridică și gâfâind de oboseală, zise:

— Ah! Ce bătaie am să-i trag...

Se duse la ușă și aruncă o privire de-a lungul tufelor de pătlăgele roșii de lângă gard. Dar Tom, nicăieri. Scoasă din răbdare, ea strigă cât putu:

— To-om!

O fășială ușoară și când își întoarse capul, ce-i văzură ochii? Tom!

Un băiețan voinic, care căuta să se strecoare pe lângă ea.

— Așa! Va să zică, aici mi-ai fost. Ce făceai?

— Nimic!

— Cum, nimic? Ia te uită la mâinile și la gura ta. Ce-s petele astea pe tine?

— Nu știu, mătușico.

— Ba eu știu. Sunt de marmeladă. Ți-a spus de o mie de ori, că dacă te mai prind la marmeladă e vai de pielea ta! Dă nuiaua încoace! Nuiaua începu să tremure amenințătoare.

— Vai, mătușico, ia vezi ce-i la spatele matală?

Bătrâna se întoarse iute, dând drumul băiatului, care într-o clipă se repezi la gard, și-l sări dintr-un salt. Mătușa Polly rămase mută de uimire, apoi începu să râdă cu blândețe:

— De câte ori m-a păcălit puștiul în felul acesta și încă nu m-am învățat minte, să nu-l slăbesc din ochi. Dar prostia bătrânească e cea mai mare dintre prostii. Și apoi vorba aceea: calul bătrân nu se-nvață în buiestru. Dar puștiul meu vine întotdeauna cu un șiretlic nou, pe care niciodată nu-l pot ghici. De unde nici nu gândești, răsare și când mă simte că nu-s destul de supărată ca să-i ard o palmă, hop și el, și mă face să râd. Martor mi-e Dumnezeu, că nu-mi pot face datoria așa cum trebuie față ele băiatul ăsta. Știu bine că păcătuiesc și pentru el și pentru mine și gândul acesta mă face să sufăr. E băiatul răposatei mele surori și oricum, nu-l pot lăsa de capul lui, cu toate că mă doare, când trebuie să-l pedepsesc. Acum are să se joace toată după-amiaza, iar mâine, drept pedeapsă, o să fiu nevoită să-l pun să muncească. E foarte greu să-l faci să lucreze sârbătoarea, când toți băieții se bucură de libertatea vacanței. Fuge de lucru ca dracu de tămâie și nu-și dă seama că dacă-l las de capul lui, o să fie vai de el!

Tom avu o după-amiază plăcută. Sătul de joacă, se-ntoarse acasă tocmai la timp, ca să ajute micului Jim - un băiețel negru ca smoala - să spargă lemne pentru a doua zi și să facă surcele pentru masa de seară. Până să isprăvească Jim, Tom îi povesti aventurile lui din după-amiaza aceea.

Sid, fratele mai mic al lui Tom, își vedea de treabă, adunând așchiile, deoarece el era un băiat cuminte și nu-i plăceau nebuniile. Tom șterpelise zahăr și tocmai când ronțăia mai cu poftă, iată și mătușa Polly. Ea începu să-i pună fel de fel de întrebări cu tâlc ascuns, spre a-l atrage pe Tom pe panta destăinuirilor. Ca orice femeie simplă, ea își

închipuia că are talentul de a pătrunde în taina lucrurilor ascunse și îi plăcea să privească efectul uneltirilor ei șirete, dar destul de lămurite. Astfel, grăi:

— Era foarte cald la școală astăzi, nu-i așa, Tom?

— M-da!

— Mare căldură, nu-i așa?

— M-da!

— Și n-aveai chef deloc să te duci la gărlă, Tom? O bănuială nelămurită îi încolți în suflet.

— Nu, nu! Nu prea! răspunse Tom.

Bătrâna întinse mâna și pipăind cămașa lui Tom, zise:

— Cu toate astea, nu prea ți-e cald acuma.

În sinea ei se bucura. Cercetând cămașa, ea urmărea un scop la care nimeni nu s-ar fi gândit. Tom însă o cunoștea bine, și ghicindu-i gândul, răspunse ca pentru a se apăra:

— Cineva m-a stropit cu apă și nici până acum nu mi sa uscat părul. Vezi?

Ideea că un amănunt atât de însemnat îi putea scăpa din vedere, o tulbură pe mătușa Polly. Dar îi veni o altă idee mai năstrușnică:

— Pentru că te-a stropit cineva cu apă nu trebuia să-ți descoși gulerul, nu-i așa, Tom? Descheie-te la haină!

Îngrijorarea lui Tom se risipi. Își descheie haina. Gulerul era bine prins la locul lui.

— În sfârșit, să lăsăm asta. Dar vezi Tom, știi bine că ai sărit capra toată după-amiaza și că ai fost la gărlă. Dar te iert. Hai, nu-mi mai fă mutra asta de curcă plouată, Tom!

Era pe de o parte mânănită, că toată iscusința ei dăduse greș; pe de altă parte, era bucuroasă, că de astă dată băiatul se purtase cumsecade.

Dar Sidney zise:

— Dacă nu mă-nșel, i-ai prins cu ață albă gulerul și acuma e neagră.

— Așa-i! Cu ață albă! Tom!

Dar Tom nu mai așteptă cele ce aveau să urmeze și zbughind-o pe ușă, strigă:

— Las'mă Sidy, că-ți trag eu un toc de bătaie, de ai să mă ții minte!

Când se simți în siguranță, ridică reverul hainei. Două ace, unul cu ață albă, celălalt cu ață neagră, erau înfipte în rever. Tom le privea și bombănea:

— Nu băga de seamă, de nu-i spunea Sid. Mătușica mi-l coase când cu ață albă, când cu ață neagră, cum se nimerește. Dar las'mă Sidy, mă. Să nu-mi zici pe nume de nu te-oi cotonogi, de o să mă ții minte!

Tom nu era un băiat model, iar pe cel care-l cunoștea ca model al orașului, nu-l putea suferi și-i era silă de el.

În mai puțin de două minute își uită cu totul de necazuri, nu fiindcă erau mai puțin amare decât ale unui om matur, ci fiindcă, în mintea-i își făcuse loc un nou și puternic interes, ca și un om în toată firea, care în goana după o nouă încercare a norocului, își uită de toate necazurile. Noul interes se datora unui obiect foarte frumos: Un fluier prețios, pe care-l căpătase tocmai de la un negru și din care voia să fluiera acum nestingherit. Desigur că cititorii, știu din ce constă un astfel de fluier, cu care poți imita cântecul pitulicii.

Tom porni fluierând de-a lungul străzii, vesel și cu inima plină de mulțumire. Se simțea ca un astronom, care descoperise o planetă nouă.

Amurgul verii se prelungea. Nu se întunecase încă. Înaintea lui se ivi un străin: un băiat ceva mai răsărit decât el. Un nou venit de orice sex sau de orice vârstă, stârnea curiozitatea în micul și sărăcăciosul orășel St. Petersburg. Băiatul acesta era i-iine îmbrăcat, prea bine chiar, pentru o zi de lucru, haina lui, încheiată până la gât și cu centură, era nouă-nouță, ca și pantalonii, și-n afară de asta, mai avea și ghetete în picioare. Ba, purta și o cravată frumoasă de mătase. Mutra lui de orășean îl râcăia pe Tom. Cu cât se uita Tom mai mult la această arătare minunată, cu atât mai mult acesta strâmba din nas la îmbrăcămintea lui jerpelită. Tăceau amândoi. Dacă unul se mișca, se mișca și celălalt,

dar numai în lături, în cerc. În tot timpul acesta se uitau țintă unul în ochii celuilalt. În cele din urmă, Tom spuse:

— Eu, te pot trânti la pământ!

— Ia, vezi de încearcă!

— Ai să vezi că pot!

— Nu cred!

— Ba, pot.

— Nu poți!

— Ba pot!

— Nu poți!

O pauză de încordare. Apoi Tom:

— Cum te cheamă?

— Nu te privește.

— Ba, dacă vreau o să mă privească!

— Și de ce nu vrei, chiar acum?

— N-avea grijă, o să vreau. Faci pe grozavul, hai?

— Ei, ce mai aștepți?

— Crezi că ești mai tare ca mine? Păi, dacă vreau te trântesc cu o singură mână.

— Bine, bre! Dar de ce nu faci, ce spui?!

— Îți arăt eu acuși dacă faci pe prostul cu mine.

— Zău! Nu mai spune... am mai văzut eu mulți ca tine.

— Mă frumosule, te crezi mare și tare, hai, mă?

— Ce mai pălărie ai în cap! Ha, ha, ha!

— Dacă nu-ți place, fă-mi-o mototol! Dar când oi pune mâna pe tine, ce te-oi mai cotonogi!

— Mă, mincinosule, mă!

— Mai mincinos ca tine, bre?

— Mincinosule, fricosule, tâmpitul!

— Hai, cară-te de aici!

— Mă, dacă mai scoți o vorbă, praf te fac!

— Așa crezi tu!

— Ai să vezi!

— Ce mai aștepți? Nu știi decât să trâncănești.

— Fricosule! Ești un fricos, de n-ai pereche!

— Eu fricos?

- Tu.
- Eu?
- Da, tu.

Altă pauză și alte învârtituri în cerc. Acum se apropiaseră, umăr la umăr. Tom reîncepu:

- Pleacă de aici!
- Pleacă tu!
- Nu vreau!
- Nici eu!

Stăteau înfipti unul lângă altul, gata să se încaiere, dar nici unul nu îndrăznea să facă vreo mișcare. După o așteptare plină de înfrigurare, Tom spuse:

— Ești un fricos și un nătărău. Am să te spun fratelui meu mai mare și are să te snopească în bătaie.

— Ce-mi pasă mie de fratele tău mai mare?

Eu am un frate mai mare decât al tău și fratele meu e în stare să-l arunce pe fratele-tău peste gard, ca pe o minge. (Frații aceștia trăiau doar în închipuirea lor).

— Minți, mă!

— Ba, tu minți!

Cu degetul mare al piciorului, Tom trase o linie în praful străzii, zicând:

— Cine îndrăznește să treacă peste asta, mănâncă bătaie. Celălalt o trecu îndată și zise:

— Să văd, cine-i în stare să mă bată?

— Mă, nu te juca tu cu dracu. Cată-ți mai bine de drum.

— Păi, n-ai spus tu că mă bați, dacă trec peste linie?

— Te bat dacă nu-mi dai doi gologani.

Noul venit scoase din buzunar două monede de aramă și i le întinse în bătaie de joc.

Tom le azvârli la pământ.

În clipa următoare, se aruncară amândoi în praful uliței; încârligați ca doi cotoi, se tăvăleau, sfâșiindu-și hainele, smulgându-și părul și strivindu-și nasurile. În învălmășală, printre bătăi și ghionturi, Tom se trezi deodată călare pe adversarul său, pe care-l ținea strâns cu picioarele și-l lovea sălbatic cu pumnii.

— Na, bre! Să nu zici că n-ai de-ajuns!

Băiatul se lupta să scape din strânsoare și țipa cât îl ținea gura.

— Na, să te saturi! Și loviturile cădeau cu nemiluita.

— Să te înveți minte altă dată, să bagi de seamă cu cine vorbești, să nu fii mojit, mă!

Băiatul se desfăcu de sub apăsarea lui Tom și plecă scuturându-și hainele, sughițând și uitându-se îndărăt îi

arăta prin gesturi ce o să pățească Tom data viitoare când o pune mâna pe el. Tom îi răspundea prin strâmbături și porni la drum foarte mulțumit de sine. Însă, de îndată ce-i întoarse spatele, celălalt înșfacă o piatră, o azvârli și-l nimeri drept în spate între umeri, după care o luă la fugă.

Tom se luă după el până acasă și astfel află unde locuia. Se postă la poartă și își pândi un timp adversarul, doar de o ieși. Dar acesta se ascunsese în casă, în dosul perdelei și când îl zări, dădu cu tifla.

Într-un târziu, se ivi la ușă mama dușmanului și-l înjură: - Ești un stricat și un descreierat! Derbedeule! Ia-ți catrafusele și cară-te. Să nu te văd în ochii mei!

Tom plecă satisfăcut, că a arătat el neobrăzatului, cu cine are de a face.

Târziu, pe înserate, când Tom se furișă cu mare băgare de seamă pe fereastră, nimeri drept în brațele mătușii Polly care, văzând în ce hal sunt hainele lui, hotărî ca a doua zi să-l țină acasă și să-l pună la o treabă folositoare.

Capitolul II

În dimineața aceea de sâmbătă, soarele strălucea surâzător, iar lumea se redeștepta proaspătă, fremătând de bucuria vieții. Inimile tresăteau de cântece. Fețele oamenilor erau luminate de fericire. Pomii își desfăceau mugurii și aerul era înmiresmat de mlădițele tinere. Dincolo de orașelul pe care-l domina, Cardiff Hill era îmbrăcat în verdeață și din depărtare părea ca un pământ al făgăduinței.

Tom se ivi pe trotuar, într-o mână cu o găleată plină cu var alb și cu o bidinea în cealaltă. Măsură din ochi gardul și bucuria vieții i se prefăcu în jale, iar în inima lui se cuibări mâhnirea. Treizeci de metri avea în lungime gardul și doi metri înălțime!

Se resemna cu gândul că viața e un adevărat iad: Tom înmuie bidineaua în var și trase o dâră de-a lungul unei șipci: repetă această lucrare o dată și încă o dată și compară dâra atât de puțintică făcută de el cu întreaga lungime a gardului nevăruit și își pierdu curajul. Deznădăjduit, se lăsă pe o ladă de lemn. În clipa aceea, din poartă se ivi Jim cu o găleată de apă în mână, cântând: „*Buffalo Gals!*”

Până atunci, căratul apei cu găleata de la cișmeaua cu pompă nu era o îndeletnicire plăcută pentru Tom. Acum, însă, i se părea o adevărată izbăvire. Își aminti că în jurul cișmelei era întotdeauna adunată o ceată de copii albi, mulatri și negri și mai cu seamă fete, care, până să le vină rândul, făceau schimb de jucării, zburdând și încăierându-se adesea.

Cu toate că cișmeaua se afla la o depărtare de numai o sută cincizeci de metri, Tom ținea minte că Jim zăbovea întotdeauna cel puțin o oră la cișmea și niciodată nu se înapoia dacă nu venea cineva să-l aducă acasă. Tom îi spuse:

— Ia ascultă Jim; aduc eu apă, vrei să spoiești tu în locul meu?

Jim clătină din cap și-i răspunse:

— Nu pot, dom'le Tom. Cucoana mi-a poruncit să mă duc după apă și să nu m-apuc de prostii pe drum. Și mi-a mai spus, că dacă m-ai ruga să spoiesc, să-mi văd de treabă, că nu pe mine m-a pus să spoiesc.

— Nu te uita la ce spune dânsa, Jim. Așa-i ea totdeauna. Adă găleata încoace și cât ai bate-n palme, mă și întorc cu ea. De te-o afla cucoana, să nu-mi zici pe nume!

— Nu pot, zău, dom'le Tom. Află cucoana și-mi rupe urechile. Așa mi-a spus.

— Dânsa nu bate pe nimeni niciodată, cel mult îți dă un bobârnac în scăfârlie. Ei și, doar n-ai plânge pentru asta? Te sperie doar cu vorba. Jim, știi una?

Iacă, îți dau o bilă, o bilă cu dungi, mă! Jim începu să șovăie.

— Ascultă Jim, e cu dungi albe și câștigă de te sperii.

— Te cred, dom'le Tom și aș face bucuros târgul, dar mi-e grozav de frică de cucoana.

Jim era un biet copil și prea era mare ispita ca să se poată împotrivi. Puse găleata jos și luă în mână bila cu dungi albe. Dar în clipa următoare o aruncă și porni într-o fugă la cișmea, alergând cât îl țineau picioarele. Neavând încotro, Tom se apucă să spoiască de zor.

Mătușa Polly, care se întorcea de la câmp, văzându-l cum muncește băiatul, plecă foarte mulțumită.

Puțin după aceea însă, zelul lui Tom scăzu. Începu să se gândească la jocurile plănuite pentru acea zi și fu cuprins de jale. În curând, ceilalți băieți o să treacă pe acolo cu tot alaiul lor neastâmpărat și o să facă haz de îndeletnicirea lui. Gândul acesta îl apăsa grozav. Scoase la iveală toată averea ce o adunase, zi cu zi, și își cercetă această bogăție: frânturi de jucării, bile și alte fleacuri! Ce nu și-ar putea cumpăra cu ele. Resemnat, vârî totul în buzunar.

— Aș da totul pentru o oră de libertate, își zise el.

În această clipă de neagra deznădejde, un gând năstrușnic îi străfulgera mintea. Puse mâna pe bidinea și începu să spoiască pe-ndelete.

Tocmai atunci se ivi Ben Rogers, cel mai temut zeflemist dintre toți băieții. Ben țopăia de colo până colo, ca un ied neastâmpărat. Morfolea dintr-un măr și scotea câte un chiot subțire, ba și un „*dinga-danga*” gros, ceea ce însemna că face ca vaporul. Când fu destul de aproape, Ben își micșoră viteza, viră spre mijlocul străzii, se plecă adânc peste bord, cercetând cu luare aminte ancorajul și socoti adâncimea potrivită, pentru a putea ancora. Ben era în același timp: vapor, căpitan și semnalizator, astfel că trebuia să se închipuie pe linia de comandă, de unde dădea ordine, pe care le executa tot el.

— Oprește! Cline, cline, cline! încetișor se întoarse spre trotuar. Ține pupa! Cline, cline, cline! întinse brațele înainte și se dădu puțin îndărăt. Ține prora! Cline, cline, cline! Ci-ci-ci-ci-ci!

În acest timp, își învârtea brațul drept cu iuțea, închipuind roata vaporului.

— Tribord! strigă el și învârți brațul stâng.

— Tribord! Oprește! Cline, cline, cline! Acostează! Ș-ș-ș-ș-ș-ș-ș-ș-ș! Gata căpitane!

Tom își vedea de treabă, prefăcându-se că nu bagă de seamă vaporul. O clipă și Ben se zgâi urât la el, apoi zise cu compătimire:

— He, he. Ești la strâmtoare, ai?

Nici un răspuns. Cu ochi de artist, Tom cercetă ultimele trăsături: înmuie bidineaua, trase de câteva ori și cercetă din nou rezultatul. Ben îi dădea târcoale. Lui Tom îi lăsa gura apă după măr, dar nu-și întrerupea lucrul. Ben începu:

— Ascultă, camarade, lucrezi de zor?

— Ia, te uită, tu ești bre, Ben? Nici nu te-am băgat de seamă...

— Eu mă duc la gărlă să fac baie, nu vii și tu? Dar, de ocupat ce ești, nu cred că poți veni. Munca nu-ți îngăduie, nu-i așa, Tom?

Tom îl privi cu coada ochiului, apoi îi zise:

— Care muncă, bre?

— Păi, deh! Asta nu-i muncă?

Tom rezumă în gând toată isprava lui, apoi, fără să clipească, zise cu ușurință:

— Poate să fie muncă și poate să nu fie! Cum vrei s-o iei. Principalul e că se potrivește de minune unui Tom Sawyer!

— Haida de! N-ai vrea să mă faci să cred, că-ți face plăcere?

Bidineaua se mișca de zor.

— Dacă-mi place? De ce oare nu mi-ar plăcea? N-ai totdeauna norocul să Ț-M spoi un gard! Aceasta schimba cu totul fața lucrurilor. Ben uită să mai muște din măr. Tom își plimba cu desfătare bidineaua în sus și-n jos și se da mereu câte un pas înapoi ca să cerceteze rezultatul; mai adăuga ici-colea câte o trăsătură, iar mai trăgea și cu un interes din ce în ce mai ațâțător.

Apoi începu:

— Ia ascultă, măi Tom. Știi una? Lasă-mă bre să dau și eu puțin cu bidineaua.

Tom se gândi o clipă; fu pe cale să consimtă, dar se răzgândi numaidecât:

— Nu, nu se poate! Nu-i cine știe ce lucru greu, dar vezi tu, Ben, mătușa Polly ține foarte mult ca gardul dinspre stradă să fie frumos. Dacă ar fi vorba de cel din dos, n-ar fi nimica. Dintre o mie sau două mii de băieți nu știu dacă ar fi unul în stare să spoiască așa cum trebuie.

— Ce spui? Ei, hai, lăsă-mă numai să încerc. Eu în locul tău, te-aș lăsa, Tom!

— Ben, nu-mi cere ce nu se poate. Mătușa Polly nu cunoaște gluma. A vrut și Jim și Sid, dar dânsa nu i-a lăsat. Îți dai tu seama, ce va să zică asta?

— Fleacuri, bre! Fleacuri! Știu eu mă, cum să dau cu bidineaua. Lasă-mă numai să încerc. Uite, îți dau cotorul mărului.

— Bine! Fie! Dar mi-e frică. Nu, Ben, nu se poate.

— Uite, mă, îți dăruiesc tot mărul, ce dracu?

Cu o mutră plictisită, dar cu bucurie în suflet, Tom îi cedă bidineaua. Și pe când vaporul „Big Missouri” muncea și asuda la soare, artistul în retragere, ședea la umbră în apropiere, cocoțat pe un butoi, își bălângănea picioarele, mușca din măr și plănua, cum ar face oare să atragă în cursă cât mai mulți prostovani. Dar iată că avu noroc: Băieții treceau pe acolo și veneau să-și bată joc de el, dar rămâneau să spoiască. Îl dădură pe Ben la o parte, căci Tom făcu târg cu Billy Fisher să-l lase să spoiască în schimbul unui zmeu vechi. Veni apoi la rând Jonny Miller, care adusese un șobolan mort și așa se scurse, oră după oră. Și așa se întâmplă, că pe lângă lucrurile amintite mai sus, Tom se alesese, cu o duzină de bile, o clapă de pian, o bucată de sticlă albastră, un tun făcut dintr-un mosor de ață, o cheie ce nu deschidea nici o încuietoare, o bucată de tibișir, un dop de cristal de la o carafă, un soldat de plumb, o pereche de melci adevărați, șase pocnitori, o pisicuță de pluș cu un ochi lipsă, o clanță de aramă, o zgardă, mânerul unui cuțit, patru bucăți de coajă de portocală și o balama. Tom petrecuse de minune, lenevind tot timpul, dând ordine în dreapta și în stânga. Dacă gardul ar fi avut mai multe laturi, desigur că ar fi adus la sapă de lemn pe toți băieții orașelului.

Tom recunoștea că viața nu e chiar atât de lipsită de bucurii. Descoperise, fără voie, o lege a firilor omenești și anume că: pentru a face pe cineva să dorească un lucru, nu trebuie decât să pui piedici în calea dobândirii lui.

Capitolul III

Tom se înfățișă în fața mătușii Polly, care ședea la fereastra singurei încăperi, ce servea în același timp de salon, de sufragerie și de dormitor. Aerul îmbălsămat, tăcerea odihnitoare, zumzetul albinelor și mireasma florilor, își făcuseră efectul, căci ea moțăia deasupra lucrului ei de mână, neavând altă tovărășie decât pisica adormită în poala ei. Pentru mai multă siguranță, mătușa își urcase ochelarii pe frunte.

Încredințată că Tom fugise de mult de la datorie, se miră foarte mult de curajul lui, când veni în fața ei și îi spuse:

— Mătușico, pot pleca la joacă?

— Ce? Ai terminat? Cât ai făcut?

— Am făcut tot.

— De ce minți? Tom! Știi, că nu pot suferi minciuna.

— Nu mint, mătușico, am terminat tot!

Mătuși Polly nu-i venea să creadă. Se ridică și porni afară, să se încredințeze de adevăr. S-ar fi mulțumit numai cu douăzeci la sută, din ceea ce afirma Tom, dar când găsi gardul întreg, vărui artistic, cu un soc tras dedesupt, uimirea ei fu de nedescris. Plină de mirare spuse:

— Asta n-aș fi crezut niciodată! Vezi, Tom, că poți să muncești când vrei?

Dar pentru a micșora lauda, adăugă:

— Dar asta se întâmplă foarte, foarte rar. Ei bine, îți dau voie să pleci la joacă, dar dacă vii târziu acasă, îți rup oasele!

Era atât de mulțumită, încât îl luă în cămară și-i alese un măr frumos, pe care i-l dăruie, povățuindu-l să fie cuminte, că numai așa o să ajungă să fie prețuit de oameni. Și pe când încheia cu o pildă din Sfânta Scriptură, Tom o zbughi afară.

În curte, îl zări pe Sid, care urca tocmai scara exterioară, ce ducea la odaia din mansardă. O ploaie de bulgări de pământ începuse să cadă asupra lui Sid și înainte ca mătușa

Polly să poată interveni, cinci sau șase bulgări nimeriră în plin. Tom avu grijă să se facă nevăzut, la timp. Sări gardul. Putea să iasă și pe poartă, dar ca de obicei, îi venea mai ușor s-o ocolească.

Tom era acum cu sufletul împăcat, căci răz bunase trădarea lui Sid, în privința gulerului cusut cu ață neagră.

Ocolind casa, Tom intră în ulița de din dos și părăsind zona periculoasă, ieși în strada principală a orașelului, unde-l așteptau două tabere adverse: două tabere de războinici formate din băieți, care la rândul lor așteptau semnalul de atac. În fruntea uneia din cete se înfipse Tom. Cealaltă era condusă de Joe Harper, un prieten bun al lui Tom. Comandanții nu se băteau între ei. Își fixau doar cartierul general în vecinătatea câmpului de bătaie, de unde îndrumau operațiunile părților beligerante.

După o luptă crâncenă, trupa lui Tom ieși biruitoare. Pe câmpul de bătaie rămaseră mulți morți. Se făcu schimb de prizonieri, se stabiliră condițiunile armistițiului și se fixă ziua bătăliei viitoare. Se dădu semnalul de retragere și armatele se risipiră. Tom se întoarse singur acasă.

Pe când trecea în fața casei, unde locuia Jeff Tratcher, zări în grădină o fetiță, pe care n-o cunoștea. Era o făptură gingașă, cu ochi albaștri și cu părul bălai, împletit în două codițe lungi. Purta o rochiță albă de vară, de sub care se vedeau pantalonașii frumos brodați. Eroul proaspăt încoronat simți fiorul unei iubiri noi. Nu trecuse nici o săptămână, de când putuse în sfârșit să-și destăinuiască dragostea către Amy Lawrence și iată că, acum cavalerul nestatornic o alunga din inima-i ușuratică, ca pe un musafir nepoftit.

Se opri locului și începu s-o soarbă din ochi pe noua lui zeiță. Când văzu că dânsa îl zărise, se prefăcu brusc că habar nu are de ea și începu să facă fel de fel de giumbușlucuri de copil, unele mai absurde ca celelalte. Apoi tot cu gândul de a-i câștiga admirația, Tom începu să producă în tot soiul de acrobații, iar dacă văzu că dânsa nu-l

prea ia în seamă, îi aruncă o privire. O văzu îndreptându-se spre intrarea casei. Atunci, Tom se urcă pe gardul de uluci și făcu o figură de echilibristică, demnă de un artist de circ sau de un dansator pe sârmă. Ea se opri puțin pe scară, apoi se întoarse spre ușă. Când puse piciorul pe prag, Tom se întunecă la față. Apoi însă, se luminează din nou, căci înainte de a intra, fetița îi aruncă peste gard o panseluță. Într-un suflet fu acolo, apoi rotindu-și privirea și nevăzând pe nimeni, culese de pe jos un fir de pai, îl ținu în echilibru pe vârful nasului, cu capul pe spate; apucă panseaua, o ridică și huș!... o zbughi după colțul casei. Nu lipsi însă multă vreme, doar atât cât durase ca să-și prindă floarea sub haină, aproape de inimă sau poate de stomac, deoarece anatomia era una din materiile, pe care nu o putea suferi.

Se întoarse din nou în fața casei și se învărti pe lângă gard până aproape de seară, repetând acrobațiile de mai înainte. Cum însă fetița nu se mai arăta deloc, Tom se gândi că poate se ascundea în dosul perdelei. Între timp, se întunecă de-a binelea. Tom porni spre casă, cu mintea plină de planuri frumoase. În timpul cinei însă, era atât de absorbit de gânduri, încât mătușa se miră mult.

— Ce-o fi dat în băiatul ăsta? își zicea dânsa, și cu toate că-l dojenise destul de aspru pentru că aruncase cu bulgări de pământ după Sid, el nu părea că-și face inimă rea din cauza aceasta. Zaharnița însă, îl ispitea întotdeauna și încercând să fure zahăr, mătușa îl plesni peste mână. El spuse:

— Când Sid pune mâna, de ce nu-l plesnești, mătușo?

— Sid nu mă scoate din răbdare ca tine. Tu ai mânca tot zahărul, dacă n-aș fi cu ochii în patru.

Profitând de o clipă, când mătușa se duse în bucătărie, Sid întinse mâna spre zaharniță și aruncă spre Tom o privire semeață, zaharniță căzu și se sparse. Tom era atât de fericit de această întâmplare, încât se abținu să scoată o vorbă măcar. Era hotărât să nu spună nimic până când va intra mătușa și va întreba, cine a făcut pozna. Abia atunci o să

spună ce s-a petrecut în lipsa ei și nimic n-o să fie mai plăcut decât să vadă pe băiatul acesta cuminte, mâncând bătaie. Era atât de încântat de planul lui, încât de abia mai putea aștepta ivirea mătușii. În cele din urmă, ea apărură, se opri lângă cioburile zaharniței și le privi deasupra ochelarilor.

— Acum e momentul, își zise Tom, dar în clipa următoare se pomeni trântit pe podea. Palma puternică a mătușii se ridica să-l lovească din nou, dar Tom strigă:

— Stai, mătușo, de ce dai în mine? Sid a spart-o.

Mătușa Polly se opri încremenită, iar Tom se aștepta ca ea să se potolească. Dar când își recapătă glasul, nu zise decât atât:

— Lasă, că palma asta tot nu ți-am dat-o degeaba. Ai meritat-o pentru isprăviile pe care nu le știu.

Dar după un timp, bătrâna simțindu-se copleșită de muștrări de cuget, se înduioșă și începu să spună vorbe drăgăstoase. Își dădu însă numaidecât seama că aceasta nu făcea parte din metoda ei disciplinară și se hotărî să tacă.

Bosumflat, Tom se retrase într-un ungher. Pe mătușa Polly n-o slăbea din ochi, căci știa că în sinea ei, ea îi cerea iertare, ba i se păru că zărește în colțul ochilor ei o lacrimă. Din când în când îi prindea câte o privire rugătoare, dar se prefăcea că se uită în altă parte. Tom își închipui că zace de o boală grea, iar mătușa se apleca asupra lui. Vedea cum pare că aștepta un singur cuvânt de iertare, dar el își întorcea capul la perete și murea, fără să fi rostit o vorbă. Oare cum s-ar simți ea atunci? Apoi se vedea, adus pe brațe acasă, mort, pescuit în gărlă, cu cărlionții uzi, lipiți de tâmpile, cu mâinile țepene și cu inima stinsă pe veci. Cum s-ar arunca atunci, mătușa asupra lui. Ce de lacrimi fierbinți! Cum ar mai implora pe Dumnezeu, cu buzele tremurânde, să redea viață băiatului și făgăduind că n-o să-l mai bată niciodată! Niciodată, pe nedrept. Astfel cugeta el, în timp ce din ochi i se rostogoleau picături mari și lacrimile acestea amare i se prelingeau pe obraji și-i picurau pe mâini. Și atât de păgână i se părea lumea aceasta, față de tristețea lui cucernică, încât, în clipa

când verișoara lui Mary intră veselă și zburdalnică pe ușă, el ieși pe cealaltă. Ocolind locurile preferate de băieți, căută un colț părăsit, care să se potrivească și cu starea lui sufletească. Ajunse la malul gârlei și se așeză pe o buturugă. Privi la întinsul monoton al apei și dorea să se cunfunde în valuri, ca să moară fără chinuri. Dar își aduse aminte de floarea lui. O scoase mototolită și veștejită și tristețea lui spori și mai mult. Se întrebă ce ar face fata, când ar afla de soarta lui tristă? Ar plânge și s-ar arunca la pieptul lui, mângâindu-l? Ori, și-ar întoarce capul, nepăsătoare, ca toată lumea asta, atât de străină de el! Închipuirea aceasta îi prilejui o suferință atât de plăcută, încât se lăsă stăpânit de ea, cu desăvârșire. Răcoarea serii îl aduse la realitate. Se ridică și porni spre casă. În drum se răzgândi și se abătu în strada, unde locuia dragostea lui necunoscută. Se opri în fața casei. Totul era cufundat în tăcere. Numai o singură fereastră era luminată de pâlparea unei lumânări. Să fie oare ea acolo îndărătul perdelelor?

Tom sări gardul, se furișă printre plante până sub fereastra minunată; se uită în sus, fără emoție, apoi se întinse pe pământ cu fața în sus și prinse floarea între mâinile împreunate pe piept.

Astfel, el își închipui, că murea pe pământul rece și sub cerul liber. Nu era nimeni la căpătâiul lui ca să-i închidă ochii pentru veci și nimeni nu se apleca asupra lui să-l mângâie și să-i ușureze sfârșitul. Iar dimineața, când ea se va uita afară și-l va vedea sărmanul cu trupul înțepenit, va vărsa poate o lacrimă și va regreta poate că viața aceasta s-a stins în floarea tinereții, răpită de moartea nemiloasă?

Deodată se deschise o fereastră. O voce pițigăiată de servitoare destramă tăcerea sfântă, iar rămășițele pământestești ale martirului închipuit, culcat sub fereastră, fură înecate într-un potop de apă.

Eroul sări în sus, scuișând și smiorcând. Mai întâi, se auzi șuieratul unei sticle goale care se sparse de gard, apoi niște înjurături înăbușite.

O umbră nedeslușită se aruncă peste gard și se mistui în întuneric.

Nu mult după aceea, Tom se pregătea să se culce în odaia lui, pe care o împărțea cu Sid. Se dezbracă și se vâri în pat, fără să rostească rugăciunea de seară. Sid voia să-i amintească, dar când îi văzu mutra întunecată și posomorâtă, se lipsi și se întoarse cu fața la perete.

Capitolul IV

Soarele răsare în toată splendoarea lui, împrăștiindu-și razele ca o binecuvântare asupra orașelului pașnic.

După micul dejun, mătușa Polly porni la cele creștinești, care începeau cu o rugăciune, compusă de la început și până la sfârșit din citate biblice, însăilate cu multă pricepere și termina prin citirea unui capitol din Vechiul Testament.

Tom începu și el să învețe versetele. Sid le învățase pe ale lui cu o zi înainte. Tom purcese cu toată râvna să memoreze cinci versete, pe care le alesese din „*Predica de pe munte*”, deoarece altele mai scurte ca acestea nu găsise.

După o jumătate de oră, Tom de-abia îndruga ceva asemănător versetelor, căci mintea lui rătăcea aiurea, iar mâinile lui se ocupau cu alte distracții. Mary îi luă Biblia pentru a-l asculta, iar el încercă să se reculegă în fața drumului cel adevărat...

— Fericiți sunt ă... a....

— Cei săraci.

— Da, cei săraci ă... ă....

— Cu duhul.

— În duh! Fericiți sunt cei săraci în duhul, căci ei...

— A lor!...

— Căci a lor. Fericiți sunt cei săraci în duhul, căci a lor... este împărăția Cerurilor. Fericiți sunt cei ce plâng, căci ei...

— V...

— Căci ei ă... ă... ă....

— Vo...

— Căci ei vo... Mai departe nu știu!

— Vor!

— Aha! Vor! Căci ei vor... ă.... ă... vor plânge ă... ă... vor...

fericiți sunt cei ce vor... ă... ă... cei... ce... vor plânge... căci ei vor fi...? Ce? De ce nu-mi spui Mary?

— Să lăsăm asta, Tom. N-am venit aici să te învăț. Nici n-aș face-o. Du-te băiete și învață totul din nou. Nu deznădăjdui, o să-nveți repede și atunci o să-ți dau ceva frumos!

— Bine! Ce-ai să-mi dai? Spune zău!

— Nu-ți spun, decât că e ceva frumos!

— Nu mă-nșeli, nu-i așa, Mary? Uite mă duc să-nvăț din nou versetele.

Sub imboldul unei curiozități, dublată de neastâmpărul așteptării, Tom învață atât de bine sfânta lecție, încât Mary îi dădu un briceag de douăsprezece parale, care-l făcu să nu-și mai găsească locul de bucurie.

E adevărat, nu era bun de nimic briceagul, dar cu toate acestea, Tom începu să sculpteze cu el în peretele dulapului și tocmai voia să treacă mai departe la sipet, când fu chemat să se îmbrace pentru școala duminicală.

Mary îi dădu un lighean cu apă și o bucată de săpun, cu care el ieși în curte. Puse ligheanul pe o laviță de lângă ușă, aruncă săpunul în apă și își sumese mânecele; luă apoi ligheanul și vărsă tot conținutul pe pământ. Apoi intră în bucătărie și începu să se frece cu prosopul, atârnat după ușă. Dar Mary i-l smulse din mână, zicându-i:

— Ei, Tom, nu ți-e rușine? Ce crezi că apa te îmbolnăvește? Mary îi umplu ligheanul din nou, iar acum stătea Tom aplecat peste lighean, chibzuind, cum să găsească alt mijloc de scăpare. Luă o înghițitură bună de apă în gură, apoi intră cu ochii închiși în bucătărie, apucă prosopul și pe când se freca pe față, scui pă apă în prosop. Din această ispravă el ieși cu obrazul mânjit de murdăria abia înmuiată în apă, care lăsase o dungă la urechi, pe frunte și sub bărbie, ca o dără neagră, foarte ciudată. Văzându-l, Mary puse mâna pe el și mi ți-l frecă de-i fiuiau urechile. Pe urmă, îi scoase hainele de zile mari și-l puse să se îmbrace. Tocmai când era mai sigur că verișoara lui o să uite de ghete, ea i le scoase din sipet și el trebui să se încalțe. După terminarea pregătirilor, copiii porniră spre școala

duminicală, o instituție pe care Tom o disprețuia din toată inima.

Școala începea la ora nouă și ținea până la zece și jumătate, după care urma slujba bisericească, la care copiii rămâneau totdeauna de bunăvoie, căci strana bisericii fiind destul de mică și sfântul locaș de obicei plin de credincioși, ei puteau să se distreze pe seama celorlalți, cum nu se putea mai bine. Tom îl întâmpină pe primul venit:

— Ascultă Bill, ai un bilet galben?

— Da!

— Ce vrei să-ți dau pe el?

— Tu ce vrei să-mi dai?

— O undiță cu momeli.

— S-o văd.

Tom i-o arătă. Bill fu mulțumit și schimbul se făcu. În schimbul unei perechi de bile cu dungi, Tom căpătă apoi trei bilete roșii, iar pentru alte câteva fleacuri, un bilet albastru. Se duse pe rând la toți băieții și timp de un sfert de oră făcu o sumedenie de schimburi. Intră apoi înăuntru, se așeză lângă strană; copiii, curățel îmbrăcați, se ghiontiră pentru loc, iar el nu se lăsa mai prejos. Învățătorul, un om în vârstă, cu înfățișarea foarte severă, îl dojeni; când îi întoarse însă spatele, Tom apucă pe vecinul său de păr și apoi se prefăcu imediat că citește de zor în Biblie; pe cel din față, îl ciupi la ceafă, iar când acesta scoase un țipăt, învățătorul îl dojeni din nou. Veni momentul, când fiecare copil trebuie să recite lecția, dar fiindcă niciunul nu știa se spună versetele pe de rost, fură puși să învețe din nou. Până la urmă, își primi fiecare răsplata în bilete albastre, pe care erau tipărite câte un pasaj din Sfânta Scriptură. Pentru două versete se primea un bilet albastru. Zece bilete albastre valorau cât un bilet roșu, iar pentru zece bilete roșii li se dădea unul galben. Pentru zece bilete galbene, directorul școlii elibera copilului sârguincios o biblie frumos legată, care pe vremea aceea valora patruzeci de gologani. Câți dintre voi ar avea sârguința să învețe pe dinafară două mii de versete pentru o biblie! Cu

toate acestea, Mary câștigase două biblii, iar un băiat din părinți germani, patru. De aceea, copiii mai mari își păstrau biletele și când era cazul, premiul se înmâna câștigătorului în cadrul unei ceremonii solemne, ceea ce avea darul să ațâțe focul ambiției în pieptul fiecărui școlar. După o săptămână însă, focul acesta se stingea definitiv. Tom nu se hrănea cu iluzii deșarte, dar tare ar fi vrut să guste și el vreodată din plăcerile acestei glorii.

Mr. Walters, directorul, se afla la pupitrul din față și începea tocmai să-și rostească predica obișnuită:

— Iubiți copii! Simt o plăcere nespusă când vă văd stând cât mai frumos și cuminte și mă ascultați cu cea niai mare atenție. Așa! Dar văd o fetiță, care se uită afară pe fereastra și aceasta mă face să cred că mă aflu undeva pe vârful unui munte sau pe un copac, ținând predică păsărilor. Voi, dragii mei, nu vă dați seama cât de mult mă bucur, văzând în fața mea atâtea fețe zâmbitoare de copii, care s-au adunat în lăcașul acesta sfânt, unde se învață numai binele.

Nu e nevoie să reproducem în întregime predica, atât de puțin variată, pe care toți copiii o știau pe dinafară.

Ultimul pasaj al predicii fu acoperit de murmurul copiilor, care începuseră să se ghiontească pe furiș, chicotind și șușotind. Murmurul general crescua, slăbind temeliile de granit ale credinței lui Sid și Mary. La ultimele cuvinte ale predicatorului, se făcu liniște și asistența rosti cu smerenie:

— Amin!

Freamătul, ce străbătuse adunarea, fusese stârnit în mare parte de apariția unor noi veniți, avocatul Thatcher, un bărbat de vârstă potrivită cu înfățișarea plăcută și o doamnă care era fără îndoială soția acestuia. Jăpamna ducea de mână o fetiță drăgălașă.

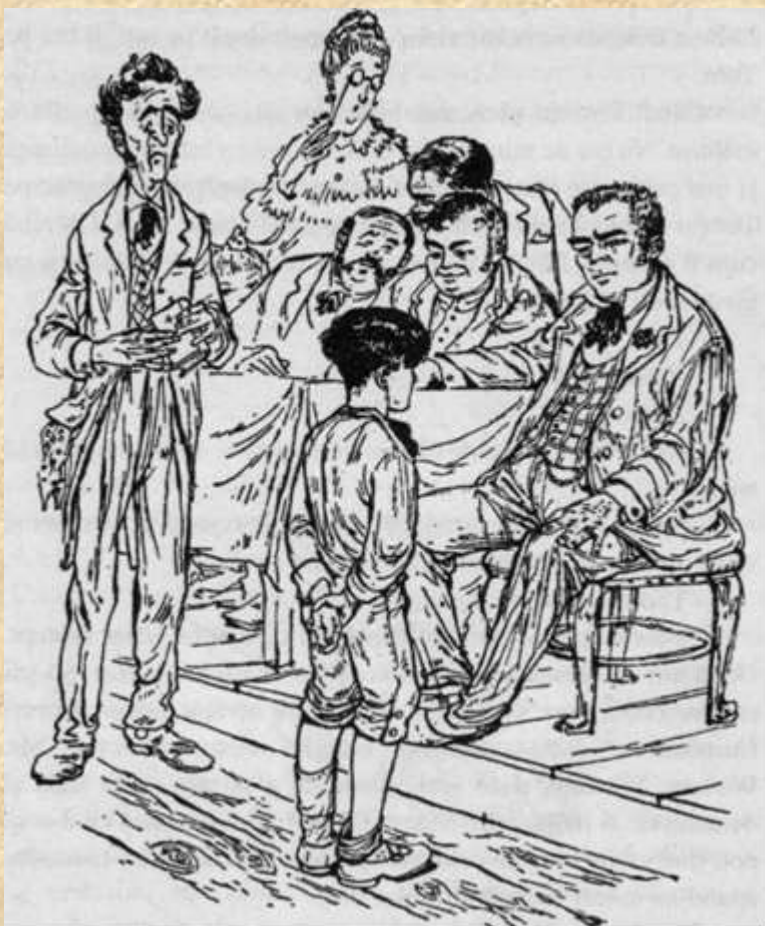
De cum se iviră, Tom începu să dea semne de neastâmpăr. Ca să atragă atenția fetiței, el începu să facă toate năzbâtiile, începu să piște pe copiii din jurul său, să-i ghiontească, să se strâmbe, iar pe biata Amy Lawrence nici c-o mai lua în seamă.

Mr. Walters coborî de la pupitru și pofti pe noii veniți la locul de cinste. Avocatul Thatcher prezentă predicatorului pe fratele său. Acest frate era vestitul judecător Jeff Thatcher.

Mr. Walters începu atunci să se agite în dreapta și-n stânga, aici poruncind copiilor liniște, aici răspunzând întrebărilor puse de judecător. Spre a da o probă de silința tineretului, predicatorul institui pe loc un concurs pentru câștigarea unei biblii. Ar fi dat mult să-l aibă în față pe băiatul german cu mutra lui nevinovată, căci poseda cele mai multe bilete galbene. În aceste momente de înfrigurare, Tom se ridică prezentând nouă bilete roșii și zece albastre și ceru să i se dea o biblie. Cererea lui căzu ca un trăsnet din senin. Uimirea și nedumerirea lui Mr. Walter fură nespuse de mari, căci nu credea că băiatul acesta va ajunge să câștige o biblie nici în zece ani. Dar nu acum era timpul să-și facă socotelile. Evenimentul stârnea senzație în rândurile asistenței și Tom fu așezat la locul de cinste, alături de judecător și însoțitorii săi. Băieții l-ar fi înghițit de invidie și cei mai amarnic înșelați, se simțeau aceia care îi vânduseră biletele pe nimicuri, adunate de el de la cei care îi văruiseră gardul. Datorită șiretlicului său, să lăfăia acum într-o situație, care era culmea ambițiilor sale.

Premiul fu înmănat lui Tom, cu toată ceremonia cuvenită. Totuși, în mintea directorului încolți o umbră de îndoială.

Băiatul acesta, care nu fusese niciodată în stare să spună pe de rost nici șase versete, să fie oare acum stăpân pe două mii de versete! în schimb, Amy Lawrence era mândră de el și încerca să-i prindă măcar o privire. Dar pentru Tom, ea încetase de a mai exista. Cuprinsă de o bănuială grozavă, ea nu-l slăbea din ochi. Văzu încotro își îndrepta privirile și curând băgă de seamă că nu se înșelase. Fu cuprinsă de gelozie și vărsă lacrimi amare. Lumea îi devenise nesuferită și mai mult decât pe toți, îl ura pe Tom.

Când Tom fu prezentat judecătorului, simți că emoția o înăbușe. Nu era de mirare, căci domnul avea o înfățișare măreață și mai presus de toate era chiar tatăl ei. Judecătorul mângâie pe Tom și spuse că e un băiat vrednic de toată lauda. Apoi îl întrebă cum îl cheamă. Băiatul înghiți în sec, începu să se bâlbâie și cu greu izbuti să îngâne:

— Numai atât?

— Thomas.

— Așa, vezi. Dar poate că mai ai un nume, nu-i așa? Ei, ia să auzim.

— Spune-ți numele întreg, Thomas, interveni Mr. Walters și spune domnule. Nu trebuie să uiți bună cuviința.

— Thomas Sawyer, domnule.

— Foarte frumos. Bravo! îmi plăci că ești un băiat deștept. Două mii de versete nu-i un fleac, când le știi pe de rost. Să știi că, niciodată n-o să-ți pară rău că ai învățat atâtea lucruri frumoase și aceasta datorită bunului vostru director, Mr. Walters. Și acum, dacă vrei, spune cu glas tare ca să audă și doamna ce ai învățat din Sfânta Biblie? Fără îndoială că n-o să poți ține minte numele celor doisprezece ucenici ai lui Iisus, dar spune-ne măcar numele primilor doi.

Tom își smulgea nasturii și se uita prost. Se făcu roșu ca para focului și buzele începură să-i tremure; inima lui Mr. Walters se făcu cât un purice și se-ntreba dacă va putea oare să răspundă băiatul la o întrebare atât de ușoară. Se simți obligat să intervină:

— Haide, Tom. Nu-ți fie teamă! Răspunde la ceea ce te-a întrebat domnul.

Tom însă trăgea mereu de nasturii hainei.

— Eu sunt încredințată că mie o să-mi răspundă, făcu doamna.

— Spune-mi frumos, băiatule, care au fost primii doi ucenici ai lui Iisus?

— David și Goliat!

Asupra celor ce urmară, să lăsăm să cadă cortina indulgenței...

Capitolul V

Luni dimineața, Tom se simțea cât se poate de prost. Pentru el, cea dintâi zi a săptămânii însemna reluarea școlii cu tot cu cortegiul învățaturii nesuferite.

Tom stătea culcat și cugeta. Dacă ar fi bolnav, ar putea să rămână acasă. Ideea nu era rea. Începu deci să-și urzească planul. Nu suferea de nimic și se-ntrebă, dacă n-ar fi nimerit să simuleze că are crampe la stomac. Dar oricât încerca să-și provoace dureri, nu simțea nici urmă de crampe. Atunci îi dete altceva prin minte. Un dinte de sus i se clătina de mult. Prinse curaj și începu să geamă, dar își aduse aminte numaidecât, că era primejdios acest motiv, pentru faptul că mătușa Polly o să procedeze imediat la scoaterea dintelui și aceasta nu-i convenea. Atunci hotărî să caute altă soluție.

Își frământă mintea câtva timp în zadar. Deodată își aduse aminte ce spusese odată doctorul despre un bolnav, care având brâncă la un deget, era să-l piardă. Tom își scoase mâna de sub plapumă și își privi un deget, care-l durea. Nu simți însă adevărate dureri, care să-l facă să geamă. Dar ele trebuiau să se ivească negreșit și de aceea începu să geamă cu toată convingerea. Sid dormea liniștit. Tom gemu mai tare, și parcă simțea că degetul începea să-l doară cu adevărat.

Sid dormea dus.

După o mică pauză, Tom reîncepu să geamă din ce în ce mai tare.

Sid nu auzea nimic. Tom începu să-l zgâlțâie:

— Sid, Sid! Scoală.

Sid căscă lung, se-ntinse, apoi se ridică în capul oaselor și holbă ochii la Tom. Acesta gemea de zor, până când Sid, pricepu despre ce e vorba și începu să strige:

— Tom, ce-i cu tine, Tom? Nici un răspuns.

— Tom, n-auzi, ce s-a întâmplat? Și se repezi la el zgâlțându-l.

Tom începu a se jelu:

— O, Sid, lasă-mă. Nu mă scutura.

— Dar, ce-i cu tine. Mă duc s-o chem pe mătușa.

— Nu, nu-i nevoie. Mai am puțin și se isprăvește cu mine. Nu chema pe nimeni.

— Dar trebuie! Nu mai geme așa de îngrozitor, Tom. De când ești bolnav?

— De câteva ceasuri. Ooof! Nu mă mai necăji și tu, Sid. Mă omori cu zile.

— De ce nu m-ai trezit mai înainte, Tom. Ah, nu mai geme așa, că mă furnică tot corpul. Spune ce-i cu tine?

— Eu te iert de toate, Sid, spune Tom, gemând. Te iert pentru tot ce mi-ai făcut în viața ta. Când voi închide ochii...

— O, Tom, nu muri. Nu trebuie să mori. Poate....

— Vă iert pe toți, Sid. Așa, să le spui. Iar tu, Sid, ai să dai mânerul de alamă și pisica de pluș cu un singur ochi, fetei care a venit de curând în oraș și să-i spui...

Dar, între timp, Sid își înfășcase hainele și plecă. De atâtea gemete și de atâta închipuire, suferințele lui Tom deveniră reale.

Sid alerga în jos pe scări și striga:

— Mătușă Polly, vino că moare Tom.

— Moare?

— Da, vino repede, repede!

— Taci! Nu cred, se preface hoțomanul.

Cu toate acestea, se repezi sus pe scări, urmată de Sid și de Mary. Fața ei era palidă și buzele îi tremurau. Când ajunse lângă pat, începu cu răsufierea întretăiată:

— Tom.... Ce-i cu tine... Tom?

— Ah! Mătușo, eu...

— Ce-i cu tine, ce s-a întâmplat cu tine?

— Vai mătușă, am căpătat brâncă la deget. Bătrâna se lăsă pe un scaun și începu să plângă, după aceea râse și din nou începu să plângă, răsând. Aceasta o liniști; apoi zise:

— Ah! Tom ce spaimă am tras. Las-o naibii de brâncă. Mai bine scoală-te, că s-a făcut târziu.

Ca prin farmec, durerea din deget dispăru odată cu încetarea gemetelor.

Tom se miră grozav și zise:

— Vai, mătușo, mi-a amorțit degetul, atât de tare, încât am uitat că mă doare și dintele.

— Ei vezi, dintele-i cu pricina. Dar ce-i cu el?

— Se clatină și a început să mă doară îngrozitor.

— Haide, nu începe iar cu gemetele. Cască gura mare. Da, se clatină unul, dar pentru atâta lucru nu mori, Mary, ia adă un fir de ață și un tăciune din sobă.

Tom răspunse:

— Mătușă, te rog nu mi-l scoate că nu mă mai doare. Lasă-l te rog acolo. Eu nu vreau să nu merg la școală pentru atâta lucru.

— Nu vrei, nu vrei. Va să zică d-aia ai făcut atâta tărăboi, ca să nu te duci la școală. Dar la pescuit te-ai duce! Ai? Tom! Știi, Tom că eu te iubesc mult de tot, dar tu cauți pe toate căile să-mi faci necazuri cu răutățile tale.

Între timp fură pregătite toate „instrumentele” pentru scoaterea dintelui. Bătrâna legă un capăt al aței de dintele lui Tom, iar capătul celălalt de piciorul patului. Apoi apucă tăciunile și-l repezi în fața lui Tom. În aceeași clipă, copilul se smuci, iar dintele rămase atârnat de piciorul patului.

Dar orice lucru are partea sa de folos. După dejun, Tom porni spre școală. Fu cel mai invidiat dintre toți băieții întâlniți în drum, deoarece locul gol al dintelui îi îngăduia să scuipe într-un fel cu totul minunat. Un alt băiat, care din cauza unei tăieturi la deget fusese până atunci eroul clasei, văzând că ceilalți băieți nu-l mai iau în seamă, încercă să-l compromită pe Tom, dar în fața însuflețirii celorlalți, fu nevoit să bată în retragere.

Nu mult după aceea, Tom se întâlnește cu micul dezmoștenit al orășelului, Huckleberry Finn, fiul unui cunoscut bețivan. Huckleberry era disprețuit de toate mamele din localitate,

deoarece era un copil leneș, fără căpătâi și mai cu seamă fiindcă odraslele lor nu încetau să-l admire. Toți își arătau plăcerea ce ar simți dacă ar putea trăi ca el, gustând din toate plăcerile oprite copiilor cumsecade.

Tom nu era mai prejos de ceilalți copii de seamă ai orașelului, cu toate că-i era interzis să se joace cu el. Huckleberry era îmbrăcat întotdeauna în haine de om mare, în care înota parcă, iar zdrențele îi fluturau în vânt, ca o sperietoare. Pălăria lui, o biată rămășiță ferfenită de vitregia intemperiilor. Haina îi ajungea mai jos de genunchi și dacă avea vreun nasture, de acela atârnavu pantalonii lungi și largi, pe care îi târa prin toate noroaiele. Huckleberry umbla de capul lui. Pe timp frumos, dormea pe unde apuca, iar pe vreme de ploaie prin cotețe și șoproane. Nu era silit de nimeni să meargă nici la școală, nici la biserică și nu avea nici un stăpân. Putea să meargă la gârlă oricând voia și să se bată oricând și ori cu cine îi plăcea, căci nimeni nu-l oprea. Primăvara era cel dintâi care umbla desculț, iar toamna se încălța cel mai târziu. Niciodată nu era silit să se spele și nici să se îmbrace curat. În schimb, putea să înjure ca un surugiu; într-un cuvânt avea tot ce putea să facă fericiți pe copiii dichisiți și de casă bună. Toată libertatea și nici o datorie!

Când îl întâlnește, Tom îl salută pe același invidiat copil, astfel:

— Hello, Huckleberry!

— Hello, fir-ai al dracului!

— Ce ai acolo?

— O pisică moartă.

— Arată-mi-o Huck. Oh! E țeapănă, tun. De unde ai căpătat-o?

— Am cumpărat-o de la un băiat.

— Ce ai dat pe ea?

— Un bilet albastru și o bășică, pe care am găsit-o în curte la abator.

— Dat biletul albastru? De unde-l aveai? - Mi l-a dat acum două săptămâni Ben Rogers pentru o nuia cu clei. - Dar pentru ce-ți trebuie o pisică moartă?

— Pentru ce? Pentru ca să-mi vindec negul.

— Zău, ce zici? Păi, eu știu ceva mai bun.

— Ce? Zeamă de iască?

— Iască? Nu face o para chioară. - Zău! Dar ai în-cercat vreodată? - Eu, nu! Da' a-ncercat-o Bob Tanner.

Cine ți-a spus?

— Păi, și-a vârât mâna în scobitura unei buturugi, cu Jonny Baker, Jonny i-a spus lui Jim Hollins, Jim lui Ben Rogers, Ben unui negru și negrul mi-a spus-o mie. Uite-așa.

— Ce are a face? Au mințit cu toții, mai ales negrul. Eu nu-l cunosc, dar ai mai pomenit vreun negru, care să nu mintă? Așa, să știi și acum spune-mi, cum a făcut Bob Tanner?

— Păi, și-a vârât mâna în scobitura unei buturugi în care era apă de ploaie.

— Ziua?

— Ziua.

— Cu fața la buturugă?

— Da, așa cred.

— Și spunea ceva?

— Nu știu.

— Aha! Și-n felul ăsta idiot vor ei să scape de negi?... Păi, asta-i un moft! Trebuie să te duci singur în mijlocul pădurii unde știi că este o buturugă cu apă. La miezul nopții, te apropii cu spatele de buturugă, bagi mâna în apă și spui:

Bob de secară, bob de secară

Ieși, negule, afară!

Apoi, faci repede unsprezece pași cu ochii închiși, te-nvârtești pe loc, de trei ori, într-un picior și te duci acasă fără

să stai de vorbă cu cineva. Că, dacă vorbești, nu se prinde vrăjitoria.

— Păi, te cred și eu, dar Bob Tanner n-a făcut așa.

— Pun rămășag, dom'le, că n-a făcut, pentru că el, care are cei mai mulți negi, n-ar avea nici unul, dacă ar ști cum să umble cu zeama de iască. Eu mi-am scos în felul ăsta peste o mie de negi, de pe mâinile mele. Eu mă joc cu broaște și am întotdeauna negi pe mâini. Câteodată le scot cu ajutorul bobului.

— Da, bobul e bun. L-am încercat eu.

— Da? Și cum făceai, Huck?

— Iei un bob și-l faci bucăți, apoi îți tai negul până dă sângele, pui puțin sânge pe o fărâmătură și o îngropi într-o gaură în pământ, dar numai la o răscruce de drumuri, la miez de noapte și lună nouă, pui deasupra și celelalte părți ale bobului. Peste puțin, vezi că bobul îngropat începe să tragă-n jos și celelalte bucăți de bob, iar sângele de pe el trage toți negii afară. Asta-i, Huck, dar trebuie să spui:

*În pământ bobule,
Afară negule!*

Așa face și Joe Harpers. Dar ia spune, cu pisica moartă, cum faci?

— Păi, o duci la miezul nopții în cimitir, acolo unde-i îngropat un păcătos și când bate ceasul miezul nopții, vine diavolul, sau poate doi, sau trei, dar tu nu-i poți vedea, îi auzi numai când vorbesc. Și când diavolii iau în cârcă pe păcătos, arunci după el cu pisica și zici:

Păcătosul după diavol, Pisica după păcătos, Negul după pisică! și... ai scăpat de neg și de toți negii.

— Trebuie să fie bună. Ai încercat-o vreodată?

— Nu, dar așa mi-a spus baba Hopkins.

— Atunci poți fi sigur, pentru că toată lumea o știe de vrăjitoare.

— Mie-mi spui? Păi, chiar babacu a spus că într-o zi, când mergea pe drum, a văzut-o cum voia să-l deoache. Da' nici el n-a stat cu mâna-n sân, ci a luat o piatră și dacă nu se ferea baba, îi spărgea capul. Da' chiar în seara aia venise cam pilit acasă și a căzut în fața bordeiului și și-a scrântit brațul.

— Ț, ț, ț. Asta-i îngrozitor. De unde știa el că baba îl deochease?

— Babacu era om deștept. Spunea să nu te uiți niciodată în ochii vrăjitoarei, că te deoache îndată, mai cu seamă când începea să boscorodească. Pentru că atunci spune „Tatăl nostru” pe dos.

— Ia spune Hucky, când te duci să-ncerci cu pisica?

— Noaptea asta. Cred c-or veni să-l ia pe Moș Hoss Williams.

— Păi, l-au îngropat de sâmbătă. Nu l-au luat în noaptea aceea?

— Ei, asta-i! Până la miezul nopții n-au putut să vină și fiindcă era spre duminică, l-au lăsat în pace. Dracu' nu umblă duminica, să știi de la mine.

— Te cred Huckey. Dar ia spune, mă ici și pe mine?

— De ce nu, dacă nu ți-e frică.

— Frică! Ei așa! Hai spune, ai să vii să miorlăi?

— Da! Dar să miorlăi și tu, nu mă lăsa ca rândul trecut să miorlăi singur până ce a dat Moș Hays cu ciubotele după mine. Dar și eu i-am spart geamul cu o cărămidă. N-o să mă spui, nu-i așa?

— N-ai nici o grijă. Atunci n-am putut să miorlăi, fiindcă mătușa mă păzea; dar seara asta miorlăi. Dar ce ai acolo Huck?

— Un bondar.

— Unde l-ai prins?

— În pădure.

— Ce vrei să-ți dau pe el?

— Știu și eu? Nu-l dau pe nimic.

— Aha! Nici vorbă. E mic bondarul tău.

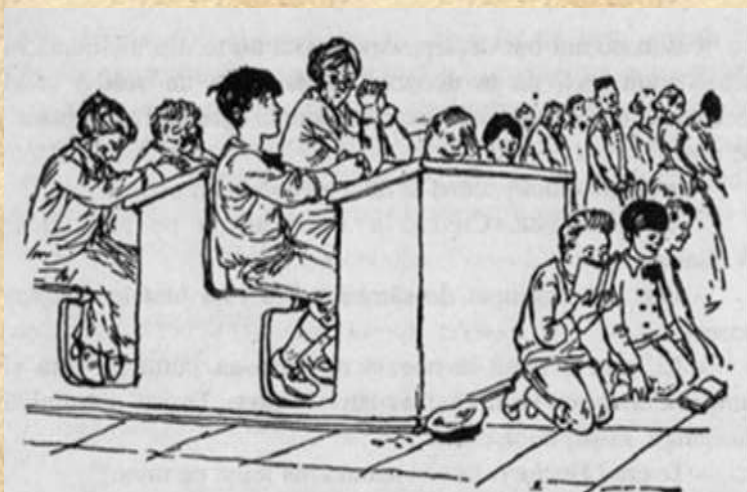
— Așa zice, cine n-are. Dar eu sunt mulțumit. Pentru mine e destul de mare.

— Păi, dacă aș vrea, aș putea avea și eu o mie. Sunt destul!

— Da' de ce nu vrei? Pentru că nu poți. Țsta-i întâiul bondar din anu' ăsta!

— Ascultă, Huck, vrei să-ți dau pe el un dinte de al meu?

— Să-l văd.

Tom scoase la iveală o hârtie și o desfășură cu grija. Huckleberry se uită cu luare aminte și începu să șovăie. În cele din urmă zise:

— Știi că are haz.

Tom își ridică buza și-i arătă locul gol.

— S-a făcut, răspunse Huck, bate laba!

Tom închise gândacul în cutia de chibrituri. Băieții se despărțiră, simțindu-se amândoi mai bogați ca înainte.

Când Tom ajunse la școală, își iuți pasul și intră ca un om grăbit, care și-a dat silința să ajungă la timp. Își puse pălăria în cui și se repezi la locul lui. Învățătorul era la catedră și copleșit de murmurul monoton al școlărilor, moțăia pe scaun. La intrarea lui Tom, tresări.

— Thomas Sawyer!

Când numele său era rostit în întregime Tom știa că nu-i semn bun.

— Present!

— Vino-ncoace! De ce-ai întârziat, domnule, ca de obicei? Tom se pregătea tocmai să spună o minciună, dar în clipa aceea zări o pereche de cosițe bălaie, pe care le recunoscuse. Totodată, văzu că alături de purtătoarea cosițelor era singurul loc liber în rândul fetelor. De aceea, răspunse:

— M-am oprit să stau de vorbă cu Huckleberry Finn! Învățătorul rămase cu gura căscată și-l privea înmărmurit.

Zgomotul copiilor încetă; copiii se întrebau dacă nătărăul acesta nu-și pierduse mințile. Învățătorul se răsti:

— Cum? Ce-ai făcut?

— Am stat la taifas cu Huckeleberry Finn!

Asupra înțelesului cuvintelor nu mai încăpea îndoială.

— Ascultă, Tom Sawyer, acesta e cel mai neobrăzat răspuns pe care l-am auzit în viața mea. Jignirea aceasta trebuie pedepsită așa cum se cuvine. Scoate-ți haina.

Brațul învățătorului nu se opri decât după ce osteni, iar nuiaua părea că obosise și ea. Urmă apoi porunca:

— Și acum poftim, domnule de stai, printre fete! Asta ca să îți minte!

Depart de a se simți umilit de această pedeapsă și de chicotele înăbușite ale clasei, Tom se îndreptă cu fruntea sus spre locul liber de lângă aleasa inimii sale și se așeză ușurel la capătul băncii. Fetița strâmbă din nas și se trase înapoi.

Copiii din clasă își dădeau cu coatele, aruncau ochiade și șușoteau, dar Tom stătea netulburat cu fața proptită în palme. Părea cufundat în citire. Încetul cu încetul spiritele se potoliră și murmurul monoton atât de obișnuit, umplu din nou atmosfera grea a clasei. După un timp, Tom nu-și mai lua ochii de pe vecina lui de bancă. Ea băgă de seamă și făcu o mutră, dar când întoarse capul găsi în fața ei o piersică. Brusc, cu o mișcare repezită, ea o împinse înapoi. Tom o împinse ușor la loc, ea o dădu iar la o parte, dar cu mai

puțină îndârjire. Tom i-o puse blajin, din nou în față. De data asta ea nu mai făcu nici o mișcare. Tom îi scrisse pe tăblița lui: „Te rog, ia-o, eu am mai multe”.

Fata citi cuvintele, dar rămase nepăsătoare. Băiatul începu acum să deseneze pe tăbliță, acoperind-o cu mâna stângă. Un timp, fata nu-l mai băgă în seamă apoi o birui curiozitatea și în cele din urmă deveni foarte nerăbdătoare. Tom își văzu de treabă, grozav de preocupat. Fata se apropie de el cu multă precauție, dar el se prefăcu că nu-i dă atenție.

În cele din urmă, învinsă, ea îi șopti:

— Lasă-mă să văd și eu!

Tom scoase la iveală caricatura jalnică a unei case cu acoperișul țuguiat, iar din coșul cocoțat în vârf ieșea un fum subțire în formă de tirbușon.

Fata uită de toate și se întoarse cu tot interesul la îndeletnicirea lui Tom. Când acesta termină desenul, ea îl cercetă în amănunt, apoi îi șopti:

— Ce frumos e! Hai, fă și un om!

Artistul trânti în primul plan o matahală de om care putea să treacă dintr-un pas, casa. Fata, care nu era însă pretențioasă în ale artei și încântată de monstru, șopti:

— Frumos om! Fă-mă acum pe mine.

Tom desenă o lună plină, din care membrele porneau în linii drepte, apoi, înarma degetele răsfirate cu un evantai enorm. Fata zise:

— Vai, ce frumos! Aș vrea să pot desena și eu.

— E foarte ușor! îi șopti Tom. Am să te învăț.

— Zău, chiar vrei? Când?

— La prânz. Te duci acasă să mănânci?

— Rămân aici, dacă vrei tu.

— Bun! O să începem atunci. Cum te cheamă?

— Becky Thatcher. Dar pe tine? A știi, Thomas Sawyer.

— Așa mi se spune când mănânc bătaie. Dar când sunt cuminte, mă cheamă Tom. Vrei să-mi spui Tom?

— Da.

Din nou începu Tom să zgârie pe tăbliță și o feri de ochii fetei. Dar ea prinse de acum curaj și începu să se roage de el să-i arate:

— Dar nu-i nimic de văzut.

— Ba da!

— Ba nu, nu trebuie să vezi.

— Te rog arată-mi și mie.

— Ai să mă spui.

— N-am să spun nimănui, zău, crede-mă.

— În toată viața ta?

— Niciodată. Lasă-mă să văd.

— De ce ții atât de mult să vezi?

— Fiindcă te porți așa cu mine, totuși am să văd. Tom! Și își puse mâna pe a lui Tom. Urmă o mică hărțuială. Tom se prefăcu imediat că i se împotrivesc. Însă încetul cu încetul el cedă.

Apoi îi spuse:

— Te iubesc.

— O, răutăciosule! Și îmbujorată la față, dar foarte încântată, ea își retrase mâna.

În aceeași clipă, băiatul se simți apucat de ureche și ridicat în sus. Astfel, el fu târât și trântit la locul său, urmărit de privirile batjocoritoare ale întregii clase.

Timp de câteva secunde, învățătorul stătu aplecat peste el într-o atitudine înfricoșătoare; apoi, pomi încet spre catedră, fără să scoată o vorbă. Cu toate că urechea-i tiuia, inima lui Tom sălta de bucurie.

Freamătul clasei se potoli și Tom încercă serios să se apuce de învățatură. Însă tulburarea lăuntrică îl copleșea. La ora de citire se fâstâci și nu găsi pagina cu pricina; la cea de geografie, confundă lacurile cu munții, munții cu râurile și râurile cu continentele; apoi la ora de gimnastică merse și mai prost, iar la cea de gramatică sfârși prin a înșira cuvinte copilărești, pentru care ispravă, fu pedepsit să stea în picioare. Pe lângă aceasta, colac peste pupăză, i se confiscă medalia de cositor, pe care o purta cu mândrie, de luni de zile.

Capitolul VI

Cu toată râvna de a-și concentra atenția asupra lecției, gândurile lui Tom rătăceau aiurea. În cele din urmă, renunță și începu să caște plictisit. I se părea că recreația de prânz n-o să sosească niciodată. Murmurul monoton al celor douăzeci și cinci de elevi, te moleșea ca vraja zumzetului albinelor. Afară, în lumina orbitoare a soarelui, Cardiff Hill își înălța costișele de un verde catifelat, zărit ca printr-un vâl tremurat al depărtării; în văzduh, câteva păsări zburau alene; alte vietăți nu se vedeau, decât câteva vaci, adormite și ele.

Inima lui Tom lihnea după libertate, sau după ceva interesant care să-i ușureze povara acestor ore îngrozitoare. Mâna lui rătăci în buzunar și fața i se luminează dintr-o dată. Dăduse de cutia de chibrituri. Scoase din ea bondarul și-l puse pe masă. Cu aceeași mulțumire vădită, dar prematură, insecta porni sprinten de-a lungul mesei. Tom scoase un ac, cu ajutorul căruia o sili să se întoarcă.

Alături de Tom stătea Joe Harper, care până atunci suferise aceleași chinuri, iar acum se cufunda cu încântare în aceeași distracție improvizată. În tot cursul săptămânii, cei doi băieți erau buni prieteni; sâmbetele însă, se întâlneau ca adversari. Joe scoase și el un ac din reverul hainei și începu să ia parte la dresarea prizonierului. Performanța devenea interesantă. Curând însă, Tom constată că, amândoi interveneau, unul în dauna celuilalt și nici unul nu putea să se folosească din plin de bondar. De aceea, puse tabla lui Joe la mijloc și o împărți exact în două cu o linie, trasă de sus până jos.

— Acum, zise Tom, cât timp e de partea ta, poți să-i faci ce vrei, eu nu m-amestec, dar dacă-l lași să treacă de partea mea, trebuie să aștepti până ce vine iar în partea ta.

— Foarte bine! Să începem! Dă-i dramul!

Bondarul trecu numaidecât dincolo de linie. Joe îl ținu un timp de partea lui, apoi îl scăpă. Schimbul acesta se repeta mereu. În timp ce unul era absorbit de dresarea insectei, celălalt își aștepta cu nerăbdare rândul. Cum stăteau aplecați așa peste tăbliță, se părea că în afară de jocul lor, nimic nu-i mai interesa. La un moment dat, norocul părea să fie aproape numai de partea lui Joe. Insecta se învârtea de colo-colo, încerca să scape de săcâielile dresorului cu aceeași teamă și înfrigurare ca și băieții înșiși și ori de câte ori acul lui Joe intervenea cu vigoare, Tom se pregătea s-o ia în primire. Plictisit de atâta așteptare, Tom trecu peste regula jocului și interveni cu acul său. Joe se supără și zise:

- Lasă-l în pace, Tom.
- Nu vreau decât să-i dau un brânci.
- Țasta-i joc cinstit, dom'le? Te rog să-l lași în pace.
- Nu-i fac nimic, doar îl întorc o dată.
- Iți spun să nu te atingi de el!
- Nu vreau!
- Tu nu vezi că-i de partea mea?
- Ascultă aici, Joe Harper, al cui e gândacul ăsta?
- Ce-mi pasă mie al cui e, e de partea mea și vreau nu te atingi de el.
- Fii sigur că eu, cu toate astea, o să fac ce vreau. E al meu și pot să-l și omor, nu te privește.

În clipa aceasta, o lovitură grea căzu pe umărul lui Tom și alta pe al lui Joe, apoi timp de câteva minute praful continuă să se înalțe din hainele celor doi prieteni, spre bucuria și înveselirea clasei întregi. Cufundați în joc, Tom și Harper nu putură să-și dea seama de liniștea profundă ce se făcuse în clasă, în clipa când învățătorul se apropie pe furiș de ei. La sfârșitul orei, Tom se repezi la Becky Thatcher și-i șopti:

- Pune-ți bascul și fă-te că te duci acasă; când ajungi la colț, lasă-i pe ceilalți să treacă înainte, iar tu întoarce-te. Eu am să ies cel din urmă și mă întorc aici tot așa.

La capătul străzii cei doi copii se regăsiră și se înapoiară la școală, unde nu mai găsiră pe nimeni. Luară loc într-o

bancă, puseră tăblița în fața lor și după ce dădu fetei un creion de piatră, Tom începu să-i conducă mâna, desenând o casă, ca din basme. Când interesul pentru artă începu să scadă pentru amândoi, ei intrară într-o discuție foarte vioaie. Tom plutea în culmea fericirii și zise:

— Îți plac șobolanii?

— Nu, mi-e scârbă de ei.

— De cei vii, și mie. Dar eu am înțeles de cei morți, dacă-ți plac; așa unul mort, să-l învârtești de coadă și de coadă să fie legată o sfoară.

— Nu, șobolanii nu mă interesează. Tot ce-mi place mie, e să mestec bomboane de gumă.

— O, aș vrea și eu.

— Da? Am eu câteva. Îți dau una s-o mesteci, dar pe urmă mi-o dai înapoi.

Un timp rămaseră tăcuți, mestecând de zor și bălângănind picioarele.

— Ai fost vreodată la circ? o întrebă Tom.

— Da! Și tata mi-a spus, c-o să mă mai ducă, dacă sunt cuminte.

— Am fost și eu de trei sau patru ori, de multe ori. La circ îmi place mai mult decât la biserică. La circ poți să râzi până nu mai poți. Când oi fi mare, mă fac clown.

— Serios? Mie îmi plac clownii; sunt atât de comici și de veseli.

— Da, și câștigă parale multe. Ben Rogers mi-a spus că, toată ziua numără dolarii. Ascultă Becky, ai fost vreodată logodită?

— Cum adică?

— Păi, logodită pentru căsătorie.

— Nu!

— Ai vrea să fii?

— Cred că da. Nu știu. Cum vine asta?

— Cum? Păi, în nici un fel. Nu faci altceva, decât să spui unui băiat, că nu vrei pe nimeni în afară de el, apoi vă sărutați. Asta-i tot. Oricine poate face asta.

— Ne sărutăm? Pentru ce?
— Pentru că așa-i obiceiul.
— Și trebuie să se sărute toată lumea?
— Da! Oricine este îndrăgostit. Ții minte, ce am scris pe tăbliță?

— M-da!
— Spune, ce era.
— Nu-ți spun.
— Vrei să-ți spun eu?
— M-da! Dar... altădată.
— Nu. Acuma!
— Nu acuma, mâine.
— O, te rog, Becky, acuma. Am să ți-o spun la ureche, încet de tot.

Tom luă ezitarea fetei drept consimțământ și cuprinzându-i mijlocul, îi șopti la ureche, acele cuvinte dragăstoase. Apoi adăugă:

— Acum, șoptește-mi și tu la fel.

Un timp, fetița se împotrivi, apoi zise:

— Întoarce-te cu fața încolo, ca să nu mă vezi și pe urmă ți-o șoptesc și eu. Dar nu trebuie să spui la nimeni niciodată, ai înțeles?

— Niciodată, zău! El își întoarse fața. Ea se apropie sfioasă de urechea lui și-i șopti: „*Te iubesc!*”...

Atunci sări în sus și porni în fugă printre mese și bănci, urmărită de Tom, se réfugie apoi într-un colț, acoperindu-și fața cu șorțulețul. Tom o prinse de umeri și începu s-o roage.

— Haide Becky, suntem gata, n-a mai rămas decât sărutul. Nu-ți fie teamă... e o nimica toată. Becky, te rog... Și încercă să-i descopere fața.

Cu încetul, fata cedă și își lăsă mâinile jos. Sfioasă, își descoperi fața îmbujorată și-i oferii buzele. Tom o sărută și-i zise:

— Suntem gata, Becky. Și după asta, să știi că n-ai voie să iubești pe nimeni altul. Numai pe mine să mă iubești. N-ai voie să te măriți cu nimeni în lumea asta. Ai înțeles?

— Da! N-am să iubesc și n-am să mă mărit cu nimeni, decât cu tine, dar nici tu să nu te însori cu alta.

— Negreșit! Așa cere regula. Și-ntotdeauna să vorbești cu mine - când nu ne vede nimeni - și la jocuri eu trebuie să te aleg pe tine și tu pe mine de tovarăș, fiindcă așa se cuvine între logodnici.

— Ah! Ce frumos o să fie! Până acum n-am auzit de așa ceva.

— Ehei! Să mă fi văzut pe mine și pe Amy Lawrence... Fata făcu niște ochi... iar Tom își putu citi greșeala din spaima lor. Se opri întunecat.

— O, Tom, așadar nu sunt cea dintâi logodnică a ta? și copila începu să plângă.

— Nu plânge Becky.

Tom încercă s-o îmbuneze.

— Cu Amy am isprăvit de mult.

— Așa zici tu, dar nu-i adevărat.

Tom vru s-o îmbrățișeze, dar ea îl respinse și se-ntoarse cu fața la perete, plângând într-una. Tom încercă să se apropie de ea cu vorbe drăgăstoase, dar ea îl îndepărtă din nou. Jignit în amorul lui propriu, Tom se depărta și ieși în curte. Un timp, stătu locului neliniștit, stingher, aruncând câte o privire spre ușă. Nădăjduia că fetița s-o fi răzgândit și va porni în căutarea lui. Dar ea nu dădea nici un semn și cuprins de amărăciune și fiindu-i teamă că a stricat totul, Tom reintră în clasă.

Ea era încă în colțul din fund cu fața la perete și suspina. Tom fu cuprins de remușcări. Se apropia de ea și stătu o clipă, neștiind ce trebuia să facă. In cele din urmă, începu șovăitor:

— Becky, eu... numai pe tine te iubesc.

Nici un răspuns, numai suspine.

— Becky, se rugă el. Becky, nu-mi spui nimic? Fetița continua să suspine.

Tom scoase din buzunar cel mai prețios giuvaier al său, un mâner de alamă, în formă de inel, îl trecut în fața ei astfel ca să-l poată vedea și-i zise:

— Te rog Becky, primește-l în dar de la mine.

Ea îl trânti la pământ. Îndârjit, Tom părăsi clasa și porni departe spre colină, pentru a nu se mai întoarce în ziua aceea la școală. Alarmată de tăcerea din jurul ei, Becky alergă la ușă; dar Tom nu era nicăieri.

Atunci începu să-l strige:

— Tom! Unde ești, Tom! dar nu primi nici un răspuns. Se așeză și porni iarăși pe plâns, căindu-se amarnic, până când școlarii începură să sosească. Atunci se potoli și cu inima frântă de durere porni spre casă în acea după-amiază tristă, fără să găsească în jurul ei un singur suflet, căruia să-i împărtășească jalea.

Capitolul VII

Ca de obicei și în seara aceea, Tom și Sid fură trimiși la culcare la ora nouă și jumătate. Își făcură rugăciunea și după puțin timp Sid adormi.

Tom rămăsese treaz și aștepta neliniștit. Când i se păru că trebuia să fie aproape de răsăritul soarelui, ceasul bătu zece. Ar fi vrut să se dea jos din pat, să se plimbe înapoi și încolo, dar îi era teamă să nu-l trezească pe Sid. Rămase deci liniștit în pat, cu ochii deschiși în întuneric. În juru-i totul era cufundat într-o tăcere mormântală. Cu încetul, tăcerea fu întreruptă de zgomote abia deslușite, iar tic-tac-ul ceasornicului parcă se mai întetise. Mobilele vechi începură să trosnească misterios. Scara gemea înăbușit. Erau fără îndoială duhurile rele. Dinspre odaia vecină se auzea răsuflarea adâncă și liniștită a mătușii Polly. Și deodată, un greier începu undeva să târâie strident, iar în perete, chiar la capul lui Tom, o carie porni să ticăie ciudat, făcându-l să tremure de spaimă. Din depărtare, se auzi urletul jalnic al unui câine, apoi la un răstimp un urlet mai slab, venit cine știe de unde.

Tom era aproape mort de frică. Timpul parcă s-ar fi oprit, lăsând loc veșniciei. Cu toată încordarea lui, Tom ațipi și nu auzi când ceasul bătu unsprezece. Nu mult după aceea, se auzi un mirolăit nespus de trist, care se confundă cu visurile lui nedeslușite. Se trezi când vecinul deschise fereastra. Acesta strigă:

— Zât! Lua-te-ar dracul!

O sticlă goală se sparse de gardul mătușii Polly și Tom se deșteptă de-a binelea. Se îmbracă într-un minut și ieșind pe fereastră, se furișă de-a lungul gardului. Între timp, mirolăi și el de câteva ori cu multă pricepere. În dosul casei, sări gardul și fu întâmpinat de Huckleberry Finn, cu pisica lui moartă, la subțioară. Băieții plecară la drum fără zăbavă și se

pierdură în bezna nopții. În mai puțin de o jumătate de oră, ajunseră la cimitir, strecurându-se ca niște umbre prin iarba deasă și înaltă.

Cimitirul se afla pe coasta unui deal, la o milă și jumătate de orășel. Gardul de uluci ce-l împrejmua era dărăpănat. Pretutindeni creștea iarbă din belșug, printre mormintele împrejmuite pe țarcuri de șipci putrezite și mâncate de vreme. Nu se vedea nicăieri o piatră funerară, ci numai cruci aplecate, cu inscripții șterse.

Un vânt slab șușotea prin frunzișul copacilor și Tom se temea să nu fie jelania duhurilor tulburate în somnul lor de veci. Băieții vorbeau puțin și numai în șoaptă, deoarece locul, timpul și tăcerea ce domnea peste tot, îi înfricoșa. Găsiră mormântul de curând ridicat și se adăpostiră în dosul unor ulmi, la câțiva metri de grămada de pământ.

Așteptară un timp, în liniște, neauzind nimic altceva, decât strigătul unei cucuvele. Dar Tom nu putea să mai sufere această tăcere apăsătoare și începu:

— Hucky, tu ce crezi, or fi supărați oare morții c-am venit aici?

— Nu știu, dar tare mi-e urât.

— Și mie.

Urmă o pauză lungă, amândoi chibzuind asupra acestei întâmplări. Apoi, Tom reîncepu:

— Măi, Hucky, ce zici, ne aude Hoss Williams?

— Așa cred. Duhul lui... Tom spuse:

— Îmi pare rău că nu-i spuneam: domnule Williams. Dar nu l-am supărat niciodată și toată lumea îi spunea Hoss.

— Acu, nu-ți mai face inimă rea din pricina asta. Un mort nu se deosebește de celălalt, oricum l-a chemat în viață. După acest răspuns, convorbirea încetă din nou. Deodată, Tom îl apucă pe tovarășul său de braț, și făcu:

— Ce-i Tom? Și se ghemuiră laolaltă reținându-și suflarea.

— Șș... șș! Tu auzi, Hucky?

— Eu...

Stai! Nici acum n-ai auzit?

— Aoleu, Tom, vin spre noi. Ce ne facem?

— Nu știu. Crezi c-o să ne vadă?

— Mai întrebi? Păi, ăștia văd și în întuneric. Ah, mai bine nu veneam.

— Nu te teme. Eu cred că n-o să ne facă nimic. Poate, dacă stăm cuminți, nici n-o să ne bage în seamă.

— Vai de mine! Eu tremur ca varga.

— Tăcere!

Băieții se lipiră de pământ și așteptară. Un zvon de glasuri se auzi dinspre intrarea în cimitir.

— Ia te uită! șuieră Tom. Ce-i aia?

— Flacăra iadului. E îngrozitor, Tom.

Prin lumina palidă a unei lanterne vechi se vedeau niște umbre, apropiindu-se din ce în ce de locul, unde se ascundeau băieții. Înfricoșat din cale-afară, Huck șopti:

— Sunt diavolii, Tom. Vai de mine, știi să te rogi? Că de aici nu scăpăm cu viață.

— Am să-ncerc, dar n-ai de ce te teme, că nu ne fac nimic. Eu am să mă prefac că dorm și...

— Șș... șș!

— Sunt oameni! Cel puțin unul din ei. Parcă-i vocea lui Moș Muff Potter.

— Ei, aș!

— Da, da! îl cunosc doar bine. Să nu faci nici o mișcare. El nu ne poate vedea aici, mai ales dacă-i beat ca totdeauna - pușlamaua dracului!

— Bine, nu mă mișc. Uite, s-au oprit. Caută ceva. Acum se apropie iar. Umblă de colo-colo, parcă ar fi beți. Măi, mie mi se pare că, după voce, unul din ei ar fi Injun Joe.

— Așa-i! Mai bine erau diavoli adevărați. Ce vor să pună criminalii ăștia la cale? Șoaptele încetară, deoarece cei trei indivizi ajunseră la mormânt și se opriră numai la câțiva metri de ascunzătoarea băieților.

— Aici este! se auzi glasul celui de al treilea, care ridică lanterna sus, astfel încât fu recunoscut în persoana tânărului medic Dr. Robinson.

Potter și Injun Joe purtau o targa, pe care era o legătură de frânghii și două lopeți. Își depuseră povara la marginea mormântului și se așezară pe jos, cu spatele rezemat de unul din ulmi. Erau atât de aproape de cei doi băieți, încât puteau să-i atingă cu mâna.

— Mai repede, măi! zori doctorul, oamenii. Luna poate să răsară la orice moment.

Ceilalți răspunseră cu un murmur și continuară să sape. Un timp oarecare nu se auzi decât zgomotul cadențat al lopeților și al pământului răsturnat. În cele din urmă, se auzi un zgomot surd: sicriul fu găsit și oamenii îl scoaseră la suprafață.

Cu ajutorul lopeților, forțară capacul și așezară cadavrul pe pământ. Luna apăru de după nori și lumină chipul palid al mortului. După ce pregătiră targa, puseră cadavrul pe ea, îl acoperiră cu un cearceaf și-l legară cu frânghie. Potter scoase un briceag și tăie capătul frânghiei. După aceea, grăi:

— Așa doctorașule, treaba-i făcută și acu, ori scoți alți patru biștari, ori te lăsăm aici.

— Așa zic și eu! Întări Injun Joe.

— Ce tot îndrugați acolo, măi? făcu doctorul. Ați cerut banii înainte și v-am dat.

— Da, și ai făcut mai mult decât atâta, răspunse Injun Joe, apropiindu-se de doctorul, care se ridicase în picioare. Acum patru ani m-ai alungat de la ușa bucătăriei tatălui dumitale într-o seară când am venit să-mi dați ceva de mâncare și ai spus, că venisem pentru altceva; și când am jurat, că asta o să mi-o plătești și peste o sută de ani, tatăl dumitale m-a băgat la închisoare. Crezi c-am uitat? Nu! Și acumă că te am la mână, ai să-mi plătești!

El își vârî pumnul în obrazul doctorului și-l amenință. Acesta îl culcă pe ticălos la pământ dintr-o singură lovitură neașteptată. Potter scăpă briceagul din mână, strigând:

— Hei, ce faceți acolo? și în clipa următoare se repezi la doctor. Se încinse o luptă crâncenă, striveau iarba și răscoleau pământul cu călcâiele. Injun Joe sări și apucă imediat capacul greu al sicriului și-l aruncă peste Potter, și furișându-se ca o pisică, se apropie de cei doi. Se învârti în jurul lor, în așteptarea momentului prielnic. Deodată, doctorul se smuci și recăpă-tându-și libertatea, apucă și el capacul greu al sicriului și-l aruncă peste Potter, care se prăbuși la pământ. În aceeași clipă, criminalul se repezi și înfipse cuțitul drept în inima tânărului medic. Acesta se

clătină și căzu peste Potter, umplându-l de sânge. Spectacolul înspăimântător sili luna să se ascundă după nori, iar cei doi băieți îngroziți o luară la fugă.

Când se ivi luna din nou, Injun Joe stătea lângă trupurile celor doi și-i privea în liniște. Doctorul îngână ceva de neînțeles, scoase un suspin adânc, apoi nu se mai mișcă. Criminalul bolborosi:

— Suntem chit, afurisitule!

După ce jefui buzunarele victimei, puse cuțitul în palma deschisă a lui Potter și se așeză pe sicriu. Trecură vreo cinci minute. Potter începu să geamă. Degetele sale strâneau cuțitul, îl ridică îngrozit, îl privi, apoi îl aruncă. Împinse corpul victimei la o parte, își făcu privirea roată și nedumerit, întâlni privirea lui Joe.

— Doamne! Ce s-a întâmplat? gemu el.

— Urâtă afacere! răspunse Joe, fără să se urnească din loc. Pentru ce l-ai omorât, bre?

— Eu? Niciodată.

— Ascultă aici. Vorbele astea să le spui lui mutu. Potter tremura și era alb ca varul.

— Eram doar treaz. N-am băut nimic astă-seară. Dar acum, parcă aș fi mai beat, ca niciodată. Joe, prietene, sunt zăpăcit. Nu-mi aduc aminte de nimic. Dar spune-mi tu, Joe, bre, spune-mi cinstit... eu l-am omorât? Pe viața și pe cinstea mea, bre, că n-am avut gând să-l omor. Spune-mi cum s-a întâmplat? O ce grozăvie! Și ce tânăr era!

— Apoi, când vă băteți, el te-a lovit cu capacul sicriului și ai căzut pe jos. Când te-ai dezmeticit, ai apucat cuțitul și tocmai, când se repezea el la tine să te lovească a doua oară, l-ai înjunghiat și ați căzut amândoi, grămadă. Credeam că ați murit amândoi.

— Nu-mi dădeam seama ce fac? Mai bine muream decât să ajung la fapta asta. Recunosc, eram însetat de bani și de băutură, dar pe armă n-am pus mâna în toată viața mea. Știe toată lumea.

Joe, să nu mă spui. Făgăduiește-mi că n-ai să mă spui. Tu știi câte am făcut pentru tine. Nu-i așa, Joe, că n-ai să mă spui? Și nenorocitul căzu în genunchi în fața asasinului odios, apucându-l de mâini.

— Nu, Potter, tu ai fost totdeauna bun cu mine și de aceea n-am să te dau pe față la nimeni.

— O, Joe, ești un înger. Te voi binecuvânta, câte zile voi mai trăi. Și Potter începu să plângă.

— Hai, isprăvește, n-avem timp de văicăreală. Trebuie să pleci repede, cât mai departe de aici. Mișcă-te și vezi să nu lași nimic în urma ta.. Eu o iau pe dincolo.

Potter o luă la fugă, iuțindu-și pașii din ce în ce. Criminalul rămase locului, urmărindu-l cu privirea și își zise:

— Dacă-i tot atât de zăpăcit de lovitură și amețit de băutură, pe cât se vede, n-o să-și aducă aminte de cuțit, decât când va fi prea departe, ca să aibă curajul să se mai întoarcă la locul acesta, fricosul. Două sau trei minute după aceasta, tânărul ucis, cadavrul acoperit cu cearșaful, fără capac și mormântul deschis, rămaseră părăsiți, sub lumina argintie a lunii și cufundați în liniștea adâncă a nopții.

Capitolul VIII

Amuțiți de groază, Tom și Huck au rupt-o la fugă cât îi țineau picioarele. Din când în când, aruncau câte o privire în urmă ca și cum ar fi fost urmăriți de cineva. Orice piedică ce li se ivea în cale li se părea un om rău și le tăia respirația. Lătratul câinilor deșteptați de fuga lor, le dădea aripi. Ajunseră la primele case de la marginea orașelului.

— De am ajunge la vechea tăbăcărie înainte de a cădea de oboseală, șuieră Tom, gâfâind. D-abia mă mai țin picioarele.

Huckleberry nici nu mai putea răspunde. Fixându-și privirile asupra țintei năzuinței lor, își iuțiră pașii. În curând, ajunseră și amândoi dădură buzna pe ușa deschisă și căzură grămadă, sfârșiți de oboseală și mulțumiți în suflet. Încet-încet, gâfâiala lor se potoli și Tom șopti:

— Huckleberry, tu ce zici că o să iasă din afacerea asta?

— Dacă domnul Robinson a murit - spânzurătoarea!

— Crezi?

— Sunt sigur, Tom.

Tom se gândi puțin, apoi zise:

— Cine o să spună? Noi?

— Fugi de-acolo! Se întâmplă ceva și cine știe cum, nu-l spânzură pe Joe. Știi că, atunci el o să caute să se răzbune. Ne omoară pe noi, ca pe doi pui de găină.

— La asta mă gândeam și eu, Huck.

— Să-l lăsăm pe Muff Potter să spună el, ce o știi. Bețiv cum e.

— Huck, Muff Potter n-a văzut nimic. Ce ar putea să spună el?

— Cum adică?

— Fiindcă el zăcea amețit, când Injun Joe a ucis. Crezi oare c-a putut vedea ceva?

— La asta nu m-am gândit, Tom.

După oarecare tăcere, Tom reluă:

— Ești sigur, Hucky, că poți păstra tăcere?

— Știu bine. Trebuie să ne ținem clanța. Dacă-l pârâm pe diavolul ăsta de Injun Joe și scapă de spânzurătoare ne putem lua adio de la viață. Ascultă aici, Tom, să jurăm tăcere.

— Așa cred și eu, Huck. E tot ce putem face. Ridică mâna și jură, că noi...

— Nu, nu așa! Aici nu-i vorba de fleacuri. Jurământul trebuie scris și pecetluit cu sânge.

Tom primi cu bucurie propunerea. Ea avea o însemnătate profundă și se potrivea de minune cu locul. Culese de jos o surcică mai mare, curată, scoase din buzunar un creion roșu, se așeză în lumina lunii și subliniind fiecare literă cu câte un plescăit al limbii, mângăli, cele ce urmează:

Noi Huck Finn și Tom Sawyer jurăm să păstrăm tăcere asupra cazului. Să moară și să-i putrezească oasele celui care-și va călca Jurământul.

Huckleberry admiră ușurința cu care scria Tom și vocabularul său ales îl uimi. Se grăbi să scoată un ac din reverul hainei și să-și înțepe degetul, însă Tom îl opri:

— Stai, mă! Acul tău e ruginit și-ar putea să fie oxidat.

— Ce-i aia oxidat?

— Otravă!

Tom scoase ața dintr-unul din acele sale, cu care se înțepea fiecare în vârful degetului, storcând puțin sânge.

Cu sângele stors, Tom mângăli cu vârful degetului mic inițialele lui, sub text, arătând după aceea lui Huck cum să facă un H. și un F. După ce completară formula, întărind-o prin iscălitură, ei purceseră la ceremonia descântecelor. Apoi, îngropară scândurica în apropierea zidului. Li se părea că aruncaseră în fundul pământului cheia lacătului, care avea să le închidă gura, pentru totdeauna.

La o crăpătură a zidului de peste drum de casa aceasta dărăpănată se ivi un chip de om, pe care băieții nu-l văzură.

— Tom! șopti Huckleberry, jurământul ne va opri pe vecie să mai vorbim?

— Sigur! Trebuie să tăcem orice s-ar întâmpla. Am jurat, s-a isprăvit.

— Da! Așa e!

Câtva timp continuară să vorbească în șoaptă. Deodată, în tăcerea nopții răsună urlatul fioros al unui câine, aflat în apropiere. Însăpăimântați, băieții se înlănțuiră.

— La cine a urlat?

— Nu știu... uită-te repede prin crăpătură.

— Uită-te tu, Tom!

— Eu? Eu, nu pot!

— Te rog, Tom. Ascultă - cum urlă iar.

— Stai, dacă nu mă-nșel, e câinele lui Harbinson.

— Uf! Ce sperietură am tras. Credeam că e un câine vagabond.

Urletul se auzi din nou și băieții se cutremurară.

— Fac prinsoare că nu-i câinele lui Harbinson! șopti Huckleberry. Hai uită-te odată, Tom!

— E un câine vagabond!

Tom se codi puțin, apoi își apropie ochii de o crăpătură. Când se întoarse spre Huck, abia putu să bâiguiască:

— Repede, Tom, repede. La cine-a urlat?

— Trebuie, că la amândoi fiindcă suntem împreună.

— Vai de mama noastră, Tom! Ne-am dus pe copcă, Tom. Eu, cel puțin știu unde voi ajunge. Toată viața mea am fost un netrebnic.

— Și eu! Dar vezi că eu mă mai duceam la biserică și citeam din Biblie.

— Of, Doamne! De aș fi rău, numai de două ori mai rău ca tine!

Tom se mai uită o dată afară și zise:

— Ascultă, Huck, e cu spatele spre noi! Huck privi și el și se însenină.

— Așa stătea și înainte?

— Da! Dar prostul de mine n-am băgat de seamă. Dar la cine o fi urlând?

Urletul încetă. Tom ciuli urechile.

— Șș! Șș! Ce-i asta? întrebă el, șoptind.

— Parcă ar fi un grohăit de porc. Ba nu, sforăie cineva.

— Crezi? Din ce parte vine zgomotul, Huck?

Mi se pare că dinspre partea de jos. Și tata obișnuia să doarmă acolo, dar când sforăie el, trebuie să-ți astupi urechile. Și-apoi, el nu se mai întoarce niciodată aici.

Setea de aventură puse din nou stăpânire pe băieți.

— Hucky, mergi cu mine?

— Drept să-ți spun, mi-e frică să nu dăm peste Injun Joe.

Tom se cutremură.

Dar ispita birui. Băieții se învoiră să încerce, iar dacă sforăitul încetează, s-o ia la fugă fără multă vorbă. Porniră deci tiptil, tiptil, unul după altul. Când se apropiară la vreo cinci pași de cel care dormea acolo, Tom calcă pe o cracă uscată, care pârâi cu zgomot. Omul adormit bolborosi cuvinte fără înțeles și se întoarse spre lumina lunii. Era Muff Potter! La vederea lui, băieții se liniștiră.

Ieșiră tiptil, tiptil, așa precum veniseră, prin gardul dărâpanat și la oarecare depărtare, se opriră, să mai schimbe câteva cuvinte. Urletul fioros se auzi din nou, iar când se uitară înapoi, văzură cum câinele vagabond da târcoale locului unde se odihnea Muff Potter.

— La el a urlat! strigară băieții.

— In cel mult două săptămâni se curăță, zise Tom. Un negru mi-a spus că dacă te urlă un câine vagabond poți să-ți faci testamentul.

Negrii știu ce spun, Hucky. Apoi se despărțiră îngândurați.

Când Tom se furișă prin fereastră, în dormitor, noaptea se îngâna cu ziua. Se dezbracă repejor cu mare băgare de seamă și se culcă, mulțumit că escapada lui nu fusese observată de nimeni.

Nu luă însă seama că sforăitul lui Sid era prefăcut și că el îl pândea de o oră.

Când Tom se trezi, Sid era plecat. Totul în jurul său îi spunea că era în întârziere. Se înfiora. De ce n-a fost trezit cu obișnuitele strigăte de dojana? Gândul acesta îl umplu de presimțiri rele. În cinci minute se îmbracă și coborî. Familia era încă la ceai. Nu i se făcu nici o muștrare; dar toți se fereau să-l privească în ochi. Atmosfera era atât de încărcată, încât, vinovatul își simți sângele înghețându-i în vine. Se așeză la masă și încercă să pară vesel, dar când văzu că nu-i zâmbește nimeni și că nu-i răspunde nimeni, amuți.

Mătușa îl luă apoi deoparte și Tom era cât pe ce să se bucure că i se va servi o porție proaspătă de bătaie; dar se înșelă. Mătușa începu să plângă și-l întrebă cum putea s-o facă să sufere atâta din pricina răutăților lui. Vrea oare s-o vadă cu părul albit înainte de vreme și să moară de inimă rea?

Tom se simți mai îndurerat decât dacă ar fi căpătat o mie de lovituri de nuia. Plânse, ceru iertare, făgădui să se cumițească și simți că dobândise o iertare pe jumătate.

Era atât de copleșit de greșelile sale, încât renunță la gândul de a se răzbuna pe trădător. De aceea, Sid putu să plece la școală, nestingerit. În drum, Tom se întâlni cu Jac

Harper și-i refuză invitația la o partidă de capră. Își ocupă locul în bancă; propti bărbia în palme și privi țintă spre peretele din față. Expresia lui era a unui om istovit de suferințe. Sub cot simți un obiect tare, pe care de-abia într-un târziu îl cercetă. Era înfășurat în hârtie. Îl desfăcu. Era mânerul de alamă în formă de inel.

— Colac peste pupăză! se gândi Tom.

Capitolul IX

Pe la douăsprezece amiază, orașelul era zguduit de vestea omorului din cimitir. Fără ajutorul telegrafiei, care pe atunci nu exista, povestea fu transmisă în câteva clipe de la om la om, din casă în casă, din uliță în uliță, până se răspândi în tot cuprinsul orașelului. Directorul școlii ordonă îndată suspendarea cursurilor de după-amiază, altminteri locuitorii ar fi avut o părere rea despre el.

Nu departe de victimă a fost găsit cuțitul, plin de sânge, care după afirmația unora, aparținea lui Muff Potter. Se zvonise că pe la orele două din noapte, niște oameni întârziați l-ar fi surprins pe Potter spălându-se la gărlă, ceea ce le-a părut ciudat, deoarece spălatul nu era obiceiul lui. Ici-colea se vorbea că ucigașul dispăruse, cu toate că orașul fusese răscolit pretutindeni. Călăreți fură trimiși pe toate drumurile în căutarea dispărutului și Șeriful era încredințat că fugarul va fi prins înainte de a se înnopta.

Toți locuitorii porniră în pelerinaj la cimitir. Tom care își mai revenise din marea lui mâhnire se amestecă în mulțime, nu fiindcă n-ar fi avut ce face, dar pentru că se simțea atras de o putere nedeslușită. Sosit la fața locului, își strecură trupul mărunț și puțintel prin mulțimea compactă și putu zări toată înfățișarea lugubră. I se păru că trecuse un veac de când fusese acolo. Cineva îl ciupi de braț. Întoarse capul și întâlni privirea lui Huckleberry. Se făcură îndată că se uită în altă parte, spre a nu stârni bănuiala celor din jurul lor. Dar lumea era preocupată cu comentarea faptelor:

— Sărmanul de el! Bietul doctor! Asta să servească de lecție profanatorilor de morminte!

— Nimic nu-l va scăpa de spânzurătoare pe mizerabilul Potter!

Aceasta era părerea tuturor, iar paracliserul zise:

— Judecând după aparențe, e mâna lui la mijloc!. Deodată Tom se cutremură din creștet până în tălpi. Zărise figura lătăreată a lui Injun Joe. În clipa următoare, mulțimea începu să se agite și se produse o mare învălmășeală. Se auziră strigăte:

— El e! Vine! Vine singur!

— Cine? Cine? întrebare alții.

— Muff Potter!

— Hei! S-a oprit! Băgați de seamă! Nu-l lăsați să scape. Câțiva inși cățarați în vârful copacilor spuseră, că nu-i vorba de fugă, că e numai foarte nedumerit.

— Ce nerușinare! exclamă cineva din apropiere. Vine să-și vadă isprava mârșavă și se miră, că găsește lume!

Mulțimea făcu loc șerifului, care-l aducea de braț pe Potter. Chipul nenorocitului arată groaza sălbatică în care se zbătea. Când se opri în fața victimei, își acoperi obrazul și izbucni în lacrimi.

— Nu l-am omorât eu, oameni buni! strigă el deznădăjduit; pe cuvântul meu de cinste, nu l-am omorât eu!

— Cine te acuză? strigă o voce.

Cuvintele acestea îl dezmeticiseră. Potter își ridică ochii și se uită în jurul său. Îi zări pe Injun Joe și țipă:

— O! Injun Joe! Mi-ai făgăduit că niciodată n-ai să...

— E al tău cuțitul acesta? îl întrebă șeriful.

Potter s-ar fi prăbușit, dacă nu l-ar fi ținut cineva, așezându-l pe iarbă. Apoi zise:

— Ceva îmi spunea, că dacă nu vin înapoi să-mi iau... El se cutremură, dădu din mâini, neputincios și reluă:

— Joe, spune-le... spune-le, că eu...

Împietriți de uimire, Huckleberry Finn și Tom auziră pe mincinosul cu inimă de piatră, depunându-și în toată liniștea mărturia. Ei așteptau ca dintr-un moment într-altul să fie lovit de trăsnet. După ce el tăcu și copiii îl văzură că e viu și nevătămat, ceva lăuntric îi îmboldeau să-și calce jurământul, pentru salvarea vieții unui prizonier nevinovat și trădat. Dar în fața primejdiei de a lupta contra unei puteri

supranaturale, își deteră seama că le-ar fi fost fatal să intervină.

— Dar de ce te-ai întors? Nu puteai să-l lași aici, întrebă cineva.

— Nu știu nici eu, gemu Potter. Voiam să fug, dar parcă mă trăgea ceva să mă-ntorc aici. Și din nou începu să plângă cu sughituri. Băieții fură încredințați că mărturia lui Injun Joe sub prestare de jurământ, nu putea fi făcută decât de un om vândut Satanei. De aici înainte, ei îl priviră ca pe ceva din cale afară de interesant, dar și primejdios și nu-și mai luau ochii de la el. Hotărâră în sinea lor să-l pândească nopțile, când prilejul se va ivi, nădăjduind să zărească măcar o dată, pe întunecatului stăpân, al iadului.

Cu ajutorul lui Injun Joe, corpul victimei fu ridicat și transportat. Lumea dimprejur asista cu groază la această scenă și își șoptea, că rana începuse să sângereze.

Timp de o săptămână, Tom se zvârcolea în somn, sub povara tainei sale grozave; apoi, într-o dimineață, la ceai, Sid începu:

— Ascultă, Tom, de câtăva vreme ai început să vorbești în somn, atât de mult, încât nu mai pot dormi în liniște, din pricina ta.

Tom păli și își plecă ochii.

— Åsta-i semn rău! rosti sever, mătușa Polly. Ce ți-a intrat în cap, Tom?

— Nimic, mătușo. Inșă mâinile îi tremurau și își vărsă ceaiul.

— Și... Îndrugi la verzi și uscate, zise Sid. Noaptea trecută spuneai: E sânge, da, e sânge! Și pe urmă strigai: Nu mă necăji atâta... am să spun! Să spui? Ce? Hm?

— Tom era amețit. E ușor de închipuit ce ar fi urmat după aceasta, dacă mătușa Polly înseninată de o nouă idet, nu intervenea la timp:

Ei, ce să fie? Ce să fie, decât crima asta înfiorătoare. O visez și eu aproape în fiecare noapte. Parcă eram chiar eu criminala.

Mary spuse că și ea era la fel de impresionată. Sid păru satisfăcut. După acest incident, Tom pretextă o crâncenă durere de dinți și timp de-o săptămână se culcă numai cu falca legată, dar nu află niciodată că Sid îl pândea nopți întregi și îi slăbea uneori legătura ca să poată vorbi în voie și apoi i-o lega strâns la loc. Cu încetul, conștiința lui Tom se liniști și renunță la pretinsa durere de dinți. Dacă Sid reținuse ceva din bolboroselile fără șir ale lui Tom, păstra pentru sine. Se minuna însă nespun, că Tom se schimbase grozav. Nu mai era ca altădată. Se ferea acum de orice încurcătură și refuza să primească șefia noilor năzbâții.

De câte ori avea prilejul, Tom se duce la „ucigașul” încarcerat la închisoarea situată la marginea orașului și spre a-i ușura viața nenorocită, îi dădea câte ceva din puținul ce-l avea. Darurile acestea ușurau mult conștiința lui Tom. Câțiva cetățeni se simțeau strașnic de îmboldiți să-l vadă pe Injun Joe spânzurat, pentru că jefuise mortul, dar caracterul acestuia era atât de impunător, încât nimeni n-avu curajul inițiativei și astfel fu lăsat în pace. El avusese grijă să-și înceapă mărturia de la încăierare, fără să pomenească de profanarea mormântului, de aceea, cel mai înțelept ar fi să nu tulbure Curtea cu cazul acesta special.

Capitolul X

Faptul că Tom își abătuse gândurile de la taina lui, se datora unei pricini de o gravitate neobișnuită. De câteva zile, Becky Thatcher nu mai venea la școală. După o crâncenă luptă cu amorul lui propriu, Tom se pomeni dând târcoale casei, în care locuia fata. Află că era bolnavă. Dacă s-ar întâmpla să moară! Gândul acesta îl urmărea neîncetat. Nu mai găsea plăcere nici în bătălii, nici în piraterie. Viața își pierduse tot farmecul, jucăriile lui preferate nu- mai încântau. Mătușa Polly era foarte îngrijorată și încercă să-l doftoricească. Fiind o femeie întreprinzătoare ea punea în practică toată știința ei medicală, aplicându-i tot soiul de tratamente. Pe vremea aceea, cura de apă era o noutate interesantă și mătușa Polly, văzând starea îngrijorătoare a băiatului, se grăbi să-l supună unei curarisiri radicale. Îi ținu zile întregi în pat, îl obloji cu fel de fel de rețete, îi făcu dușuri reci. Dar tocmai când începu să-și piardă nădejdea în efectele nevăzute ale tratamentului ei, auzi de un medicament minunat, care alina orice durere. Îl comandă, îl gustă și-l găsi plăcut la gust. Părăsi deci cura de apă rece și începu să-i administreze lui Tom câte o linguriță pe zi din doctoria cea nouă. Îngrijorarea ei se risipi imediat, căci o dată cu încetarea curei de apă, voioșia lui Tom revenise. El simțise că era vremea să părăsească patul. Avu grijă să se arate mulțumit de doctoria cea scârboasă și începu s-o ceară atât de des, încât mătușa sfârși prin a-l lăsa s-o ia singur. Dacă ar fi fost vorba de Sid, n-ar fi avut nici o bănuială, dar fiindcă era vorba de Tom, începu să controleze conținutul sticlei. Constată că, într-adevăr doctoria scădea în mod normal, dar de unde era să știe ea, că sănătatea băiatului se îndrepta prin dozele, pe care le arunca în crăpătura podelii.

Într-o zi, pe când Tom era pe cale să verse lingurița de doctorie în crăpătură, pisoiful galben al mătușii veni să se

gudure pe lângă el, uitându-se pofticios la linguriță. Tom îi zise:

— Până ce n-ai nevoie, să nu ceri.

Dar îi dădu să înțeleagă că avea nevoie.

— Ești sigur? Era sigur.

— Apoi dacă e așa, hai să-ți dau și ție, dar dacă găsești că nu-ți face bine, să nu mă învinovățești pe mine!

Consimți. Tom îi căscă gura și-i turnă pe gât o linguriță de doctorie. După ce-o înghiți, sări de câteva ori în sus, scoase un țipăt asurzitor și porni în goană prin odaie, izbindu-se de mobile, răsturnând ghiveciurile cu flori, vasele și tot ce-i ieșea în cale. Pe urmă, se ridică pe labelle dinapoi și capul dat pe spate, țopâi de colo până colo, ca înnebunit de bucurie, miorlăind și sărind neastâmpărat. Se lăsă apoi din nou pe patru labe și porni în goană nebună, răsturnând și spărgând paharele de pe masă și sticlutele. Tocmai atunci intră în odaie mătușa Polly și văzu pisoiful făcând două salturi mortale. Sări apoi pe fereastra deschisă târând după el, ultimele ghiveciuri rămase în picioare. Bătrâna stăm locului împietrită de mirare. Tom râdea și se tăvălea pe podea, sughițând și chicotind.

— Ce a dat în pisoiful ăsta, Tom?

— Nu știu mătușo, ha, ha, ha!

— N-am pomenit de când sunt, așa ceva! Ce l-a găsit de a făcut prăpădul ăsta?

— Zău, nu știu, mătușo Polly: așa fac pisicile, când dă strechea-n ele.

— Da, așa fac? Glasul ei îl enervă pe Tom.

— Da, așa fac.

— Așa, crezi ta?

— Așa cred eu.

Bătrâna se apropie de pat, în timp ce Tom o urmărea cu îngrijorare. Îi înțelese prea târziu gândul. Lingurița buclucașe ieși la iveală de sub cuvertura patului. Tom se cutremură și își plecă ochii. Mătușa Polly îl luă de urechi și îl ciocăni pe cap cu degetarul:

— De ce-ți bați joc în halul ăsta de un biet animal neștiutor, dom'le?

— Am vrut să-i fac un bine, fiindcă el n-are mătușă.

— N-are mătușă! Nerodule! Ce legătură are una cu alta?

— Are! Fiindcă dacă ar fi avut mătușă, i-ar fi ars și lui mațele cu doctoriile ei, fără să se gândească, totuși, că poate simte și el ca tot omul.

Mătușa Polly se simți cuprinsă de remușcări. Băiatul avea dreptate: ceea ce face rău unui pisoi, poate să facă rău și unui copil. Se înduioșa și ochii i se umeziră. Il mângâie pe Tom cu blândețe și-i zise:

— Eu îți voiam binele, Tom. Și vezi, doctoria ți-a făcut bine. Cu o licărire de șiretenie în ochi, Tom se uită la ea și-i spuse:

— Știu, mătușo și tocmai d-aia am vrut să-i fac și eu un bine lui. Niciodată nu l-am văzut sărind așa frumos.

— Ia pleacă d-aici Tom, până nu mă supăr din nou. Încearcă și tu și vezi dacă poți să fii măcar o dată cuminte ca toții copiii, ca să n-ai nevoie de doctorii.

Tom ajunsese la școală devreme, ceea ce era un eveniment necunoscut până atunci. În loc să intre în curte și să se joace ca altă dată cu camarazii lui, acum stătea rezemat de poartă. Sunt bolnav, spuse el, și era chiar așa. Se prefăcea că se uită în toate părțile, dar de fapt ochii lui erau îndreptați în josul străzii. Jeff Thatcher se ivi și fața lui Tom se însenină. Când Jeff sosi, Tom îl acostă și cu vorbe meșteșugite, încercă să afle cum îi merge lui Becky cu sănătatea. Deoarece însă, nătărăul nu-l înțelesese, Tom îi făcu vânt să plece. Apoi, începu să scruteze din nou zarea, bucurându-se ori de câte ori zărea fluturarea unei rochițe și posomorându-se când vedea că purtătoarea rochiței nu era ființa mult așteptată.

Când încetară rochițele de a se mai arăta, Tom fu cuprins de o mare tristețe. Intră în clasa goală ca să-și trăiască suferința din plin. Deodată zări în cadrul porții albeața orbitoare a unei rochițe și inima-i tresări. În clipa următoare se repezi afară și începu să zbiere, să râdă, să fugărească pe

copii, să se dea peste cap, să alerge în patru labe. În sfârșit, făcu toate nebuniile ce-i treceau prin cap, trăgând cu coada ochiului tot timpul la Becky, să vadă dacă se uită la el. Dar fetița părea că nu-l lua câtuși de puțin în seamă. Era oare posibil ca dânsa să nu-l fi observat? Se apropie de grupul fetițelor și începu iar, cu înverșunare, să scoată strigăte războinice, să smulgă din cap pălăriile băieților și să le arunce pe acoperișul școlii, să se ia la hartă și la trântă cu cine-i ieșea în cale și la urmă, se aruncă la picioarele ei gata s-o răstoarne. Dar ea își întoarse capul și spuse ca să audă și el:

— Uf! Grozavul!

Tom se aprinse la față. Se ridică și se depărta zdrobit și deznădăjduit.

Capitolul XI

Tom își depăna gândurile. Era trist și abătut. Se simțea părăsit, disprețuit de toată lumea. El nu voia să facă decât bine și dacă lumea îl înțelegea greșit, n-avea decât să suporte consecințele. Și de ce n-ar suporta? Cu ce drept se plângea cel părăsit? Da, hotărât va începe o viață de bandit. Din moment ce era silit, n-avea altă alegere. În clipa aceea era silit s-o facă. Și acum se afla departe, dincolo de izlaz și clinchetul clopoțelului școlii pentru începerea „orei” ajunse la el, ca un zvon nedeslușit, începu să ofteze la gândul că niciodată nu va mai auzi sunetul acesta atât de familiar.

Tocmai când se gândea cu duioșie că totuși îi va ierta pe toți acei care s-au purtat urât cu el, se-ntâlni, față-n față cu Joe Harper, ai cărui ochi erau de asemenea umbriți de gânduri negre. Evident! Aici se întâlneau două suflete și un singur gând. Tom își șterse ochii cu mâneca hainei și începu să vorbească, printre sughituri, că pentru a scăpa de tratamentul asupra și lipsa de dragoste a celor de acasă, a hotărât să plece în lumea mare și să nu se mai înapoieze niciodată. La sfârșit, adăugă:

— Nădăjduiesc, Joe, că tu n-o să mă uiți niciodată.

Joe îl ascultă în tăcere, apoi îi mărturisi, că plecase în căutarea lui, cu același gând. Maică-sa îl bătuse pentru niște cremă de zahăr ars, pe care el nici n-o gustase măcar, dar desigur că aceasta era doar un pretext, ca să se descotorosească de fecioral-său. Decât așa, s-a hotărât singur, să dispară din calea ei și nădăjduia, că n-o să-i pară rău niciodată, că l-a alungat pe sărmanul băiat în lumea vitregă, să sufere și să moară fără un suflet lângă el.

Triști, băieții își continuară dramul. Făcură legământ să nu se mai despartă, decât când moartea îi va izbăvi de suferințele pământești. Trecând apoi la chestiuni care îi interesau mai de aproape, Joe spuse că voia să devină

sihastru, să trăiască într-o peșteră ascunsă, să se hrănească numai cu ierburi și cu rădăcini, însă după ce îl lămurii Tom că viața de aventurier e cu mult mai de folos, consimți să se facă pirat.

La trei mile în jos de St. Petersburg, la un punct, unde albia lui Misisipi se lărgea peste o milă, se afla o insulă lungă și îngustă, acoperită cu copaci, având la capăt un banc de nisip, potrivit pentru acostare.

Deoarece insula era nepopulată și în apropiere de malul opus, băieții o aleseseră de adăpost al piraiților. Dar fiindcă deocamdată, nu-i preocupa cine și ce o să fie obiectul pirateriei lor, aveau nevoie de un al treilea tovarăș și de aceea porniră în căutarea lui Huckleberry Finn. Acesta, când auzi despre ce era vorba, primi fără să stea pe gânduri, căci pentru el era totuna ce carieră o să aleagă. Se despărțiră apoi, fixându-și întâlnirea pentru miezul nopții, la marginea fluviului, la două mile în sus de oraș, unde știau că se afla o plută mică, pe care aveau de gând să pună stăpânire. Fiecare trebuia să aducă împreună cu cât mai multe provizii și lucruri șterpelite, ca să dovedească o dată mai mult, că porneau cu adevărat pe calea nelegiuirilor, având totodată grijă, ca să dispară înainte de a fi prins. Trebuiau însă ca să dea sfoară în oraș că pun ceva la cale și apoi, în curând, toată lumea va afla. Dar dacă cineva ar cuteza să pună întrebări, să fie înștiințat că trebuie să-și țină clanța și să aștepte. Aceasta era parola!

Pe la miezul nopții, Tom sosi la locul de întâlnire, cu o șuncă afumată și cu alte lucruri mărunte și se cațără pe o ridicătură mică de pământ, de unde vedea insula. Stelele străluceau și era o liniște profundă. Fluviul se întindea ca un ocean de păcură. Tom ascultă atent, dar nu auzi nimic. Fluieră o dată și i se răspunse. Repetă încă o dată semnalul și auzi o voce:

— Cine-i acolo?

— Tom Sawyer „Răzbunătorul negru” din țara Spaniei. Cine ești?

— Huck Finn „*Mâna roșie*” și Joe Harper „*Teroarea mărilor*” (aceste nume fuseseră alese de Tom din cărțile lui de citire preferate).

— În ordine. Dați parola!

Și în tăcerea pașnică a nopții, răsună cuvântul înfiorător.

SÂNGE!

Tom coborî cu oarecare greutate și se întâlni cu tovarășii săi.

„*Teroarea Mărilor*” adusese o bucată mare de slănină afumată, care-i îmbrăca aproape complet spinarea și umerii. Finn „*Mâna Roșie*” furase de undeva o tingire mare, o grămadă de foi de tutun și niște rădăcini de soc, din care să-și facă pipe, cu toate că, afară de el, pirații nu fumau, nici nu mestecau tutun, înainte de a se îmbarca, se aprovizionară cu foc, iască și amnar, căci pe vremea aceea nu se prea găseau chibrituri.

Odată urcați pe plută, Tom ocupă locul de frunte și începu să dea comenzile, cu o voce aspră, înăbușită.

— Vâsliți, în direcția vântului!

— Am înțeles, căpitane.

— Dați zor, dați zor!

— Da, căpitane.

— Ce direcție avem?

— Vânt din pupă!

— Echipa de manevră, sus pe bare! întindeți pânzele! Mai cu inimă!

— Da, căpitane!

De bună seamă, comenzile acestea erau date mai mult de formă și nu aveau nici un înțeles deosebit.

Pluta se îndepărta, îndreptându-se spre mijlocul apei.

Neavând ce face, băieții stăteau tăcuți la vâslele lor.

După o călătorie de trei sferturi de oră, pluta ajunsese în dreptul orașelului depărtat. Numai câteva licăriri slabe arătau locul unde se aflau, cufundat într-un somn pașnic, neștiind ce se petrece în clipa aceea la suprafața netedă a fluviului.

Pirații priveau tăcuți spre locul bucuriilor și al dezamăgirilor lor de altă dată și nu băgară de seamă că pluta era gata să lase insula în urmă. Când observară primejdia, apucară vâslele și după o muncă încordată, reușiră să debarce pe insulă, pe la orele două, după miezul nopții.

Făcură foc lângă un trunchi gros culcat la pământ, nu departe de desișul întunecat al pădurii și prăjiră puțină slănină într-o cratiță adusă de ei. Li se părea un lucru minunat să mănânce astfel în pădurea aceasta necunoscută de oameni și spuseră că niciodată nu se vor întoarce în lumea civilizată.

— E frumos aici, nu-i așa? făcu Joe.

— Ce-ar zice băieții, dacă ne-ar vedea aici?

— Ar muri de frică! Nu-i așa, Hucky?

— Cred și eu, răspunse Huckleberry; da, eu sunt obișnuit. Nici nu vreau ceva mai bun.

Acasă nu mă săturam niciodată... și-apoi, de-aici, nu mă poate alunga nimeni.

— Viața asta îmi place și mie, grăi Tom. Dimineața nu te scoală nimeni, nu trebuie să te speli, nu trebuie să mergi la școală și să faci atâtea prostii de prisos. Și tu Joe, voiai să te faci sihastru. Păi tu știi, că el trebuie să se culce pe ceva tare de tot, să-și radă părul și să umble cu cenușă pe cap?

— Da, pentru ce? întrebă Huck.

— Nu știu. Dar așa cere legea lor și așa trebuie să facă.

— Da' pirații ce trebuie să facă? Tom răspunse:

— Ei trebuie să fie spaima corăbiilor pe mare. Trebuie să jefuiască oamenii de pe corăbii, să le fure corăbiile, să-i ucidă pe ei și să-i îngroape apoi pe insula lor, care o să fie păzită de strigoi. Apoi trebuie să dea foc corăbiilor.

— Dar cu femeile ce fac?

— Pe femei le ia cu ei pe insulă, grăi Joe; ei nu omoară femeile.

— Nu, afirmă Tom. Pirații se poartă cavalereste cu femeile frumoase.

— Și nu poartă haine jerpelite! Nu. Ei se îmbracă numai în aur, argint și diamante, spuse Joe cu însuflețire.

— Cine? făcu Huck.

— Păi, pirații.

Huck își privi zdrențele.

— Hainele mele nu-s potrivite pentru un pirat, spuse el cu tristețe, dar n-am altele.

Ceilalți îi spuseră să n-aibă nici o grijă. În curând va îmbrăca straietele cele mai frumoase, numai să înceapă predăciunile.

Încetul cu încetul, convorbirea copiilor lăncezi și pleoapele bietului Huck începură să cadă greoaie. Pipa îi alunecă din mână și adormi.

„*Teroarea Mărilor*” și „*Răzbunătorul negru*” întâmpinară dificultăți mai serioase, până să adoarmă. Își rostiră rugăciunea în gând, lungiți jos, deoarece nu avea cine să-i silească să îngenuncheze și să spună cu glas tare. Erau chiar ispitiți s-o mai scurteze, dar teama de un trăsnet din senin îi opri. Stăteau culcați, așteptând somnul binefăcător, dar când ațipiră, fură tulburați de un musafir nepoftit, care nu voia „*să se culce*”. Era conștiința!

Începură să simtă o teamă nelămurită că fuga lor e o faptă rea și când își aduse aminte de merindele furate, le venea să plângă de remușcări.

Mentalitatea lor refuza să primească argumentele cu care încercau să-și amuțească conștiința că și acasă, când erau, furau mereu dulciuri, deoarece fleacurile acestea nu erau prevăzute în Biblie și deci nu erau socotite drept păcate.

Acum, ajunseră cu toții la convingerea că, atâta timp, cât vor rămâne pe insulă nu vor mai putea cădea în ispită. Gândul acesta îi liniști cu desăvârșire și eroii noștri adormiră.

Capitolul XII

Dimineața, când Tom se deșteptă, se miră mult, întrebându-se unde se află. Se ridică, își frecă ochii și privi în juru-i. Înțelese.

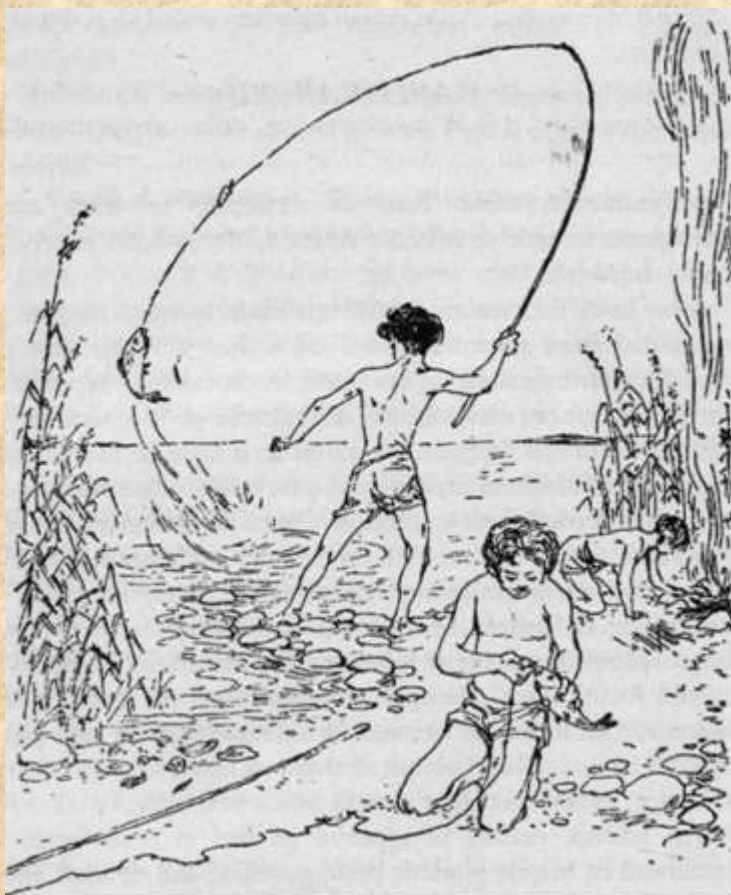
În jurul lui, natura trezită cu mult înainte, fremăta în revărsatul unui splendid răsărit de soare. Tom își deșteptă tovarășii întru piraterie și cu chiote de bucurie se repeziră la fluviu. În câteva minute, se dezbrăcară și începură să se bălăcească în apa limpede, țărnută de o fâșie de prundiș alb. Dincolo de întinderea maiestuoasă a fluviului, orașelul cufundat în liniștea depărtării nu le trezea în clipele acestea nici o dorință. Pluta fusese luată de curenți în timpul nopții, dar faptul acesta nu le pricinui decât mulțumire, deoarece socoteau, că odată cu dispariția ei, orice revenire la civilizație era exclusă, împrăștiți, înveseliți și înfomețați se întoarseră la tabără și ațâțară focul. Huck descoperi prin apropiere un izvor cu apă limpede. Din frunze de sicomar făcură niște cești cu care băură apă din izvor și băieții putură să simtă că băută în vraja pădurii sălbatice, ea înlocuia cu prisosință cafeaua cu lapte. Pe când Joe frigea slănina, ceilalți se repeziră pe mal și peste puțin se întoarseră cu brațele pline de pește proaspăt, atât de mult, încât ar fi mulțumit o familie întreagă. Prăjiră peștele și-l mâncară cu o poftă nemaipomenită.

Când isprăviră, strânsură tot și se întinseră pe iarba verde, la umbra unui stejar, în timp ce Huck își fuma pipa și taifasul fu în toi.

Apoi, porniră toți trei să cerceteze insula.

O străbătură în lung și-n lat, negăsind nimic interesant, decât o vegetație bogată, nestingherită de intervenția omului civilizat. Când se înapoiară la tabără, erau prea flămânzi ca să mai prindă pește sau să prăjească slănină. Tăiară din șunca adusă de Tom, apoi se întoarseră la umbră, să

flecărească. Dar taifasul nu ținu mult, căci tăcerea mormântală ce stăpânea insula, începea să-i moleșească.

Căzură pe gânduri. În sufletele lor începu să încolțescă o dorință nedeslușită, care îi chinuia: dorul de casă. Chiar Huck, zis „Mână Roșie” începu să viseze la șoproanele și cotețele lui, dar se simțeau tulburați de slăbiciunile lor, de aceea, se rușinară fiecare în sinea lui, căci niciunul nu avea curajul să-și dezvăluie gândurile.

Auzeau de câtva timp, în subconștientul lor venind din depărtare, eoul slab al unor bubuituri surde, care pe

măsură ce se apropiau, îi sili să devină cât mai atenți. Încremeniți, se priviră, apoi se întoarseră la fluviu și așteptară. Se făcu o tăcere lungă, adâncă, apoi deodată se auzi un bubuit prelung.

— Ce-a fost asta? întrebă Joe înspăimântat.

— Nu știi! răspunse în șoaptă Tom.

— A tunat! făcu Huckeleberry, pentru că tunetul...

— Taci! îi răspunse Tom. Ascultă în liniște! Așteptară un timp. Puținele clipe li se părură o veșnicie, apoi un nou bubuit surd frânse iar tăcerea.

— Să mergem, să vedem!

Săriră în picioare și porniră în fugă spre țărmul dinspre oraș. Se opriră în dosul tufișului și scrutară întinderea apei. Zăriră un mic vapor, la o depărtare de o milă dincolo de oraș, care naviga împotriva curentului. Puntea părea să fie plină de oameni.

Împrejurul vaporului pluteau o mulțime de bărci, dar băieții nu putură desluși ce făceau oamenii din ele. În clipa aceea, de pe marginea punții, țâșni un nor de fum alb, urmat de același bubuit.

— Acum știu! exclamă Tom: s-a înecat un om!

— Chiar așa! confirmă Huck; așa au făcut și vara trecută, când s-a înecat bietul Bile Turner. Trăgeau cu tunul deasupra apei ca să iasă corpul la suprafață. Dar mai înainte, au aruncat în apă, pâine, grâu, argint viu ca să le arate locul unde-i înecatul.

— Da! Am auzit și eu, spuse Joe. Mă miram și eu că pâinea să poată face așa ceva.

— Aș! Nu pâinea, interveni Tom; e descântecul pe care-l spun înainte de a o arunca în apă.

— Dar eu eram acolo și n-am auzit nimic, obiectă Huck.

— Asta-i bună! făcu Tom. Cum erai s-auzi când au descântat-o în gând?

— Tovarășii admiseră și ei, că fără descântece, o bucată, de pâine n-ar putea să facă nici o ispravă.

— Ce n-aș da să fiu acum acolo, spuse Joe.

— Dar eu! zise Huck. Numai de aş şti cine s-a înecat. Băieţii rămaseră tăcuţi. Deodată, mintea lui Tom fu luminată de un gând minunat. El spuse:

— Fraţilor, eu ştiu cine-i înecatul! Suntem noi!

În clipa aceea se simţeau eroi. Izbânda lor li se părea măreaţă, erau socotiţi dispăruţi, plânşi şi pomeniţi cu inima frântă de durere şi lacrimi amare. În urma lor nu rămâneau decât muştrările de cuget de a se fi purtat aspru cu ei, şi mai presus de toate erau ţinta invidiei tuturor băieţilor din oraş. Nici că se putea mai frumos. La urma urmelor, merită să fii pirat.

Amurgul se apropia şi vaporul se depărta cu bărcile ce-l însoţeau. Haiducii de mare se întorseseră la cuibul lor. Mărirea lor şi tulburarea pricinuită de ei, îi făcea să nu-şi mai încapă în piele, de mândrie. Prinseră peşte, îşi pregătiră cina şi mâncară, apoi încercară să-şi închipuie ce se credea şi ce vorbea oraşul despre ei. Din punctul lor de vedere, surprinderea stârnită printre locuitori le apărea cât se poate de hazlie. Dar când se întunecă de-a binelea, toată veselia lor se topi. Discuţia se potoli şi acum şedeau tăcuţi, cu privirea aţintită la foc şi cu gândul aiurea. Tom şi cu Joe se gândeau la anumite persoane de acasă, care nu erau, ca şi ei, încântate de această dispariţie neaşteptată. Dar ideea aceasta îi umplu de teamă şi îndoială. Din când în când, Joe încercă să-i descoase şi pe ceilalţi doi, cum s-ar simţi, dacă s-ar reîntoarce în lumea civilizată... nu, nu chiar acum, dar...

Dar Tom îi luă în râs. Huck se alătură de Tom şi agitatorul ideei de răzmeriţă trebui să tacă.

Dar se făcu târziu şi Huck începu să moţăie.

Joe îi urmă pilda şi curând nu se mai auzea decât sforăitul lor sănătos. Tom stătea sprijinit pe coate şi-i privea cu atenţie, într-un târziu, se ridică în genunchi şi la lumina pâlpâitoare a focului, începu să cerceteze iarba. Nu trecu mult şi găsi două bucăţi de scoarţă de sicomar. Se aşeză la foc şi cu un creionaş roşu scrise ceva pe fiecare scoarţă; una o făcu sul şi o vârî în buzunarul hainei lui, pe cealaltă o puse

în pălăria lui Joe, împreună cu o bucată de cretă, o radieră, trei unde și o bilă de cristal, care constituiau toată comoara unui școlar. După aceea, porni tiptil între copaci și la o distanță de unde nu mai putea fi auzit, o rupse la fugă.

Capitolul XIII

În câteva minute, Tom ajunse la bancul de nisip și începu să înainteze prin apă spre țărmul dinspre Illinois. Când îi ajunse apa mai sus de mijloc, el trecuse de jumătatea fluviului și fiindcă acolo curentul era puternic, înotă restul de încă o sută de metri, care îl despărteau de uscat. Ajunse. Își pipăi pergamentul, apoi porni prin pădure, de-a lungul țărmului. Cu puțin înainte de ora zece, ajunse într-un luminiș din dreptul orașului și zări vaporul acostat la malul înalt. Sub cerul înstelat, totul era cufundat în tăcere. Tom coborî din nou în apă și după câteva mișcări, atinse barca remorcată de vapor. Se întinse pe fundul ei și așteptă: Deodată, se auzi sunetul clopoțelului de pe puntea de comandă și-o voce răgușită dădu ordinul de plecare. Curând după aceea, vaporul se puse în mișcare. Tom se bucură de reușită. Știa că aceasta era ultima cursă a vaporului. După vreun sfert de oră, vârtejul roților încetă. Tom sări în apă, se lăsă dus de curent, iar la vreo patruzeci de metri în jos și la adăpostul întunericului ieși pe uscat. Se furișă de-a lungul ulițelor pustii și în curând ajunse la gardul din dos al casei mătușii. Sări gardul, ocoli casa și privi prin fereastra salonului, unde ardea lumina. Văzu pe mătușa Polly, Sid, Mary și pe mama lui Joe Harper, strânși laolaltă și vorbind între pat și ușă. Tom se apropie de ușă și după ce ridică încet zăvorul, începu s-o împingă ușor înăuntru. Când socoti că poate să se strecoare prin ea, se lăsă pe brânci.

— De ce pâlpâie lumânarea? întrebă mătușa Polly. Tom n-avea timp de pierdut.

— Mi se pare că s-a deschis ușa. Ah! Nu se mai isprăvesc întâmplările astea ciudate!

Du-te, Sid de-o închide!

Tom dispăru la timp, sub pat. Rămase un timp nemișcat, apoi se târi până aproape de picioarele mătușii.

Și cum vă spuneam, povestea mătușa Polly, nu era un copil rău, numai neastâmpărat. Nu zic. Avea zile când era căpiat rău, dar ce să-i faci, așa-s copiii și nu te poți potrivi la mintea lor. Ofl! Și ce inimă bună avea! Și biata femeie începu să plângă.

— La fel era și băiatul meu, veșnic pornit pe năzdrăvănii; dar nimeni n-ar putea spune că era hrăpăreț. Și când mă gândesc, că l-am bătut, fără să-mi dau seama, că eu singură am aruncat crema, fiindcă se acrise. A plecat sârmanul de el și n-am să-l mai văd niciodată! Și Mrs. Harper oftă din fundul inimii.

— Eu cred că lui Tom îi e mai bine acolo, unde este acum! spuse Sid: dacă n-ar fi...

— Sid!

Cu toate că n-o putea vedea, Tom simți privirea dojenitoare a bătrânei.

Când nu e de față, să nu-l vorbești de rău. Cine știe unde o fi mititelul de el! Dumnezeu va avea grijă de el, nu-i nevoie de judecata ta, domnule! Oh! Madame Harper, nu mă pot împăca deloc cu gândul că l-am pierdut!

Îl iubeam atât de mult, deși uneori mă necăjea grozav.

— Dumnezeu a dat, Dumnezeu a luat. Fie-i numele binecuvântat!

Da, da, doamnă Harper, înțeleg durerea dumitale, și la fel simt și eu. Nu mai departe decât alaltăieri la prânz, Tom al meu a dat pisiului din doctoria lui și am crezut că bietul animal o să răstoarne toată casa. Iar eu, Dumnezeu să mă ierte, l-am lovit pe Tom cu degetarul în cap. Dar acum, săracul, nu mai este... Ultimele lui cuvinte au fost o dojana pentru mine...

Dar amintirea aceasta era copleșitoare pentru biata bătrână și izbucni în plâns. Tom se jelea acum singur și îi era milă de el, mai mult decât oricine. Iar când o mai auzi și pe Mary plângând și pomenindu-l cu dragoste, începu să se creadă într-adevăr o persoană de seamă. Niciodată până acum nu avusese o părere atât de bună despre persoana sa.

Jalea mătușii îl mișca atât de mult, încât voi să iasă la iveală și s-o îmbrățișeze cu bucurie, dar se stăpâni și rămase liniștit. Astfel află, că mai întâi, s-a crezut că se-necaseră în gărlă; după aceea s-a descoperit dispariția plutei, pe urmă, niște băieți au spus că micii dispăruți făgăduiseră că în curând orașul va „*afla câte ceva*”. Înțelepții puseră toate acestea laolaltă și recapitulară: Băieții plecaseră cu pluta și vor acosta la orașul cel mai apropiat, în josul fluviului. Cum însă la amiază, pluta a fost găsită, aruncată pe mal, la vreo cinci mile în jos de oraș, toată lumea era încredințată că se înecaseră, altminteri ar fi ajuns acasă, răzbiți de foame, înainte de a se înnopta. Se mai credea apoi, că cercetarea apei pentru regăsirea și pescuirea corpurilor, rămăsese fără rezultat favorabil deoarece băieții fuseseră târați de curenți, spre mijlocul apei și deși erau buni înotători, ei n-au mai putut ajunge la mal. Acestea s-au petrecut miercuri. Dacă până duminică, corpurile lor nu vor fi găsite, atunci orice nădejde e pierdută pentru vecie, iar pomenirea dispăruților se va face chiar în dimineața aceea. Auzind acestea, Tom se cutremură. Mrs. Harper le spuse printre suspine „noapte bună” și voi să plece. Atunci, dintr-un imbold comun, cele două femei greu încercate se îmbrățișară, vărsând lacrimi amare. Apoi, se despărțiră. Mătușa Polly trimise pe Sid și pe Mary la culcare. Sid oftă puțin, dar Mary plângea cu jale.

Mătușa Polly ingenunche și se rugă pentru sufletul lui Tom cu atâta ardoare și cu atâta dragoste nețârmurită, încât pe Tom îl podidiră din nou lacrimile. Mult timp după ce se culcase bătrâna, el fu nevoit să rămână nemișcat, căci dansa nu înceta să ofteze și să treacă neliniștită, zvârcolindu-se mereu, când pe o parte, când pe cealaltă. După ce se potoli, în cele din urmă, îngâna doar, din când în când, cuvinte neînțelese. Tom ieși de sub pat, se ridică în picioare și stătu un timp, privind-o cu inima îndurerată. Scoase scoarța de sicomar și o puse alături de lumânare. Dar după o scurtă chibzuială, puse din nou scoarța în buzunar, se apropie de

fața palidă a bătrânei, o sărută și se strecură afară, închizând ușa în urma lui.

Se înapoie pe același drum pe care venise și se cațără pe punte, fără teamă, deoarece știa că la ora aceea, paznicul navei dormea buștean.

Dezlegă barca de la pupă, coborî în ea și începu să vâslească, în susul apei. Când ajunsese la o milă în sus de oraș, îndreptă barca de-a curmezișul și vâslind vârtos, reveni la cealaltă parte a debarcaderului. Gândul lui era să captureze barca pentru nevoile lor, în ale pirateriei, fiind deci pradă cuvenită unui pirat; dar știa că va fi căutată cu temeinicie și că aceasta ar putea avea de rezultat descoperirea ascunzătorii lor. De aceea, ieși la țarm și intră în pădure. Șezu să se odihnească, luptându-se cu somnul, apoi se ridică și-și continuă drumul. Noaptea era pe sfârșite. Când ajunsese în dreptul bancului de nisip al insulei, mijeza de ziuă. Se odihni din nou, iar când soarele acoperea cu polei de aur oglinda nesfârșită a apei, se aruncă în valuri. Scurt timp după aceea, se opri ud leoarcă în pragul taberei și-l auzi pe Joe, care spunea:

— Nu Huck, Tom e un om de viță și are să se înapoieze. Nu ne lasă el pe noi singuri aici. Știe că dezertarea de la datorie dezonoarează pe un pirat și apoi e prea mândru ca să facă una ca asta. Aș vrea numai să știu ce gânduri are?

— Dar lucrurile rămân ale noastre, nu-i așa?

— Da, aproape, dar încă nu. În scrisoare spune că numai dacă nu se înapoiază până la dejun.

— Iată-mă! strigă Tom, făcându-și o intrare de artist de teatru, măreață și plină de ifose.

Apariția lui fu sărbătorită cu o masă îmbelșugată: slănină prăjită și pește.

Tom povesti cu floricele aventura, iar când isprăvi, făcu o mutră de erou, grozav de închipuit. După aceea, se culcă la un adăpost umbrat, iar ceilalți plecară la pescuit.

Capitolul XIV

Pe la miezul nopții, Joe se trezi și-i sculă și pe ceilalți doi. Atmosfera încărcată prevestea apropierea furtunii. Băieții se strânseseră în jurul focului prietenos, deși era o căldură înăbușitoare. Stăteau tăcuți și așteptau. Dincolo de lumina focului, întunericul era de nepătruns. Începu o adiere ușoară, și un foșnet tainic susura în frunzișul copacilor din jur. Vântul începu să se întetească și murmurul ce venea din adâncul pădurii, îi făcu pe băieți să creadă că sunt duhurile rele ale nopții. Deodată, se făcu liniște. O liniște apăsătoare și întunericul fu sfâșiat de o fulgerare, la lumina căreia se putea vedea deslușit fiecare fir de iarbă și fețele palide ale piraților înfricoșați. Îndată urmă un tunet asurzitor, cu ecouri repetate, din toate colțurile văzduhului. O nouă răbufnire de vânt răscoli cenușa din foc, acoperind pe băieți cu o fulguială stranie. Pădurea fu luminată din nou de o străfulgerare, urmată de un bubuit ce zgudui pământul din temelii. O ploaie caldă începu să cadă în picături mari, răpăind pe frunzele copacilor.

— Repede, băieți, la adăpost! strigă Tom. Săriră brusc și o luară la fugă, prin desișul pădurii, împiedicându-se de rădăcini și liane și în curând se răzlețiră. Vântul mugea furios, fulgerele urmau unul după altul, trăsnetul se auzea la intervale scurte, asurzind vietățile de pe pământ, iar ploaia cădea biciuită de uraganul în creștere. Rătăciți, unul de altul, băieții strigau din răspuțeri, dar elementele naturii dezlănțuite le acopereau glasurile. Adăpostul, către care porniseră băieții, era o prelată veche, întinsă printre copaci și pe care o adusesse Tom de la debarcader, în noaptea când se stabiliră pe insulă. Ei sosiră la adăpost unul câte unul, uzi până la piele, dârdâind de frig. Uraganul era în toi. Vântul puternic scutura cu furie pânza întinsă, și în cele din urmă o smulse, repezind-o cine știe unde. Băieții se prinseră de

măini și se îndreptară spre un stejar uriaș, aflat aproape de bancul de nisip. Insula gema sub dezlănțuirea înspăimântătoare a grozăviei, care amenința să înghită petecul de pământ, izolat de restul lumii. Era o noapte grea, îngrozitoare pentru bieții băieți rămași fără adăpost. Statură zgribuliți sub stejarul bătrân, până când, în cele din urmă furtuna se potoli.

Când se întoarseră în tabără, găsiră o adevărată devastare. Sicomarul uriaș era doborât la pământ, focul stins și tăciunii risipiți în toate părțile. Abia mai dădură de câțiva cărbuni, aproape stinși, cu care ațâțară din nou focul. Își pregătiră o mică gustare din rămășițele de provizii și rămaseră strânși în jurul focului, negăsind nicăieri o palmă de pământ uscat, unde să se poată odihni. Așteptară răsăritul soarelui, care începu să dogorească din ce în ce mai mult; apoi, se lungiră pe nisipul zvântat și dormiră până la ora prânzului. Tom le pregăti câte ceva de îmbucac, dar dorul de casă începu să-i roadă. Tom recunoscu starea lor și propuse o partidă de bile. Ceilalți nu se învoiră. Tom le reaminti jurământul și asta-i mai însenină. Când le dispăru și această din urmă licărire de seninătate, Tom le spuse că deoarece nu mai erau pirați, puteau să se facă „Piei-roșii”. Propunerea fu primită cu mare însuflețire și după ce-și mânjiră tot corpul cu noroi, se îmfundară în pădure în chiote sălbatice. Erau câteșitrei șefi de trib și conduceau războinicii care se năpusteau peste așezările albilor civilizați. Cum însă nu dădeau decât tot peste ei, se luau la bătaie crâncenă, zgâriindu-se și scorjindu-se fără milă. Petrecerea îi mulțumi pe deplin. Apoi se adunară la tabără, obosiți și flămânzi. Se aflau în fața unei mari încurcături. Ostilitățile nu puteau lua sfârșit până nu se încheia pacea, iar pacea nu putea fi încheiată, până nu se putea fuma din luleaua păcii.

Alt mijloc de împăciuire nu cunoșteau. Dintre cei trei șefi de triburi, doi să căiau amarnic că nu rămăseseră pirați. Dar n-aveau încotro. Își umplură pipele și începură să pufaie cu mult curaj. Spre mirarea lor, băgară de seamă că fumul nu le

pricinaia acum nici un rău. Prinzând din ce în ce mai mult curaj, fumară și după cină și statură de vorbă până în noapte târziu, făurind fel de fel de planuri de viitor.

Să-i lăsăm pentru moment să flecărescă în voie și să fumeze după pofta inimii.

Capitolul XV

O după-amiază de sâmbătă. În micul orășel, destul de liniștit și altă dată, domnea acum o tăcere neobișnuită. Familiile Harper și mătușa Polly se îmbrăcară în doliu. Locuitorii își vedeau de treburi, întristați, vorbeau puțin și oftau mult. Pentru copiii orășelului, vacanța de duminică devenise o povară apăsătoare.

Jocurile nu le mai făceau plăcere, de aceea le părăsiră rând pe rând pe de-a întregul.

Sărmana Becky Thatcher se pomeni în curtea pustie a școlii, dar nici aici nu găsi nimic, care să-i aline durerea. Își zise:

— O! Dacă aș mai avea barem mânerul lui de alamă, dar n-am nici o amintire de la el și ochii-i se umplură de lacrimi.

Se opri în loc și începu să-și vorbească:

— Chiar în locul ăsta a fost. Dacă ar fi să mai fie vreodată, n-aș mai zice nimic pentru nimica-n lume. Dar de-acum s-a dus și n-am să-l mai văd niciodată, niciodată.

Gândurile acestea o copleșiră și se depărta cu obrajii scăldați în lacrimi.

Un grup de fete și băieți, tovarăși de joacă ai lui Tom și Joe, se apropiară de gardul școlii și se opriră, uitându-se peste uluci în curte. Începură să discute cu admirație ce și cum a făcut Tom, când l-au văzut ultima dată și cum și ce fleacuri povestea Joe și fiecare dintre ei arăta locul unde stătuseră acești doi prieteni, în clipele acelea. Vorbeau numai despre acești prieteni dispăruți, zicând:

— Uite, și stăteau, tocmai cum stau acuma aici - și eram aproape de el, ca acuma de tine - și el zâmbea, uite așa - și atunci am simțit ceva trecând pe deasupra mea, ceva grozav, știi! Dar până acum nu mi-am putut da seama ce era!

Începu o ceartă serioasă asupra meritului de a fi văzut cel din urmă, pe cei doi dispăruți. Erau numeroși candidații la

această premieră lugubră și fiecare aducea probe cu martori, că el fusese ultimul care vorbise cu dispăruții. Până când, la urmă, se făcură două grupuri, dintre care unul își dădea ifose de mare importanță, ceea ce stârni invidia celui alt grup. Un biet băiat, care sta mai la o parte, dar care nu voia să rămână mai prejos, spuse c-o mândrie puțină obișnuită:

— Pe mine, Tom Sawyer m-a trântit odată! Dar această ispravă o putură afirma și alții și chiar mulți dintre băieți, astfel încât meritul de a fi trântit de Tom se micșora, cu cât erau mai mulți concurenți.

Ceata se depărta, continuând să discute întâmplări din viața eroilor dispăruți.

A doua zi dimineața, după ora de religie, clopotul începu să sune pentru ceremonia funebră. Credincioșii adunați se opreau pentru câteva clipe în pridvor ca să discute în șoaptă întâmplarea aceasta nenorocită.

În lăcașul sfânt, în afară de foșnetul hainelor, nu se auzea nici o șoaptă. Nimeni nu-și aducea aminte să mai fi fost vreodată atâta lume la biserică. După o așteptare plină de pioasă reculegere, ușa se deschise și intră mătușa Polly urmată de Sid și Mary, apoi familia Harper, îmbrăcați toți în doliu. Întreaga asistență se ridică în picioare și rămase așa, până când îndoliații luară loc în rândul din față. Se făcu din nou tăcere adâncă, întreruptă doar de câte un suspin înăbușit. Atunci parohul își împreună mâinile și rosti rugăciunea. Intonară psalmul: Eu sunt învierea fi viața... Pomenind apoi pe cei răposați întru Domnul, preotul îi zugeră în culori atât de vii și îi laudă atât de mult, pentru frumosul lor caracter și pentru viitorul lor mult făgăduitor, încât asistența fu cuprinsă de remușcări amare, deoarece până atonei nu le luaseră în seamă decât defectele.

Parohul continua să vorbească despre unele incidente din viața celor morți, care erau model de bunătate și gingășie copilărească, iar cei de față, acum de-abia puteau să vadă cât de frumoase și înălțătoare au fost episoadele acelea, care pe vremea aceea li se păruseră năzbâții diavolești, demne de a fi

plătite cu bățul. Asistența se simți atât de mișcată de evocările preotului, încât la sfârșit, toată lumea izbucni în lacrimi, formând un cor de hohote înăbușite și chiar predicatorul, târât de potopul simțămintelor de adâncă durere și compătimire, plângea la pupitru.

La galerie se produse un zgomot, pe care nu-l auzise' nimeni. O clipă după aceea, ușa bisericii se deschise; preotul își ridică ochii umezi din batistă și rămase încremenit. Privirea lui ciudată fu observată mai întâi de unul, apoi de altul și deodată întreaga asistență sări în picioare, spre a urmări cu ochii căscați pe cei jeluiți; ei intrau, înaintând spre băncile din față.

În frunte mergea Tom; Joe venea la mijloc, iar la urmă, Huck. Toți trei erau într-un hal de murdărie nespusă și-și târau zdrențele după ei, acoperindu-și nasul cu palma. Stătuseră ascunși în galeria neîntrebuințată, de unde ascultaseră propriul lor prohod.

Tom și Joe fură copleșiți de îmbrățișările și de sărutările la ai lor, iar sârmanul Huck stăm deoparte rușinat și neliniștit, neștiind ce să facă și unde să se ascundă din fața atâtor priviri curioase. Se codi puțin, apoi vru să se retragă, dar Tom îl apucă de braț și-i zise:

— Asta nu-i frumos, mătușă Polly. Cineva trebuie să se bucure și pentru Huck.

— Așa? Sârmanul băiat, îmi pare bine că-l văd. Dar atenția binevoitoare a mătușii spori și mai mult neliniștea lui Huck.

Deodată, se auzi glasul puternic al preotului:

— Bindecuvântat fie numele Domnului, începeți. Asistența cântă cu atâta însuflețire, cum nici bătrânii nu-și aduceau aminte să fi auzit vreodată.

Tom Sawyer, piratul, privi spre tineretul plin de invidie și-și zise că acesta e momentul cel mai de seamă din toată viața lui.

În ziua aceea mătușă îl sărută de mai multe ori decât ar fi meritat altă dată, într-un an întreg.

Capitolul XVI

Aceasta era marea taină a lui Tom: să pună la cale întoarcerea acasă a bandei de pirați și să ia parte la propriul lor prohod.

Sâmbătă seara, băieții trecuseră fluviul cu ajutorul unei buturugi și ajunseră la țarm la vreo șase mile în jos de oraș; noaptea o petrecuseră în pădurea din vecinătatea orașului, apoi, aproape de ivirea zorilor se strecurară de-a lungul străzilor părăsite, până la biserică. Printre băncile șchioape de câte un picior, aflate în galerie, ei își împliniră somnul.

Luni dimineața, la ceai, mătușa Polly și cu mătușa Mary se întreceau în a satisface cea mai mică dorință a lui Tom. Începură o discuție aprinsă, în cursul căreia, mătușa Polly zise:

— Bine, Tom, nu zic că n-a fost o glumă frumoasă să ne lăsați să suferim aici aproape o săptămână, în timp ce voi vă făceați de cap. Dar e trist, că te-a răbdat inima să ne lași îndurerați. Dacă ai putut veni să iei parte la prohod, ai fi putut veni și să-mi dai știre că nu erai mort, ci numai fugit de acasă.

— Da, puteai să faci asta, spuse Mary și cred că ai fi făcut-o, dacă te-ai fi gândit?

— M-da! Nu știu. Ne-ar fi stricat socotelile.

— Aș fi meritat atâta atenție din partea ta, spuse mătușa cu tristețe.

— Matale știi, cât de mult de iubesc, spuse Tom.

— Ar trebui s-o și dovedești din când în când.

— Recunosc că ar fi trebuit să mă gândesc la matale, spuse Tom, cu căință; dar cu toate astea te-am visat. Asta nu-i de ajuns?

— Nu-i mare lucru, și o pisică face atâta. Dar tot e ceva. Și cum m-ai visat?

— Păi, miercuri noaptea, am visat că ședeai colo lângă pat, Sid și Mary ședeau lângă garderobă.

— Da, întocmai! Așa stăm întotdeauna. Îmi pare bine, că te-ai ostenit atâta pentru noi.

— Și se făcea, că era și mama lui Joe Harper.

— Da, era. Altceva, ce-ai mai visat?

— O, o mulțime. Dar le-am cam uitat.

— Încearcă să-ți amintești.

— Parcă ar fi fost curent și... și...

— Haide, Tom, ce făcea curentul?

Tom își apăsă un deget pe frunte și simula că vrea să-și aducă aminte. Apoi zise:

— Da! Acuma știi: Curentul făcea să pâlpaie lumânarea.

— Slavă Domnului! Spune mai departe, Tom.

— Și parcă... ai fi spus... că ușa...

— Continuă, Tom!

— Stai puțin să mă gândesc... Da, ai spus că ușa era deschisă.

— Să nu mă mișc de aici, dacă n-am zis așa! Nu-i așa, Mary? Spune mai departe!

— Pe urmă... nu sunt sigur, dar... parcă i-ai spus lui Sid s-o închidă...

— Laudă Domnului! Așa a fost. Și să mai spună cineva că visurile nu-s adevărate! Aș vrea să știu ce o să spună, când o auzi doamna Harper, cu tot disprețul ei pentru superstiții!

— O, de acum țin minte bine de tot ce ai spus: Spuneai, că nu eram un copil rău, dar așa suntem noi băieții câteodată și nu te poți potrivi la mintea noastră.

— Chiar așa am spus! Sfinte Doamne!

.Și.!! nu epui să plfngi, -Da, am plâns. Dar nu pentru prima oară, asta să știi. Și pe urmă?

— A început să plângă și doamna Harper și a spus că, la fel era și băiatul ei și-i părea destul de rău că l-a bătut pe Joe pentru crema de lapte, pe care a aruncat-o chiar dânsa...

— Sfântul Duh al prorocului a fost cu tine, Tom. Fie numele lui Dumnezeu lăudat. Spune mai departe.

— Apoi, Sid a spus:

— Eu nu știu, dacă am spus ceva... făcu Sid.

— Ba, ai spus Sid! sări în vorbă Mary.

— Tăceți din gură și lăsați-l pe Tom să vorbească. Pe urmă, Tom?

— Pe urmă, ați vorbit de una de alta, cum s-a cercetat fluviul și că ați hotărât să ne prohoditi duminică dimineața. Apoi matale și cu doamna Harper ați început să plângeți și după aceea dânsa a plecat acasă.

— Chiar așa a fost. Să fi fost de față și tot n-ai fi știut mai bine. Continuă, Tom!

— Pe urmă te-ai rugat pentru odihna sufletului meu. Și când te-ai culcat, erai atât de întristată, încât am luat o scoarță de sicomar și am scris pe ea: „*nu suntem morți... Am plecat să ne facem pirați*”... și am pus-o pe masă lângă lumânare. Atunci parcă te-ai mai liniștit și arătai atâta bunătate în somn, încât m-am aplecat și te-am sărutat.

— Spui drept, Tom? Să știi că pentru asta te iert de toate! Și bătrâna își îmbrățișa cu duioșie nepoțelul ei năbădăios.

— Chiar dacă a fost numai un vis, e foarte frumos din partea lui, spuse Sid destul de tare ca să fie auzit.

— Ține-ți gura, Sid! Ce a făcut el în vis, ar fi făcut și treaz.

— Poftim, Tom, un măr frumos, pe care l-am păstrat pentru tine, în cazul când te-oi mai regăsi vreodată. Și acum duceți-vă la școală. Mulțumesc lui Dumnezeu, pentru bunătatea Lui, cu care m-a hărăzit, dându-mi-te înapoi, ca o răsplată a credinței mele în poruncile Lui Sfinte.

Copiii se îndreptară către școală, iar bătrâna plecă la Doamna Harper s-o convingă de adevărul visului minunat al lui Tom. Când ajunseră în stradă, Sid nu se putu stăpâni să nu spună:

— Nostim vis! Să spui tot ce s-a întâmplat, fără să greșești!

Tom socoti că de Becky Thatcher putea acum să se lipsească. Gloria îl mulțumea pe deplin și era hotărât să trăiască numai pentru glorie. Fiind eroul răsfățat al tuturor, fata va căuta poate să se apropie de el. Dar se va izbi de aceeași nepăsare cu care-l tratase ea în trecut.

Nu trecu mult și fata sosi. Tom se prefăcu că n-o vede. Se apropie de un grup de băieți și fete și intră în vorbă cu ei. Curând, el băgă de seamă că ea își făcea de lucru numai în apropierea lui. Îmbrâncea și fugărea copiii, pe care îi prindea în vecinătatea lui.

Obrajii ei îmbujorați și privirile ce i le arunca pe furiș, satisfăceau mândria lui Tom.

Deodată Becky văzu că Tom stătea de vorbă cu Amy Lawrence mai mult decât cu oricare altul. Simți o durere săgetându-i inima și deveni neliniștită. Încercă să se depărteze, dar picioarele i se înmuiară și o siliră să se apropie și mai mult. Cu o voiciune silită, ea se adresă unei fete chiar de lângă Tom:

— Ascultă, Mary Austin, de ce n-ai venit la biserică?

— Am fost, nu m-ai văzut?

— Nu, unde stăteai?

— Eram în grupa lui Miss Peters, unde merg întotdeauna.

Dar eu te-am văzut.

— Da? Ciudat. Voiam să-ți vorbesc despre excursie.

— Nu mai spune. Cine-o face?

— Mama mea, pentru mine.

— Mă invitați și pe mine?

— Pe oricine vreau eu.

— Și când are să fie?

— Pe la vacanța mare.

— Vai, ce bine-mi pare. O să fie lume multă, nu-i așa?

— Da, toată lumea, care mi-e prietenă, sau va vrea să-mi fie, și ea aruncă o privire spre Tom, care tocmai povestea lui Amy Lawrence, cum trăsnetul a doborât sicomorul uriaș, numai la trei metri de el.

— Pot veni și eu? întrebă Grăce Miller.

— Da!

— Dar eu? făcu Sally Rogers.

— Da.

— Și eu? spuse Suzi Harper. Și cu Joe?

— Da, și tu și el.

Fu potolită toată lumea, afară de Tom și Amy. Atunci el se ntoarse cu nepăsare și luă și pe Amy. Buzele Becky-ei tremu-rară și o podidiră lacrimile, dar își ascunse cu eroism supărarea și continuă să glumească flecărind, cu cine-i ieșea în cale.

În fața mâhnirii ei însă, bucuriile unei excursii în perspectivă se risipiră și curând, la prima ocazie, ea de depărta,

spre a-și putea ușura inima într-un loc ascuns. Când sună, clopoțelul, ea se ridică hotărâtă să se răzbune.

La recreație, Tom reluă discuția cu Amy, iar pentru umilirea desăvârșită a Becky-ei o luă pe partenera sa la braț și porni în căutarea adversarei.

Când o descoperi, Tom se simți înfrânt. Pe o bancă din dosul școlii, Becky ședea alături de Alfred Tempe și amândoi răsfoiau o carte cu poze; atât de cufundați și având capetele atât de apropiate, se aplecau peste carte, încât păreau a fi străini de restul lumii. Tom simți un val de gelozie, năvălindu-i în inimă și începu să-i pară rău că nu s-a folosit de prilejul, când putea să se împace cu Becky. Îi venea să plângă de ciudă. Amy pălăvrăgea cu inima plină de bucurie,

dar la întrebările ei, Tom răspundea cu vorbe târăgănite. Ori de câte ori treceau prin dosul școlii, trebuia să întâmpine aceeași priveliște nesuferită, precum și nepăsarea supărătoare a fetei, care se prefăcea că nu iain seamă prezența lui. În sinea ei însă, se bucura de înfrângerea lui. Flecăreala Amy-ei devenindu-i nesuferită, Tom căuta fel și chip să scape de ea, dar degeaba, fata ciripea întruna. Tom se gândi:

— La naiba, nu pot scăpa de tine deloc?

Tocmai atunci ea îi dădea a înțelege că la ieșirea din școală, îl va aștepta la poartă. Drept răspuns, Tom se uită la ea cu dispreț și o părăsi.

— Hm! Va să zică este cu alt băiat! își zise Tom, scrâșnind. Și tocmai cu maimuțoiul ăsta, care se crede cel mai aristocrat băiat din St. Petersburg. Foarte bine! Te-am trântit chiar în ziua când ai venit, domnișorule, în orașul acesta și am să te dau cu capul de pământ, cum oi pune mâna pe tine. O să te învăț eu minte, domnule! Fii pe pace!

Făcu gesturi mari de luptă cu un adversar închipuit.

— Aha! Nu-ți convine? A? Stai, să-ți arăt eu! Na, na!

Și bătălia închipuită în mintea lui se termina în favoarea lui Tom.

Tom petrecu recreația de prânz la școală.

Trădarea crudă a Becky-ei îl copleși într-atât încât nu mai luă parte la nici o năzbâtie în recreație. Becky și Alfred îl dădură gata. Deoarece Tom nu se vedea, Becky începu să se simtă stingheră și-i părea rău că a împins lucrurile atât de departe. Când văzu că Becky nu se mai interesează de el, își căută de vorbă:

— Ia privește, ce poză frumoasă!

Dar Becky, care nu se mai putea stăpâni, îi strigă:

— Lasă-mă în pace! Mă plictisești! și izbucnind în lacrimi se depărta.

Alfred se luă după ea și încercă s-o îmbuneze, dar ea îl repezi:

— Pleacă de aici și lasă-mă în pace! Nesuferitule! Băiatul se opri, întrebându-se cu ce să-i fi greșit când tocmai ea îi spusese că s-ar uita la poze toată după-amiaza, dar fata plecă plângând, îngândurat, Alfred intră în clasa părăsită. Se simți umilit. Nu-i fu greu să ghicească adevărul, că fata îl făcuse o unealtă împotriva lui Tom Sawyer. Nici prin gând nu-i trecea să-l urască pe Tom, dar acum căuta să se răzbune pe el, fără să-și riște prea mult pielea. Privirea-i căzu peste cartea de citire a lui Tom.

Iată prilejul. Deschise cartea la lecția de după-amiază și turnă cerneală peste toată pagina. În clipa aceea, Becky se uită pe fereastră și-l surprinse asupra faptului. Apoi se depărta, fără ca el s-o vadă și porni spre casă, hotărâtă să-l întâlnească pe Tom și să-i spună totul. Tom îi va mulțumi și se vor împăca. Dar la jumătatea drumului se răzgândi. Își aduse aminte de purtarea lui Tom, când fusese vorba de excursie și se hotărî să-l lase să se descurce singur.

Capitolul XVII

Tom, sosi acasă într-o stare de plâns și din primele cuvinte ce-i spuse mătușa Polly, el înțelese că paharul suferințelor lui încă nu se umpluse.

— Tom, îmi vine să te bat.

— Dar, ce am făcut mătușo?

— Destule ai făcut, băiete. Uite, am fost la doamna Harper, cu gândul s-o conving că visurile sunt adevărate și când colo, ce să vezi? între timp, dumneaei aflase de la Joe că tu ai fost aici, în noaptea aceea și ai auzit totul. Ascultă, Tom. Eu nu știu ce o să iasă din tine, dacă acum, când ești mic, faci isprăvi de-astea. Păi, se poate să mă lași tu să mă duc ca o caraghioasă la d-na Harper, fără să-mi fi spus adevărul?

În sinea lui, Tom recunoscuse totuși că, ceea ce dimineața i s-a părut o glumă ingenioasă, acum era ceva meschin și prostesc. Tom lăsă capul în jos și după un timp zise:

— Îmi pare rău, mătușo, dar la asta nu m-am gândit.

— Nu te-ai gândit. Păi sigur, tu nu te gândești niciodată decât la tine. Ai venit aici noaptea să-ți râzi de jalea noastră și ai crezut că mă poți prosti cu minciuna ta cu visul; dar niciodată nu te-ai gândit să vii să ne risipești supărarea.

— Mătușo, acum îmi dau seama și eu că n-a fost frumos din partea mea, dar n-am vrut să-mi bat joc de nimeni, zău! Și apoi în noaptea aceea n-am venit să râd de matale.

— Atunci pentru ce ai venit?

— Ca să vă spun că nu ne-am înecat.

— Aș fi cea mai fericită ființă din lume, dacă aș putea să cred că tu, cu gândul ăsta ai venit, dar știi bine, că nu-i adevărat și știu și eu.

— Zău! Mătușă. E adevărat, să nu mă mișc de aici, dacă nu-i adevărat.

— Nu minți, Tom. Îți îngreunezi situația.

— Nu mint, mătușo, e adevărat ce spun. Voiam să dau de știre, că trăim și de aceea am venit.

— Ah! Tom, ce n-aș da să te pot crede. Asta te-ar izbăvi de multe păcate. Dar de ce nu mi-ai spus cel puțin mie?

— Fiindcă, vezi matale, când ați început să vorbiți despre prohod, mi-a venit ideea să ne ascundem în galerie și parcă nu-mi venea să-mi stric planul. De aceea am băgat scoarța din nou în buzunar și am tăcut.

— Ce fel de scoarță?

— Pe care scrisesem că am plecat să facem piraterie. Îmi pare rău acum, că nu te-am trezit, când te-am sărutat.

Expresia aspră de pe fața mătușii dispăru și în ochii ei apăru o licărire de blândețe.

— M-ai sărutat pe mine, Tom?

— Da!

— Ești sigur?

— Absolut sigur.

— Și de ce m-ai sărutat?

— Pentru că te iubeam atât și mi-era milă de mata, văzându-te cum oftai în somn.

Cuvintele lui o convinseseră. Când vorbi, vocea îi tremura de emoție.

— Sărută-mă încă o dată, Tom. Și acum du-te la școală și caută să fii băiat cuminte.

Îndată după plecarea lui, se apropie de un dulap și scoase la iveală rămășițele hainei lui Tom, cu care el plecase la piraterie. O clipă se opri și-și zise:

— Nu, nu pot. Cred că chiar dacă a mințit, bietul băiat m-a liniștit atât de mult cu minciuna lui, încât cred că Dumnezeu îl va ierta pentru asta, căci vorbea cu atâta bunătate și eu nu vreau să aflu că a mințit.

Puse haina deoparte și stătu un moment pe gânduri. De două ori întinse și-și retrase mâna. A treia oară își întări voința cu gândul: O minciună ca asta nu mă poate supăra. Apoi, scotoci prin buzunarele hainei. În clipa următoare ea

citi printre lacrimi, bucata de scoarță, scrisă de Tom, și-și zise:

— I-aș putea ierta și o mie de păcate!

Capitolul XVIII

În felul cum mătușa Polly l-a sărutat pe Tom, era ceva, care-i alungă toate gândurile negre și-l făcu să se simtă din nou fericit. El porni la școală și avu norocul ca la prima cotitură a străzii să se întâlnească întâmplător cu Becky Thatcher. Fără să șovăie, se repezi la ea și-i zise:

— M-am purtat urât cu tine, Becky, și-mi pare așa de rău. N-am să mai fac așa în toată viața mea. Te rog, iartă-mă, vrei?

Fata se opri și-l privi cu dispreț.

— Bine, domnule Sawyer, n-ai decât să nu mai faci, dar între noi totul s-a sfârșit.

Ea înălță capul și trecu înainte. Tom rămase atât de năucit, încât nu-i putu spune nici:

— Cui îi pasă, maimuțo? decât când era prea târziu. De aceea, nu zise nimic. Dar furia îl mistuia fără milă. Intră pe poarta școlii, gândindu-se că dacă ea ar fi acum, un băiat, ar da cu el de pământ să-l pomenească atâtea zile cât oi mai avea. Trecu pe lângă ea și-i aruncă o vorbă supărătoare, la care ea ripostă acum și aștepta cu nerăbdare clipa, când Tom va descoperi pagina batjocorită din cartea de citire. Dacă ar fi avut cea mai mică idee la ce-l expunea pe Alfred Temple, setea ei de răzbunare s-ar fi potolit.

Dar biata fată nu-și dădea seama cât de aproape era ea însăși de necazuri.

Mr. Dobbins, învățătorul, era între două vârste; totuși mai mocnea în el o ambiție nesatisfăcută. Din tinerețe, nutrise dorința de a se face medic, dar sărăcia nu-i îngăduise să devină decât un biet învățător. În sertarul de la catedră ținea o carte misterioasă pe care o scotea, în fiecare zi, când elevii își vedeau de lecții și se cufunda în ea. Cartea aceasta o ținea sub cheie și cu toată primejdia ce-i amenința, nici un elev nu s-ar fi dat în lături de a privi în ea, măcar o dată. Fiecare

avea teoria lui personală asupra felului cărții și nu era chip să se ajungă odată la lămurirea acestei taine. Trecând pe lângă catedră, care era în apropierea ușii, Becky văzu că cheia era în broască și cum nu era nimeni în apropiere, scoase cartea. Citi titlul din pagina întâi: „*Tratat de anatomie*” de Prof. Cutare. Nu înțelese nimic. Începu să frunzărească mai departe. Dădu peste o planșă cu figuri colorate, reprezentând corpul omenesc. În clipa aceea, Tom Sawyer intră pe ușă. Becky tresări și vrând să închidă cartea, avu nenorocul să rupă pagina până la jumătate. O aruncă în sertar, întoarse cheia și de rușine și de necaz, izbucni în plâns.

— Tom Sawyer, ești un prost! Te furișezi ca să mă spionezi ce fac?

— De unde puteam să știu ce făceai tu?

— Ar trebui să-ți fie rușine, Tom Sawyer, fiindcă vrei să mă părăști pentru ca învățătorul să mă pedepsească. Eu încă n-am mâncat bătaie la școală!

Apoi bătu cu piciorul în podea și zise:

— Fă cum crezi și cum vrei. Dar știu și eu ceva. Stai numai să vezi ce-o să se întâmple. Nesuferitule! și se repezi afară plângând.

— Ce caraghioasă-i fata asta. N-a mâncat niciodată bătaie în școală. Parcă ar fi cine știe ce mare lucru! în tot cazul nu eu am să fiu acela care o s-o părăscă lui moș Dobbins. Are să se dea de gol singură, fiindcă fața le trădează pe fete, întotdeauna. De bătaie n-o să scape în nici un fel. Tom se gândi puțin, apoi adăugă:

— Ehe! Ce n-ar da ea să mă vadă pe mine în locul ei! Tom ieși în curte și se amestecă printre copiii gălăgioși. Nu mult după aceea, învățătorul sosi și elevii intrară în clasă.

Se gândi să n-o compătimizească, dar descoperind pagina mânjită din cartea lui de citire, n-o slăbi din ochi. Becky se reculese și ea puțin din tulburarea ei și urmărind cu interes mutra lui Tom, era cu totul departe de ce petrecea în jurul ei. Trecu o oră; învățătorul moțâia în scaun. În clasă nu se

auzea decât murmurul somnoros al elevilor, care-și citeau lecția. Din când în când, Mr. Dobbins se întindea, trosnindu-și oasele, căsca, apoi deschidea sertarul, puneu mâna pe carte, dar părea nehotărât dacă s-o scoată, ori nu. Mai toți copiii își ridicau privirile somnoroase la el, numai doi dintre ei îi urmăreau mișcările cu cea mai mare atenție. Un timp, Mr. Dobbins mângâie cartea, apoi o scoase. Se așeză mai bine în scaun și începu să citească. Tom aruncă o privire spre Becky. O văzu ghemuită, ca un iepuraș rănit și în clipa aceea uită de toată sfada dintre ei. Ca s-o scape din strâmtoare, el plănuie să smulgă cartea din mâna învățătorului, dar n-avu timp să-și pună planul în aplicare. Învățătorul deschise cartea și imediat ridică ochii asupra clasei. Avea ceva în privire, care făcu toți copiii din clasă să tremure și să lase ochii în jos. Timp de vreo zece secunde, fu o tăcere adâncă; învățătorul își umflă pieptul, apoi răcni furios:

— Cine a rupt cartea aceasta?

Urmă o pauză, în care s-ar fi putut auzi căderea unui ac. Învățătorul eeicetă rând pe rând fața fiecărui elev.

— Benjamin Rogers, tu ai rupt cartea aceasta? Un semn de tăgadă. Altă pauză.

— Joseph Harper, ta?

Altă tăgadă. Tom deveni din ce în ce mai neliniștit, învățătorul făcu o pauză, apoi trecu la fete:

— Amy Lawrence?

Un semn negativ cu capul.

— Grăce Miller. Același semn.

— Suzan Harper, ta ai umblat aici?

Altă negare. Următoarea era Becky Thatcher. Tom tremura ca varga. Situația era disperată.

— Rebecca Thatcher (Tom se uită la fața ei albă ca varul, crispată de groaza prin care trecea). Tu ai rupt - hai! Uită-te în ochii mei (ea își ridică mâinile rugătoare). Tu ai rupt cartea asta?

În mintea lui Tom străfulgera un gând hotărât.

— Eu am rupt-o! zise Tom.

Toată clasa, încremenită, se uita la el. O clipă, și Tom stătu locului, spre a-și aduna mintea-i răvășită, și când porni să-și primească pedeapsa, mirarea, recunoștința și adorația ce străluceau în ochii lui Becky, îl răsplătea din belșug, pentru cele o sută de bețe ce-l așteptau.

Stăpânit de măreția gestului nobil, el suportă fără crâcnire cea mai grozavă pedeapsă ce a administrat-o vreodată Mr. Dobbins. Primi de asemenea cu nepăsare și. sentința, prin care era condamnat să stea închis în școală două ore în plus, căci știa cine-l va aștepta afară, după terminarea pedepsei.

În seara aceea, Tom se culcă, urzind planuri de răzbunare împotriva lui Alfred Temple, deoarece pocăită și rușinată, Becky îi spusese tot, fără să uite propria ei trădare. Curând însă, gândurile de răzbunare făcură loc visurilor plăcute și în cele din urmă, el adormi, legănat de ecoul ultimelor cuvinte ale lui Becky:

— Tom, ai fost atât de nobil!

Capitolul XIX

După examenul de fine de an, Becky plecă împreună cu părinții ei în vacanță. Urmară zile lungi de căldură apăsătoare și o monotonie ucigătoare, în care Tom nu găsea nici o distracție care să-i aline dorul. Vechii lui tovarăși, Joe Haper și Huckleberry Finn, sufereau de aceeași lipsă de distracții.

Atmosfera somnoroasă fu în cele din urmă tulburată în chip brutal. La tribunal începură dezbaterile procesului asasinatului. Procesul deveni subiectul de discuție al tuturor oamenilor din jurul lui Tom. Nici Tom nu putea rămâne nepăsător. Toate incriminările aduse deținutului săgetau inima lui, căci în sinea sa era încredințat că aceste observații erau făcute înadins, pentru ca să audă el, cel „*cu musca pe căciulă*”.

Într-o zi, luă deoparte pe Huck, nu atât pentru a-și putea împărtăși suferința impusă de tăcerea pecetluită prin jurământ, ci mai mult ca să se convingă de credința lui Huck.

— Ascultă, Huck, ai spus cuiva ceva despre această chestie?

— Care chestie?

— Știi care.

— A, sigur că nu.

— Nici un cuvânt?

— Nici o șoaptă, pe „onoarea” mea. De ce întrebi?

— Fiindcă-mi era teamă.

— Știi bine, că dacă se află, nu avem de trăit nici două zile.

Tom se mai liniști puțin, apoi zise:

— Nu-i așa, că nimeni nu te poate face să vorbești?

— Să vorbesc? Chiar dacă criminalul ăsta m-ar îneca într-o lingură de apă și tot nu m-ar face să vorbesc.

— Foarte bine, Hucky. Atunci, câtă vreme ne ținem de cuvânt, nu ni se poate întâmpla nimic. Dar ca să fim mai siguri, să jurăm încă o dată.

— Așa cred și eu.

Astfel, jurară din nou cu solemnitate.

— Ce se mai aude, Huck? Eu am auzit o mulțime de lucruri.

— Ei, numai Muff Potter și Muff Potter. Toată ziua nu auzi decât de Muff Potter. Pe mine m-a băgat în draci de-mi vine să-mi iau lumea-n cap.

— Așa sunt și eu. Ție nu-ți pare rău de el?

— Mai mă întrebi? Mi se rupe inima când mă gândesc la el. Bețiv, nici vorbă, dar e bun, ca pâinea lui Dumnezeu. Pe mine m-a ajutat nu o dată, când eram la ananghie, ba cu câte un pește, ba cu puțin tutun.

— Mie-mi cârpea zmeul și-mi înnodea sfoara de la undiță. Ah! Tare aș vrea să-I scăpăm de pacoste.

— Nici să nu te gândești la asta, Tom. Chiar dacă l-am scăpa, l-ar prinde din nou.

— Ai dreptate, Huck. Dar nu pot suferi cum vorbește lumea de el, care nu e cu nimic vinovat.

— Așa zic și eu. Deunăzi am auzit vorbindu-se că el e cel mai sângheros asasin din orașul acesta și toți se mirau cum de nu l-au spânzurat mai înainte.

— Da, așa se vorbește tot timpul. Eu am auzit că dacă l-ar fi lăsat în libertate, lumea l-ar fi linșat.

— Ba bine că nu.

Astfel vorbiră ei multă vreme, fără să se liniștească. O dată cu lăsarea amurgului, se pomeniră dând târcoale temniței, nădăduind că poate o să se întâmple ceva care să-i scoată din încurcătura în care se găseau. Dar nu se întâmplă nimic.

Ca și altă dată, ei se apropiară de fereastra celulei, salutându-l pe Potter și dându-i tutun și chibrituri. Arestatul se afla într-o celulă la parter și nu era păzit de nimeni. Recunoștința lui pentru darurile aduse, le răscolea și mai mult conștiința. Se simțeau ca niște trădători. Potter le vorbi.

— Ați fost buni cu mine, băieți, mai buni ca oricine din orașul ăsta. Și n-am să vă uit. Câteodată îmi zic: Moș Potter s-a purtat frumos cu toți băieții. Le cârpea zmeiele, le arăta locul unde să pescuiască și când Moș Potter e la strâmtoare au uitat toți de el, numai Tom și Huck nu l-au uitat, dar lasă, că nici el n-are să-i uite. Da, băieți am săvârșit o faptă grozavă, beat și nebun cum eram, și acum trebuie să-mi ispășesc păcatul, așa cum se cuvine. Și e mai bine așa. Dar să nu mai vorbim de asta, căci nu vreau să vă pricinuiesc vreo supărare. Atâta vreau numai să vă spun, să nu vă dați niciodată la beție și n-o să ajungeți în halul ăsta. Dați-vă puțin îndărăt, ca să vă văd la față: așa, ah ce bine-mi pare, văzându-vă aici. Acum, suiți-vă unul pe spinarea celuilalt, ca să vă pot mângâia obrații. Așa. Bagă-ți mâna printre gratii, că a mea nu încapă printre ele. O! Mănuțe mici și albe, voi, care l-ați ajutat atâta pe bietul Moș Potter și l-ați ajutat și mai mult, dacă ați fi în stare.

Tom se înapoie acasă zdruncinat. În noaptea aceea avu visuri îngrozitoare. A doua și a treia zi, el dădu târcoale sălii tribunalului și cu toate că simțea un imbold puternic să pătrundă înăuntru, se stăpânea și rămânea afară. Tom asculta zvonurile care circulau în preajma lui și află că lațul se strângea din ce în ce în jurul gâtului lui Potter. La sfârșitul celei de a doua zi de dezbateri, se vorbea cu insistență că pe baza mărturiei lui Injun Joe, verdictul juraților nu mai putea fi pus la îndoială.

În noaptea aceea, Tom întârziase mult pe afară și trebui să intre pe fereastră. Era atât de surescitat, încât nu putu adormi decât spre ziuă.

A doua zi dimineața, ultima zi a procesului, tot orașul se îmbulzi în sala de ședință. După o așteptare lungă, juriul își făcu intrarea și luă loc pe scaune; îndată după aceea fu introdus Potter, cu fața palidă și răvășită de spaimă și fu pus în lanțuri în văzul tuturor; nu mai puțin mișcat era și Injun Joe care de altfel, nu-și încăpea în piele de semeț ce era.

Interveni altă pauză, după care sosi judecătorul de ședință, iar șeriful declară dezbaterile deschise. Începu șușoteala obișnuită a avocaților, urmată de foșnetul hârtiilor. Amănuntele acestea, precum și pregătirile de circumstanță, umplură atmosfera cu o încordare crescândă.

Fu chemat acum ca martor, care presta sub jurământ cele declarate de el anterior, în zorii zilei, când crima fusese descoperită. El spuse că îl văzuse pe Potter spălându-se în gărlă și când acesta se văzu observat, o luase la fugă. După alte câteva întrebări, procurorul zise:

— Apărarea mai are de pus întrebări martorului? Acuzatul își ridică privirea spre el, dar o lăsă jos din nou, căci apărătorul său zise:

— Nu am să-i pun nici o întrebare.

Martorul următor declară cum găsisese cuțitul alături de victimă.

Procurorul spuse:

— Apărarea mai are de pus întrebări martorului?

— N-am de pus nici o întrebare, replică apărătorul lui Potter. Al treilea martor jură că a văzut deseori cuțitul în posesia lui Potter.

— Apărarea mai are de întrebat ceva? Avocatul lui Potter răspunse din nou la fel.

Asistența începu să-și manifeste neliniștea. Oare avocatul acesta, avea de gând să nu lupte câtuși de puțin, pentru viața clientului său?

Alți martori veniră să confirme purtarea vicleană a lui Potter, înainte de crima pe care a săvârșit-o. Ei erau lăsați să plece, fără să li se pună alte întrebări. Uimirea și nemulțumirea asistenței începu să se manifeste prin murmure de reprobare.

Procurorul se ridică și zise:

— Prin jurământul unor cetățeni, al căror simplu cuvânt e în afară de orice bănuială, noi am ajuns la concluzia, că pentru nefericitul de pe banca acuzaților, orice altă întrebare devine de prisos.

Potter scoase un geamăt și-și acoperi fața cu mâinile. În sală se făcu o liniște înspăimântătoare. Câțiva din cei de față și mai ales femeile, izbucniră în lacrimi. Avocatul apărării se ridică atunci și zise:

— Onorată Curte, de la începutul dezbaterilor acestui proces, noi ne-am propus să dovedim că, clientul nostru a săvârșit fapta sub influența nefastă a alcoolului. Apărarea refuză însă să mai admită această circumstanță. (Apoi către grefier). Să fie chemat Thomas Sawyer.

Asistența deveni dintr-o dată neliniștită și chiar Potter începu să asculte cu atenție. Toate privirile se îndreptară asupra lui Tom, care se ridică și înainta spre banca rezervată martorilor.

Băiatul era extrem de înfricoșat. I se luă jurământul de circumstanță.

— Thomas Sawyer, unde erai în noaptea de șaptesprezece iunie, pe la miezul nopții?

Tom aruncând o privire la fața vicleană a lui Injun Joe, i se încâlci limba. Asistența asculta cu respirația tăiată, dar cuvintele întârziiau să răsune. Abia după câteva momente, Tom își recapătă puțin curajul și vorbi destul de tare, ca să fie auzit, de o parte din auditoriu:

— În cimitir!

— Puțin mai tare, te rog. Nu-ți fie teamă. Erai așadar...

— În cimitir.

Un zâmbet de dispreț trecu pe buzele lui Injun Joe.

— Erai cumva în apropiere de mormântul lui Horse Williams?

— Da, domnule.

— Vorbește ceva mai tare. Cât de aproape erai?

— Cât sunt acuma de Dumneavoastră.

— Erai ascuns ori nu?

— Eram ascuns.

— Unde?

— În dosul ulmilor de lângă mormânt. Injun Joe făcu o mișcare imperceptibilă.

— Erai cu cineva acolo?

— Da, domnule. Eram cu...

— Stai puțin. Nu trebuie să pomenеști de tovarășul tău. Îl vom înfățișa și pe el la timpul potrivit. Spune mai întâi cu ce te-ai dus acolo?

Tom șovăi și părea încurcat.

— Hai spune, copilul meu. Nu-ți fie teamă. Adevărul e întotdeauna demn de a fi respectat. Ce aveai cu tine?

— Numai o... o... pisică moartă.

Din rândurile asistenței se ridică un freamăt de haz, pe care președintele îl curmă repede.

— Scheletul pisicii îl ținem la dispoziția onoratei Curți, spuse apoi avocatul. Și acum, copilul meu, spune tot așa, cum s-au întâmplat lucrurile, nu lăsa nimic la o parte și să nu-ți fie frică.

La început, sfios, Tom începu să povestească, dar pe măsură ce povestea, curajul îi veni cu totul și acum vorbea cu ușurință; în scurt timp nu se mai auzea decât glasul său; privirile tuturor erau ațintite numai asupra lui.

Cu gurile căscate și cu răsuflarea tăiată, cei din sală îi urmăreau fiecare cuvânt și pierzând noțiunea timpului, ascultau, răpiți de fascinația sinistră a povestirii. Încordarea din sală își atinse culmea în momentul când Tom spuse:

— Și când doctorul l-a izbit cu capacul pe Potter, care a căzut în nesimțire, Injun Joe s-a repezit cu cuțitul în mână și...

În clipa aceea se auzi un zgomot surd și criminalul adevărat, făcându-și loc, își croi drum prin mulțime, lovind pe toți din cale și spărgând geamurile, dispăru.

Capitolul XX

Răsfățat de bătrâni și invidiat de tineret, Tom era și de această dată eroul strălucit al zilei. Numele lui fu immortalizat de ziarul din localitate, care îi închina coloane întregi, pline de laudă neprecupețită. Unele persoane erau încredințate că, într-o zi, el va deveni chiar Președintele Statelor-Unite, numai dacă va scăpa de ștreang.

Ca de obicei, lumea nestatornică și nesocotită, îl luă pe Muff Potter sub scutul ei și-l acoperi cu aceeași dărnicie, cu care-l hulise mai înainte.

În timpul zilei, Tom se bucură din plin de izbândă lui, dar odată cu căderea nopții, el trăi într-o continuă teroare. Visele lui erau tulburate de chipul schimonosit de ură al lui Injun Joe. Din această pricină, nu exista în lume nici o ispită, care l-ar fi determinat pe Tom să înnopteze în afară de casă. Bietul Huck suferea de aceleași chinuri, căci în noaptea premergătoare zilei de pronunțare a verdictului, Tom povestise avocatului toată întâmplarea și Huck se temea că participarea lui la această afacere ar putea să iasă la iveală, cu toate că fuga lui Injun Joe a împiedicat Curtea să-l supună unui interogatoriu. Sărmanul își luase inima în dinți și-l rugase pe procuror să nu-l divulge și pe el, dar la ce bun?

De când conștiința hărțuită a lui Tom, îl îndemnase să se ducă în faptul nopții la avocat, ca să-i destăinuie o taină, pe care se legase cu cel mai grozav jurământ de a nu o da niciodată în vileag, încrederea lui Huck în omenire, se zdruncinase din temelie. Ziua, Tom era copleșit de dovezile de recunoștință ale lui Muff Potter, noaptea însă se căia amar, că-și călcase jurământul. Își dădea perfect seama că atât timp cât fugarul era în viață, nu va putea răsufla în voie, nici o clipă.

Se institui un premiu pentru prinderea lui Injun Joe ~și locuitorii porniră să cutreiere împrejurimile, dar Injun Joe nu

putu fi găsit nicăieri. Atunci sosi în oraș un detectiv renumit și sigur de sine, care adulmecă în dreapta și în stângă, dădu din cap cu înțelepciune, încredințat fiind că săvârșise o ispravă nemaipomenită. Vorba aceea „filase" el ceva, dar aceasta nu punea încă lațul de gâtul asasinului, iar după plecarea detectivului, Tom simți aceeași nesiguranță ca și înainte.

Zilele treceau cu o încetineală deznădăjduitoare și totuși, pe măsură ce treceau, aduceau descărcarea conștiințelor acelora, care fără voia lor, fuseseră amestecați în această afacere necurată.

Capitolul XXI

În viața fiecărui băiat de condiții normale, intervine o perioadă, în care e apucat de dorul de a descoperi comori ascunse. Într-o bună zi, Tom fu cuprins și el de această dorință, în primul rând se duse la Joe Harper, care însă nu se lăsă convins. De aici porni în căutarea lui Ben Rogers; dar acesta fiind plecat la pescuit, nu-i rămăsese decât să recurgă la Huck „*Mâna Roșie*”.

Tom îl luă deoparte și-i explică în ce constă afacerea, Huck se învoi. El se învoia întotdeauna să ia parte la o năzdrăvănie veselă și nu cerea nici un ban, deoarece avea destul timp liber... grozav de mult timp liber.

— Și unde o să săpăm? întrebă Huck.

— Păi, oriunde.

— Cum, se găsește peste tot?

— Nu, nu tocmai. Comoara e însă ascunsă în locuri anumite, uneori pe o insulă, uneori într-o scorbura de copac, sau în pământ, unde la miezul nopții cade umbra unei crăci de copac bătrân; dar câteodată sub pardoseala unei case cu strigoi.

— Și cine a ascuns-o?

— Păi, numai bandiții; Ce, ți-ai închipuit că directorul nostru de la școală?

— Habar n-am. Dacă ar fi fost a mea, eu n-aș fi ascuns-o. Aș fi cheltuit-o și aș fi petrecut bine.

— Și eu! Dar vezi tu, Hucky, bandiții nu fac așa; o ascund și o lasă acolo.

— Și nu mai vin s-o dezgroape?

— Nu, adică ar vrea să vină, dar de cele mai multe ori, ei uită semnul, sau mor între timp. Și așa, zace comoara ascunsă, de prinde rugină; și câteodată, unul descoperă un pergament învechit, care spune, cum poate fi găsită comoara. Dar ca să descifrezi un astfel de pergament, îți trebuie o

săptămână întreagă, fiindcă e scris numai cu niște semne și hieroglife.

— Cum? Hiro...

— Hiero, hieroglife, adică scris în figuri, care ai crede că n-au nici un tâlc deosebit.

— Ai avut vreodată un pergament de ăsta, Tom?

— Nu!

— Păi, atunci, cum ai să găsești semnele?

— N-am nevoie de semne. Ți-am mai spus că comoara e îngropată, fie la temelia unei case cu strigoi, fie pe o insulă, sau în pădure, sub un copac scorburos. Pe insulă, am mai încercat noi o dată și o să mai încercăm, dar este aici casa cu strigoi de pe coasta lui Cardiff și apoi mai sunt o mulțime de copaci scorburoși în pădure.

— Și sub fiecare se află o comoară?

— Da, de unde!

— Atunci de unde ai să știi sub care să cauți?

— O să caut sub toate.

— Bine! Tom, dar asta o să ne țină toată vara.

— Ei și? Dar dacă găsim un vas plin cu bani vechi de aur, sau o grămadă de diamante într-o scorbură? Atunci ce-ai zice?

Ochii lui Huck străluceau.

— Tu să-mi dai mie numai banii, diamantele păstrează-le pentru tine.

— Bine, Huck, dar să știi că un diamant face cât douăzeci de bani!

— Nu zău!

— Sigur. Întreabă pe oricine. Ai văzut vreodată un diamant?

— Nu-mi aduc aminte să fi văzut!

— O! împărații au sacii plini.

— Eu nu cunosc nici un împărat.

— Nici n-ai de unde, dar dacă te-ai duce în Europa, ai vedea o mulțime. Îți aduci aminte de împăratul Richard?

— Richard și mai cum?

- N-are alt nume. Împărații n-au decât un nume adoptat.
- Ei vezi, d-aia nu vreau eu diamante. Ce, să fiu și eu ca împărații cu un singur nume? Păi, așa fiecare negru are câte o poreclă. Dar ia spune, unde ai să sapi tu întâi?
- Habar n-am. Dar o să încercăm sub un copac bătrân, pe colina din dosul casei văduvei Douglas.
- Primesc! Hai să mergem!
- Astfel ei făcură rost de o cazma și o lopată și porniră să facă cele trei mile până la locul indicat. Ajunseră încălziți și asudați și se aruncară jos la umbra unui ulm, ca să se odihnească și să fumeze câte o pipă.
- Mie-mi place asta, făcu Tom.
- Și miel!
- Ascultă, Huck, ce ai să faci m cu partea ta, dacă găsim aici o comoară?
- Păi, o să mănânc în fiecare zi plăcinte cu mere și o să beau numai sifon. Și o să mă duc la toate circurile, câte or să vină pe aici. O să am eu grijă să petrec cât mai bine.
- Și n-ai să pui deoparte nimic?
- Pentru ce să pun deoparte?
- Păi, bani albi pentru zile negre.
- Atâta mi-ar trebui, ca într-o bună zi să vină babacu înapoi și să dea pe gât tot și eu să rămân fără lescaie? Nu, mai bine-i mănânc eu. Dar tu ce ai să faci cu partea ta?
- Eu o să-mi cumpăr o tobă nouă, o sabie adevărată și o cravată roșie și o să mă însor.
- Te-nsori?
- Da.
- Ascută, Tom, ți-ai pierdut mințile?
- Deloc. Ai să vezi.
- Asta-i cea mai mare prostie, pe care ai s-o faci. O să vă bateți mereu ca babalâcii mei. De când îi știu, se bat întruna.
- Da, babalâcii tăi. Dar lata cu care mă însor eu nu-i bătăușă.

— Femeile toate-s la fel. Gândește-te bine, Tom, până nu-i târziu. Îți spun eu, că o să-ți pară rău. Cum o cheamă pe fată?

— Am să-ți spun altă dată.

— Bine, dar dacă te însori, eu n-o să mai am nici un prieten.

— N-ai nici o grijă. Am să te iau să stai cu noi. Dar să lăsăm acum asta, hai să ne apucăm de lucru.

Timp de o jumătate de oră, ei munciră vârtos, dar fără nici un folos. Săpară încă o jumătate de oră. Cum nu scoteau nimic la iveală, Huck zise:

— Așa de adânc sunt îngropate comorile?

— Nu întotdeauna. Dar mi se pare c-am greșit locul. Aleseră alt loc și începură din nou. Avântul le cam scăzuse, dar totuși făceau progrese. Făcură o groapă mare în pământ și acum stăteau tăcuți. Huck se sprijini de lopată, își șterse cu mâneca fruntea asudată și zise:

— Unde-o să săpăm, după ce vom termina aici?

— Eu zic să încercăm sub copacul acela scorbuos din dosul casei văduvei de pe Cardiff Hill.

— N-ar fi rău să încercăm, dar dacă găsim ceva, n-o să ne-o ia văduva, fiindcă-i pe proprietatea ei?

— Ei, ar vrea dumneaei, dar vezi tu, n-are nici un drept, căci comoara aparține aceluia, care a descoperit-o, pe orice proprietate ar fi.

Răspunsul era satisfăcător. Lucrul fu reluat. Deodată Huck zise:

— Eu zic s-o lăsăm baltă. Iar am greșit locul. Tu ce zici, Tom?

— Eu nu mai înțeleg nimic, Huck. Parcă am fi vrăjiți să nu găsim comoara.

— Fugi de acolo, ziua, vrăjitoarea n-are putere.

— Așa-i. La asta nu m-am gândit. Dar acum știu ce trebuie să facem. Tii! Ce idioți suntem! Trebuie să venim la miezul nopții să vedem unde cade umbra vârfului crăcii și să săpăm acolo!

— Va să zică tot ce am muncit până acum, e de pomană? S-o dăm la dracu și să venim la noapte. Dar e cam departe, ai să poți ieși la noapte?

— Mai e vorbă. Dacă n-om veni chiar în noaptea asta, vin alții, văd gropile și ghicesc îndată tot.

— Atunci am să vin să-ți dau un „miau" în dosul gardului.

— Foarte bine! Și acum, să ascundem uneltele în desiș.

În noaptea aceea, băieții erau din nou în pădure. Se ascunseră în întuneric și așteptară.

Printre frunziș, spiritele nopții sușoteau, stafiile se furișau prin beznă, de departe se auzea urletul unui câine, la care răspunse țipătul unei bufnițe. Băieții stăteau în tăcere și când socotiră că era miezul nopții, însemnară locul unde cădea umbra copacului și începură să sape cu nădejde renăscută. Silința le risipi orice teamă. Groapa se adâncea din ce în ce și ori de câte ori săpau și loveau în ceva tare, le sărea inima la amândoi. Dar nu era decât piatră și iar piatră.

În cele din urmă, Tom zise:

— N-are nici un rost, Huck, am greșit din nou.

— De ce am fi greșit, c-am însemnat doar locul.

— Da, dar mai e ceva.

— Ce?

— Nu știi ora exactă. Ori e prea devreme, ori e prea târziu.

Huck lăsă lopata să-i cadă din mână și grăi:

— Așa-i domnule. Aici e buba. Nu știi cât e ceasul! Și mie mi se face părul măciucă stând toate noaptea aici, unde forfotesc strigoii și stafiile. Tom timpul simt, că cineva e la spatele meu și nu îndrăznesc să mă întorc de frică să nu fiu înhățat.

— La fel mă simt și eu, Huck. Dar m nu știi, că cei care îngroapă o comoară sub un copac, pun și un mort care s-o păzească.

— Maică!

— Da, da! Așa este!

— Tom, mi-e nu-mi place să tulbur morții. O să ne pomenim cu vreo belea pe capul nostru.

— Nici mie nu-mi place să-i zgândăresc. Dar dacă cel de aici și-ar scoate tigva să ne afurisească?

— Taci, Tom! Mi-e frică.

— Te cred. Nici eu nu mă simt în largul meu.

— Ascultă, Tom! Să lăsăm locul ăsta și să încercăm în altă parte.

— Ar fi mai bine.

— Și unde mergem?

Tom chibzui puțin, apoi zise:

— La casa cu stafii.

— Eu acolo nu merg, pentru că stafiile sunt mai rele decât morții. Stafiiile se furișează la spatele tău, fără să bagi de seamă și-ți sar în cap, chiuind, de rămâi surd pe toată viața. De aceea îți spun să nu mergem la casa cu stafii.

— Da, dar stafiile nu umblă decât noaptea și nu ne pot împiedica să săpăm ziua.

— Tu știi, că de aceea nu se apropie nimeni, nici ziua, nici noaptea.

— Asta, fiindcă acolo a fost omorât un om. Dar nu s-a văzut până acum nici o stafie, decât doar o flacăără albastră, care joacă în dosul ferestrelor.

— Unde vezi o flacăără albastră, poți fi sigur că acolo sunt și stafii, fiindcă numai ele umblă cu flăcări d-astea. Asta s-o știi de la mine, Tom.

— Bine, te cred, dar ziua ele nu umblă cu flăcări d-astea și nu văd de ce ne-ar fi frică.

— Ei, dacă zici tu, să mergem să săpăm acolo: poate că vom avea mai mult noroc.

Între timp, porniră la vale.

În fundul văii, într-o singurătate desăvârșită, se afla casa cu stafii, luminată de lună; gardurile se dărâmaseră de mult, bălăriile năpădiseră scările de la intrare, coșurile erau năruite, cercevelele ferestrelor lipseau, iar acoperișul se surpase.

Capitolul XXII

A doua zi, pe la amiază, cei doi băieți ajunseră la copacul unde săpaseră, ca să-și ia uneltele. Tom era nerăbdător să ajungă la casa cu stafii; Huck era mai potolit, dar deodată el zise:

— Ascultă, Tom! Știi în ce zi suntem?

Tom numără în gând zilele, apoi ridică privirea într-un fel de mirare.

— Tii! La asta nu m-am gândit deloc, Huck.

— Nici eu! Dar deodată mi s-a năzărit așa, că-i vineri.

— Ai văzut domnule! Cine știe ce pășim, dacă ne apucăm azi de lucru?

— Da, zău! Și-am visat urât astă-noapte. Numai șobolani.

— Semne rele, Huck. Se băteau? -Nu!

Astăzi lăsăm lucrurile așa și ne apucăm să ne jucăm.

— Atunci e bine, Huck. N-o să ni se întâmple nimic. Cunoști pe Robin Hood?

— Nu! Cine-i Robin Hood?

— El a fost cel mai mare om din Anglia și cel mai bun. A fost un haiduc.

— Și ce făcea?

— Jefuia numai pe cei bogați și împărțea prada cu cei săraci. Așa om nu există în toată Anglia. El putea să trântescă doar cu o singură mână pe oricine și nimerea cu săgeata la mijloc o monedă, de la o milă și jumătate.

— T-H?

— Și dacă nimerea banul numai la margine, se arunca jos și plângea și înjura, cât îl lua gura.

— Să ne jucăm și noi de-a Robin Hood. Te învăț eu cum vine jocul ăsta.

— Învață-mă, Tom.

Astfel se jucară de-a Robin Hood toată după-amiaza, aruncând uneori câte o privire spre casa cu stafii din cale, și

făcând tot felul de presupuneri, pentru cele ce aveau să se întâmple a doua zi. Când soarele începu să coboare spre orizont, ei porniră înspre casă, afundându-se în desișul umbros al pădurii.

Sâmbătă după prânz, băieții erau din nou la copacul scorburos din pădure. Fumară și statură de vorbă la umbră; apoi se apucară să mai sape puțin, în fundul celei de a doua gropi, nu fiindcă nădăjduiau să găsească ceva, ci mai mult, pentru că Tom spusese, că au fost cazuri când în groapa săpată și părăsită de unii, alții au dat peste lada cu comori, numai după o singură lovitură de cazma. Negăsind însă nimic, nici de astă dată, băieții își luară sculele pe umeri și plecară împăcați că-și îndepliniseră, pe de-a întregul, toate datoriile de căutători de aur.

Când ajunseră la casa cu stafii, tăcerea apăsătoare și atmosfera înăbușitoare, ce domnea peste acel loc pustiu, i-au înfricoșat atât de mult, încât abia își făcură curaj ca să intre. Se apropiară de ușă și aruncară o privire înăuntru. Văzură o încăpere fără pardoseală, cu vatra dărâmată, ferestrele fără cercevele și scara dărâpanată. Intrară încet, cu respirația tăiată, vorbind în șoaptă, atenți la cel mai mic zgomot, cu mușchii încordați pentru o retragere în fugă.

În curând, teama li se mai potoli puțin și începură să examineze cu luare-aminte locul unde se aflau, mândrii totodată de propriul lor curaj. Sosiră la scară și voriră s-o urce. Asta însemna să-și îngreuneze mult întoarcerea, dar făcându-și mereu curaj, ei își aruncară uneltele într-un colț și se urcară. În încăperile de sus, văzură aceeași stare. Într-un colț, se afla o ușă secretă, care părea foarte misterioasă, dar în curând își deteră seama că se înșelaseră, căci în dosul ei nu găsiră nimic. Acum le revenise curajul și tocmai când voriră să coboare, ca să se apuce de lucru, Tom stătu în loc, ciulind urechile.

— Șș!

— Ce este? șopti Huck, palid de spaimă.

— Șș! Ia? Auzi?

— Da! Aoleu! să fugim.

— Taci! Nu te bătăi atâta! Se apropie de ușă.

Băieții se lungiră pe pardoseală și cu ochii la crăpătura ușii, așteptară într-o spaimă cumplită.

— S-au oprit?... Nu... vin! Iată-i. Să nu mai scoți o șoaptă, Huck, dacă vrei să scăpăm cu viață de aici.

Intrară doi indivizi, la vederea căroro băieții își ziseră: „Uite-l pe spaniolul surdo-mut, care a fost văzut de vreo două ori, în oraș; pe celălalt, nu-l văzuseră până acum.

Celălalt era un om cu o mutră respingătoare. Spaniolul purta costumul pitoresc al conaționalilor săi și de sub bascul

său, îi atârna părul lung și cărunt. Când intrară, celălalt vorbea cu glas scăzut; se așezaseră la pământ, cu fața la ușă, cu spatele rezemat de perete și vorbitorul urmă:

— Nu, spuse el. Afacerea asta nu-mi place. Găsesc că e primejdioasă.

— Primejdioasă? bombăni spaniolul surdo-mut, spre mirarea băieților. Ești un papă-lapte fricos. Glasul acesta îi făcu pe băieți să tresară îngroziți. Era glasul lui Injun Joe. După un timp de tăcere, Injun Joe reluă:

— Care afacere e mai primejdioasă, decât a fost aceea de sus și n-am pățit nimic de pe urma ei?

— Aia era altceva. Colea în sus, pe fluviu, unde nu era nici o casă prin apropiere...

— Dar ca să vii aici, ziua în amiaza mare, nu-i mai primejdios? Oricine ne-ar putea vedea?

— Știu. Dar nu era alt loc mai la îndemână, după afacerea asta idiotă. Încă de alaltăieri am văzut că nu folosește la nimic să venim la șandramaua asta, când blestemații ăia de băieți își făceau de lucru taman în apropierea noastră.

La observația de „*blestemații ăia de băieți*”, ei se înviorară din nou și se gândiră ce nproc că-și aduseră aminte că era

vineri și hotărâră să aștepte încă o zi. În gândul lor le părea rău, că n-au așteptat un an întreg.

Cei doi indivizi scoaseră niște alimente și începură să mănânce. După o lungă tăcere, Injun Joe zise:

— Ascultă, prietene, tu, du-te înapoi în sus pe fluviu de unde ești și așteaptă până ai vești de la mine. Eu am să aștept momentul prielnic ca să mai dau o raită prin orașul ăsta. Chestia aia primejdioasă o s-o punem la cale, după ce voi fi iscodit, cum stau lucrurile. După aceea, o ștergem spre Texas!

Se învoiră. Acum li se făcură somn și începură amândoi să caște. Injun Joe zise:

— Mi-e somn de nu mai pot! E rândul tău să veghezi. El se întinse pe pământ, peste buruienile ce creșteau printre scândurile podelii și curând începu să sforăie. După un răstimp, păzitorul începu să moțăie și el. Capul îi căzu pe piept și nu mult după aceea, sforăiau amândoi.

Băieții suspinară ușurați. Tom șopti:

— Acum e rândul nostru!... Haidem! Huck răspunse:

— Eu nu merg. Dacă se trezesc, ne taie.

Tom îl trăgea. Huck se împotriva. Tom îl lăsă și cu pași ușori porni înainte. Dar când făcu un pas înainte, dușumeaua putredă pârâi atât de tare, încât el sări înapoi și se lungi la pământ, înspăimântat de moarte. Pierzând curajul de a mai încerca o dată, băieții statură acolo nemișcați, numărând minutele, până când li se păru că timpul se oprise pe loc. Într-un târziu, când văzură că soarele începe să asfințească, se simțiră mai ușurați.

Spaniolul sforăia înainte, dar Injun Joe se ridică, se uită împrejur, zâmbi întunecat spre tovarășul său, care dormea cu capul căzut pe genunchi, îl trezi cu piciorul și-i zise:

— Hei, ascultă! Așa înțelegi tu să stai de pază?

— Lasă, că tot nu s-a întâmplat nimic.

— Da! Dar m-ai lăsat să dorm cam mult.

— Nu-i nimic. Este tocmai timpul să plecăm. Dar ce facem cu „*bagajul nostru*”?

— Nu știu! Mă gândesc să-l lăsăm aici, cum am mai făcut și altă dată. N-are nici un rost să-l luăm cu noi, până nu plecăm spre Sud. Șase sute cincizeci de dolari de argint, nu-i ușor de cărat!

— Tocmai. Dar să nu mai venim aici decât noaptea.

— Da! Și acum ascultă. S-ar putea să treacă un timp mai lung, până să pot da lovitura, căci poziția e cam periculoasă și poate să intervină ceva. Să îngropăm banii adânc de tot.

— Bună idee! făcu tovarășul. Acesta străbătu încăperea, îngenunche, desfăcu o cărămidă din vatră și scoase un săculeț care sună a bani. Dezlegă săculețul la gură și după ce scoase câte douăzeci și cinci de dolari de fiecare, îl trecut lui Injun Joe, care săpă o groapă cu cuțitului, în colțul vetrei.

În clipa aceea, băieții uitară spaima prin care treceau. Cu ochii holbați, urmăreau fiecare mișcare. În sfârșit, norocul le surâdea. Șase sute de dolari în argint, era o sumă suficientă ca să îmbogățească cel puțin o jumătate de duzină de băieți!

— Semn bun! își zise Tom. Cuțitul lui Joe izbi în ceva tare.

— Ei, exclamă el.

— Ce este? făcu tovarășul său.

— O scândură, ba nu, cred că-i o cutie. Ia dă-mi o mână de ajutor s-o scoatem afară. Lasă, am făcut gaura mai mare.

El vârî mâna și scoase, aproape în același timp, un țipăt. Cei doi tovarăși cercetară cutia. Numai monezi de aur. Sus, băieții erau tot atât de încântați, ca și cei doi oameni. Tovarășul lui Joe zise:

— O s-o scoatem repede. În colțul celălalt, am văzut printre bălării o cazma.

Se repezi într-acolo și se întoarse cu uneltele băieților. Joe lăsă cazmaua, o cercetă cu atenție, dădu din cap, murmurând ceva, apoi începu să sape.

În curând, lădița fu dezgropată. Nu era prea mare. Înainte de a fi fost măcinată de vreme, lemnul avea garnituri de fier la încheieturi. Cei doi rămaseră năuci.

— Sunt câteva mii de dolari, aici! se miră Joe.

— Cred că-s de la ucigașul lui Murrel, care a fost văzut de unii, dând o vară întreagă târcoale casei.

— Știu, răspuse Injun Joe.

— Acum ne putem lipsi de planul nostru. Dar Joe se încruntă și zise:

— Tu nu știi ce urmăresc eu. Pe lângă jaf, mai e și răzbunarea, și în ochii lui se aprinse flacăra urii. Am nevoie de ajutorul tău. După ce vom isprăvi, plecăm în Texas. Acum te duci acasă la Nancy și la odraslele tale și aștepti vești de la mine.

— Cum vrei tu. Dar cu asta ce facem? O îngropăm la loc? (Cei doi copii se bucurară). Ba nu! Pe onoarea mea, nu! Era să uit. Cazmaua asta avea pământ proaspăt pe ea. Ce rost are aici, o cazma și o lopată? Cine le-a adus aici? Și unde-i ascuns individul? Tu n-ai auzit nimic? N-ai văzut pe nimeni? Și mai vrei să îngropăm banii aici? Ca să vină alții și să-i șterpească, da? Asta nu! îi ducem la ascunzătoarea mea!

— Cum de nu m-am gândit mai înainte la asta. Și unde, la numărul unu?

— Nu, la numărul doi, sub cruce. Celălalt e prea în drum.

— Foarte bine! Să plecăm, că se întunecă.

Injun Joe se ridică și merse de la o fereastră la alta uitându-se cu atenție afară. Deodată zise:

— Cine să fi adus uneltele astea? Crezi că ar putea fi pe sus? De spaimă, băieților li se opri respirația. Injun Joe puse mâna pe cuțit, se opri o clipă nehotărât apoi, se îndreptă spre scară. Băieții își aduseră aminte de ușa secretă, dar puterile îi părăsiră. Sub pașii celui ce urca, scara scârțâia; în deznădejdea lor, băieții se gândeau tocmai să se refugieze în dosul ușii secrete, când deodată se auzi un pârâit de scânduri putrede și Injun Joe se pomeni jos, printre sfărâmurile scării prăbușite. Se ridică, înjurând foc, iar tovarășul îi zise:

— La ce ți-a folosit? Chiar dacă e cineva sus.

Lasă-l păcatelor. Dacă vrea să se dea jos, n-are decât, într-un sfert de oră se întunecă și dacă o vrea să ne urmărească,

îi fac eu de petrecanie. Dar cred că văzându-ne aici, ne-a luat drept stafii și a fugit mâncând pământul.

Joe bombănea tot timpul. Pe urmă se înțelese cu prietenul său să se pregătească de plecare cât mai era lumină. Curând după aceasta, ei se strecurară afară, în amurgul ce se lăsase și se îndreptară spre fluviu, ducând cu ei lădița prețioasă.

Tom și Huck se ridicară frânți de oboseală, dar ușurați și urmăriți cu ochii holbați printre bârnele casei, orice mișcare. Să se ia după ei? Dar se poate? Erau mulțumiți să ajungă jos și să nu-și frângă gâtul și s-o ia de-a dreptul spre casă, prin poteca de pe colină. Vorbeau puțin, căci în sinea lor se căiau amarnic că uitaseră acolo uneltele. Altminteri, Injun Joe n-ar fi bănuț nimic. Ar fi ascuns banii până când pune la cale „răzbunarea” și când s-ar fi întors, ia banii de unde nu-s! Se învoiră să fie cu ochii deschiși când spaniolul s-ar ivi în oraș pentru a-și vedea de chestia cu răzbunarea și să-l urmărească până la „numărul doi” oriunde ar fi. Lui Tom îi veni o idee grozavă.

— Răzbunarea? N-o fi vorba de noi, Huck?

— A, nu! făcu Huck gata să leșine.

Până să ajungă în oraș, ajunseră să creadă că nici nu putea să fi fost vorba de altcineva, ci numai de ei, adică numai de el, de Tom, căci numai el dăduse declarația.

Tom se simțea nespus de descurajat, știindu-se singur în fața primejdiei. Un tovarăș de suferință i-ar fi ușurat mult situația, își zicea el.

Capitolul XXIII

În noaptea aceea, Tom retrăi în vis întreaga aventură a zilei. De patru ori pusese mâna pe comoară și tot de-atâtea ori i se spulberase printre degete, odată cu redeșteptarea a cărei crudă realitate îi amintea ghinionul. Lungit în pat, în zorii zilei, reamintindu-și toate amănuntele mării lui aventuri, el observă că acestea păreau ciudate și îndepărtate, ca și cum s-ar fi petrecut într-o altă lume sau cu mult înaintea. Pe urmă, îl străfulgera gândul, că toată aventura nu era decât un vis, mai ales că numărul monezilor era prea mare, ca să fie adevărat. El nu văzuse niciodată mai mult de cincizeci de dolari, într-o singură grămadă și ca toți copiii de seama lui, își închipuia că tot ce se vorbea de „sute” și „mii” erau sume închipuite, dar că cincizeci de dolari la un loc e tot ce există, într-adevăr. N-ar fi crezut nici în ruptul capului, ca cineva să aibă el singur, o sută de dolari grămadă. Dar tot frământându-și mintea, întâmplarea cu aventura începu să-l obsedeze și în sfârșit începu și el să creadă că la urma urmelor, lucrul putea să fie și adevărat. Nesiguranța aceasta trebuia înlăturată. Mancă în grabă și porni repede să-l găsească pe Huck.

Huck ședea pe rundul unei bărci răsturnate și bălângănea cu nepăsare picioarele în apă. El avea o mutră plouată. Tom era hotărât să-l lase pe Huck să aducă el vorba de întâmplarea cu dolarii. Dacă n-o va face, atunci e semn că aventura a fost un vis.

— Noroc, Huck!

— Noroc, dom'le! Un minut tăcere.

— Tom, dacă am fi lăsat sculele naibii în pădure, acum eram doldora de bani. Spune și tu, dacă nu-ți vine să turbezi de necaz!

— Va să zică n-a fost vis! Să mor, dacă n-am crezut așa!

— Dar ce n-a fost vis?

— Păi, chestia aia de ieri. Eram gata să cred.

— Vis, nu? Dacă nu se rupea scara, te-ai fi convins ce vis era! Toată noaptea am visat că mă fugărea spaniolul ăla cu ochii cârpiți, arde-l-ar focul!

— Ba, să nu-l ardă că trebuie să-l găsim ca să putem pune mâna pe bani!

— N-ai să-l găsești niciodată, Tom. Numai ieri mai aveam prilejul și ne-a scăpat, și dacă l-aș mai vedea o dată, mi s-ar muia picioarele.

— Și mie; totuși, trebuie să-l găsim și să-l urmărim la numărul doi.

— Da, numărul doi. Și eu m-am gândit la asta. Dar nu-mi dau seama, ce poate fi. Tu ce crezi?

— Eu nu cred nimic. Nu pricep deloc. Ascultă Huck. N-o fi numărul unei case?

— De unde? Tu știi că în orașelul nostru, casele nu au numere.

— Așa-i! Ia să mă gândesc puțin. A... n-o fi numărul unei odăi de la un han?

— Ia uite drăcie. Păi, asta-i ușor de aflat, că numai două hanuri avem în oraș!

— Așteaptă-mă aici, Huck, până mă întorc.

Tom nu lipsi decât o jumătate de oră. Aflase că la hanul mai dichisit, în camera cu numărul doi, locuia de mult timp un tânăr avocat. La hanul mai deocheat, numărul doi era o enigmă. Băiatul hangiului îi spuse că odaia era tot timpul deschisă, nu ieșea și nu intra nimeni acolo, decât noaptea și nu cunoștea motivul acestei stări de lucruri, mai cu seamă nu-și dădea seama de cele ce se petrecuseră seara trecută.

— Acestea le-am aflat Huck! Ziceau că în odaie, păreau că umblă stafiile. Mie mi se pare că asta-i numărul doi, după care umblam.

— Se prea poate, Tom. Ce ai de gând să faci acum?

— Stai să mă gândesc puțin.

Un timp, Tom se cufundă în gânduri. Pe urmă, zise:

— Ascultă. Ușa din dos a acestei odăi cu numărul doi dă în fundătura dintre han și spatele unui depozit cu zid de cărămidă. Acuma, tu ai să aduni orice cheie pe care poți pune mâna, iar eu am să le șterpelesc pe ale mătușii și la prima noapte întunecoasă, le-om încerca pe toate în ușa de la numărul doi. Nu uita să fii cu ochii deschiși, fiindcă Injun Joe a spus că, într-o zi are să dea o raită prin oraș ca să iscodească momentul prielnic pentru răzbunarea lui. Dacă-l vezi, te iei după el. Dacă nu se îndreaptă spre numărul doi, atunci să știi că suntem pe cale greșită.

Eu n-am poftă să mă iau după el!

— Noaptea pe întuneric nu te poate vedea și chiar dacă te-ar vedea, nu și-ar da seama de nimic.

— Bine! O să văd.

— Poți fi sigur că pe întuneric l-aș urmări și eu.

Să presupunem că nu poate pune la cale lovitura și că se duce de-a dreptul la locul unde a ascuns banii.

— Așa-i Tom, bine zici! Am să-l urmăresc până în pânzele albe!

— Bine, Huck. Să te văd ce ești în stare!

Capitolul XXIV

În noaptea următoare, Tom și Huck erau pregătiți pentru noua lor aventură. Se învățiră în jurul hanului până după ora nouă; unul supraveghea fundătura, celălalt intrarea în han. Nu văzură pe nimeni, intrând sau ieșind din fundătură și nici pe cineva asemănător cu spaniolul venind sau plecând de la han. Noaptea promitea să fie senină; de aceea, Tom plecă acasă cu condiția că, dacă între timp s-ar întuneca, Huck să vină să-i dea un „*miau*” ca să meargă să încerce cheile. Huck să vină negreșit.

Noaptea fu senină și Huck fu nevoit să-și părăsească postul, și pe la miezul nopții se retrase în patul lui ambulant, o ladă de zahăr.

Martți, băieții avură același ghinion. Miercuri la fel.

Abia în noaptea de joi ei putură să-și reia cercetările.

Tom o șterse de acasă la timp, aducând un felinar vechi de cositor și un prosop mare, cu care să-l acopere. Ascunse felinarul în lada de zahăr a lui Huck și începu să supravegheze locul. Cu o oră înainte de miezul nopții, hanul fu închis și lumina fu stinsă. Spaniolul nu fusese văzut deloc. În fundătură nu intrase nimeni și nici n-o părăsise. Totul părea să meargă bine. Întunericul era de nepătruns, tăcerea nu era tulburată decât de ecourile slabe ale tunetelor din depărtare.

Tom luă felinarul, îl aprinse la adăpostul lăzii de zahăr, îl înveli cu prosopul și cei doi aventurieri se furișară spre han. Huck rămase de santinelă, iar Tom dispăru în întunericul fundăturii. Urmă un timp de așteptare plină de îngrijorare, care se lăsă peste bietul Huck ca plumbul. El dorea din suflet să vadă semnalul luminos al felinarului care, cu toate că ar fi fost o primejdie, l-ar fi vestit că Tom se afla încă în viață.

I se părea că au trecut câteva ore de când a dispărut Tom.

Poate că a leșinat, sau chiar a murit, poate că groaza și enervarea l-au paralizat. Cuprins de o spaimă grozavă simți ca și cum cineva l-ar fi împins în fundătură. Așteptând dezlănțuirea unei nenorociri, văzu deodată semnalul luminos și-l auzi pe Tom, alergând spre el.

— Fugi, îi șușoti el, fugi, dacă ții la viață!

Atâta fu de ajuns că Huck o luă la fugă cât îl țineau picioarele. Fugea și Tom. Nu se opriră decât când ajunseră la vechiul abator, de la marginea orășelului.

Îndată ce fură la adăpost, furtuna izbucni și începu să plouă. Când găfâiala lui Tom se mai potoli, el spuse:

— E grozav, Huck, e grozav! Două chei am încercat și oricât de încet am umblat, scârțâiau atât de tare, încât credeam că se scoală și morții. Și lucrul dracului!

Nici o cheie nu voia să se întoarcă în broască. Atunci fără să știu ce fac, am apăsat clanța și ușa s-a deschis. Nu era încuiată! Am ridicat prosopul, m-am furișat înăuntru și iisuse Christoase!

— Ce ai văzut, Tom?

— Eram să calc peste Injun Joe!

— Nu mai spune!

— Da. Era culcat pe dușumea și dormea cu brațele întinse în lături de era să-l calc pe mână.

— Și ce ai făcut? S-a trezit?

— Nu! Nici nu s-a mișcat. Credeam că-i beat. Am strâns prosopul și am fugit.

— Eu nu m-aș fi gândit la prosop, te asigur!

— Eu, da. Mătușa m-ar fi cotonogit, dacă-l pierdeam.

— Ascultă, Tom. Ai văzut lădița?

— Drept să-ți spun, n-am mai stat s-o caut. N-am văzut nici lădița, nici crucea, numai o sticlă goală și un pahar de cositor, pe podea, alături de Injun Joe. Da, și am zărit două butoaie și mai multe sticle.

Acum pricepi, cum devine cazul cu odaia cu stafii?

— Nu!

— Ei bine, stafia e rachiul! Poate că fiecare han are câte o odaie cu stafii, nu-i așa Huck?

— Se prea poate. Dar dacă zici că Injun Joe e beat, n-ar fi timpul să punem mâna pe lădiță?

— Mai bine așa! Eu am stat de pază în fiecare noapte iar tu nu trebuie decât să aduci la îndeplinire planul nostru.

— Ne-am înțeles. Când el pleacă, tu te rezezi la mine, îmi dai un „*miau*” la fereastră, sau dacă nu mă trezesc, arunci un bulgăre în geam.

— Bine, așa o să fac!

— Uite! Ploaia a încetat. Eu mă duc acasă că-i târziu. Tu te înapoiezi și supraveghezi fundătura.

— Așa am să fac, Tom. O să am ochii țintă asupra hanului, chiar de o fi nevoie să-l supraveghez un an întreg. Ziua am să dorm, noaptea o să stau de veghe.

— Foarte bine. Unde ai să dormi?

— În șura de fân a lui Ben Rogers. Îmi dă voie și tatăl său și negrul lor, moș Jack. Eu îi scot apă din fântână și el îmi dă câteodată de mâncare. E un negru foarte de treabă. Mă iubește, fiindcă mă port cu el omenește. Dar tu să nu te apuci să spui cuiva, că-mi dă de mâncare.

— N-ai nici o grijă. Ziua n-am nevoie de tine Huck, poți să dormi liniștit. Noaptea însă să fii cu ochii în patru și cum observi ceva, vino de mă înștiințează.

Capitolul XXV

Vineri dimineța, Tom primi o veste îmbucurătoare. În noaptea trecută, familia judecătorului Thatcher s-a înapoiat în orașel. Injun Joe și comoara lui căzură îndată pe planul al doilea, iar locul de frunte în preocupările lui Tom îl ocupă Becky. Se întâlniră chiar în dimineța aceea și se jucară un timp de-a „baba oarba” și de-a „v-ați ascunselea”, în tovărășia unei puzderii de copii, veniți să ureze „bun venit” camaradei lor. Petrecerea zilei fu încununată de o veste îmbucurătoare. Becky o sâcâise atâta pe mama sa, încât ea consimți ca excursia promisă și mult așteptată să aibă loc a doua zi. Bucuria fetiței era nemărginită. Invitațiile fură trimise înainte de înserare și îndată, tineretul orașului începu cu înfrigurare să se pregătească. Pe Tom, înfrigurarea îl ținu treaz toată noaptea, căci el nădăjduia că, dacă Huck va veni să-l vestească și dacă vor pune mâna pe comoară, a doua zi va avea cu ce să se mândrească în fața lui Becky și a tineretului. Tot așteptând semnalul, i se făcu somn și adormi. A doua zi de dimineță, o mulțime de copii și tineret vesel se adunară în fața casei judecătorului Thatcher unde fu pregătit totul pentru plecare. Deoarece nu era obiceiul ca bătrânii să ia parte la petrecerile tineretului, copiii erau dați în primire câtorva domnișoare și tineri între optsprezece și douăzeci și trei ani. În scopul petrecerii, închiriară vechiul vapor cu aburi. În clipa aceasta, alaiul se îndrepta spre strada principală. Mai toată lumea era încărcată cu coșulețe cu provizii. Sid era bolnav și nu putea să ia parte la petrecere; Mary rămăsese acasă, ca să-i țină de urât. La despărțire, doamna Thatcher îi spuse lui Becky:

— Să cauți să nu te apuce noaptea, pe afară. Mai bine să înnoptezi la prietena din apropierea portului.

— La Suzi Harper, mămico, e bine?

— E bine, fetița mea. Și să fii cuminte să nu faci vreo pozna. După ce porniră, Tom spuse lui Becky:

— Să-ți spun eu ce-o să facem. În loc să mergem la Suzi Harper, urcăm colina și ne oprim la văduva Douglas. Are niște înghețată!... În fiecare zi face! Ai să vezi cu ce bucurie o să ne primească.

— Vai ce frumos o să fie!

Și după ce se gândi nițel, ea spuse:

— Nu-i bine ce facem... dar...

— Dar, maică-ta n-o să afle și apoi nu facem nici un rău. Dânsa nu vrea decât să te știe în loc sigur. Și dacă și-ar fi adus aminte, ne-ar fi povățuit chiar ea să facem așa.

Toată lumea știa cât de bine primește văduva Douglas. De aceea, propunerea lui Tom fu primită și ei hotărâră să nu spună nimănui unde vor petrece noaptea.

Pe drum, Tom își aduse aminte de Huck și se gândi că poate chiar în noaptea aceea va veni să-l vestească. Gândul acesta îl frământa neîncetat. Totuși nu putea să se lipsească nici de ospitalitatea doamnei Douglas:

— Și de ce, mă rog, își zise el, să vină Huck tocmai în noaptea asta și n-a venit noaptea trecută?

Gândul la petrecerea de seară îl făcu să nu se mai gândească la comoară și copil cum era, hotărî ca în ziua aceea să alunge orice gând de la lădița cu bani.

Vaporul opri și ancoră în jurul orașelului, la trei mile, în fața unei pădurici. Valul de tineret se revărsa pe țărm și în curând, colina răsuna din toate părțile de râsete și de strigăte voioase.

Copiii petreceau cât se poate de bine și aveau mâncare din belșug. După masa de prânz, se odihniră și se întremară la umbra copacilor.

Apoi, cineva începu să strige:

— Sunteți gata să intrăm în peșteră?

Erau gata cu toții. Pachetele de lumânări fură împărțite și mulțimea de copii începu să se cațere sus pe coastă. Gura peșterii se afla pe coastă și avea forma unui A. Poarta de

stejar masiv era larg deschisă. Mai întâi, intrai printr-un fel de anticameră friguroasă, ai cărei pereți naturali de calcar erau acoperiți în întregime de broboane de umezeală. De aici de sus, văzând întunericul profund, privești asupra văii, scăldată în

lumina soarelui, te umplea de un fior de mister. Dar această impresie era trecătoare și gălăgia reîncepu. Cineva aprinse o lumânare; se produse o învălmășeală, căci năvăliră cu toții într-acolo. Cel care aprinse lumânarea, nu putea ține piept asaltului și o scăpă din mână. Din nou izbucni o hărmălaie veselă și după o orbecăială plină de haz, făcură din nou lumină. Dar toate au un sfârșit. Cu încetul, alaiul înșiruit începu să coboare prin tunelul principal. La lumina pâlپătoare a lumânărilor, se zărea nedeslușit bolta înaltă de șaizeci picioare, formată de pereții tunelului, care avea o lățime de numai zece picioare. La tot pasul, în dreapta și în stânga, se căscau alte tuneluri, căci peștera Mc. Douglas nu era decât un vast labirint de tuneluri ramificate și întretăiate și care nu duceau nicăieri. Se spunea că poți rătăci zile și nopți de-a rândul prin mulțimea de galerii și crăpături înșelătoare, fără să dai de capătul peșterii; și că poți să cobori oricât de adânc în pământ, nu găsești decât același lucru, labirint sub labirint și care nu aveau sfârșit. Nimeni nu cunoștea peștera, căci aceasta era un lucru imposibil. Oamenii din partea locului cunoșteau doar un sector al ei și nu era recomandabil să te aventurezi dincolo de acest sector. Tom Sawyer cunoștea tot așa de bine peștera, ca și toată lumea.

Excursioniștii înaintară prin tunelul principal, cam trei sferturi de milă; apoi, începură să se strecoare în grupuri sau perechi prin coridoarele laterale, luându-le prin surprindere, acolo unde acestea se întretăiau.

Escapadele acestea puteau fi extinse pe o rază de o jumătate de oră distanță, fără să se depășească zona „cunoscută”. Într-un târziu, grupurile de copii începură să se adune din nou la gura peșterii. Erau cu toți plini din cap

până în picioare, cu picături de ceară și mânjiți cu pământ. Cu toată oboseala, copiii făceau haz de înfățișarea lor caraghioasă și numai când zăriră soarele apunând prin gura peșterii, își dădură seama cât de repede trecuse vremea. Clopoțelul sunase de o jumătate de oră plecarea vaporului. În momentul când vaporul luminat trecea în fața debarcaderului, Huck era la postul său. Pe bord nu se auzea nici un zgomot, deoarece tinerii pasageri erau morți de oboseală. Huck se întrebă ce vapor o fi acela, care nu se oprește la debarcader; dar în curând nu se mai gândi decât la preocupările sale. Noaptea devenea din ce în ce mai întunecată. Se făcu ora zece și zgomotul vehiculelor încetă; luminile din case începură să se stingă, trecătorii dispărură, orașelul se cufundă în întuneric. Totul părea că fusese cuprins de un somn adânc și numai micul paznic era singur cu tăcerea și cu stafiile. La unsprezece se stinse ultima licărire de lumină, ce se mai strecură din han. Huck așteptă un timp ce i se păru o veșnicie, dar nu se întâmplă nimic. Credința lui începu să se clatine. La ce folosea și asta? Avea vreun rost să mai stea acolo sau era mai bine să meargă acasă?

Deodată, atenția îi fu atrasă de un zgomot. Ciuli urechile și putu să deslușească: ușa dinspre fundătură fu deschisă binișor. Se repezi după un colț al peretelui de cărămidă și în clipa următoare văzu doi oameni trecând în fața lui. Unul părea că ducea ceva la subsuoară. Trebuie să fie lădița! Va să zică vroiau să schimbe locul comorii. Să-l cheme pe Tom? Ar fi o prostie! între timp cei doi oameni ar dispărea fără urmă. Nu! Apărat de întunericul profund, îi va urmări fără să le trezească vreo bănuială. Spunându-și aceasta, Huck ieși din ascunzătoare și desculț cum era, se furișă cu pași de pisică în urma celor doi, păstrând o distanță destul de mare, ca să fie în siguranță.

Cei doi indivizi înaintară un timp prin strada ce ducea spre fluviu; apoi, cotiră la stânga. Merseră astfel drept înainte,

până ce ajunseră la cărarea, care urca pe Cardiff Hill și fără să se oprească, își continuară drumul.

Trecură astfel pe lângă casa Welshman, care se afla la jumătatea drumului.

— Foarte bine, își zicea Huck, vor s-o îngroape în vechea carieră de piatră. Însă cei doi nu se opriră nici la carieră, ci trecură mai departe, până ce ajunseră pe vârful colinei. De aici se înfundară pe poteca ce ducea printre tufe de oțetari și dispătură în desiş! Huck micșoră distanța, căci ei nu-l mai puteau vedea. Un timp merse astfel, apoi își iuți pasul; mai înainta puțin, apoi se opri trăgând cu urechea. Nu se auzea nici un zgomot afară de bătăile inimii lui. Doamne! Să le fi pierdut urma? Când vru s-o ia tocmai la fugă, se pomeni numai la vreo patru metri că aude pe cineva tușind. Huck simți că i se înmoaie picioarele și că-l apucă amețeala. Băgă de seamă că se află la cinci pași de gardul ce împrejmua proprietatea văduvei Douglas.

— Foarte bine! își zise el. N-au decât s-o îngroape aici, n-o să fie greu de găsit!

Acum, se auzi o voce groasă, vocea lui Injun Joe.

— Să fie a dracului! Nu e singură, cu toate că-i destul de târziu.

— Nu văd pe nimeni!

Aceasta era vocea străinului de la „Casa cu Staffii”, Huck fu cuprins de o bănuială teribilă - aceasta era va să zică „afacerea cu răzbunarea”. Își aminti cât de bună fusese întotdeauna cu el văduva Douglas și se gândea că oamenii aceștia vor putea s-o ucidă. Ar fi vrut să alerge s-o prevină, dar acum nu îndrăznea, de frică să nu fie prins. Toate acestea îi trecură prin minte în răstimpul dintre observația străinului și răspunsul lui Injun Joe, care sună astfel:

— Din cauza desişului. Dar ia privește pe aici, vezi?

— Da, mai e cineva. Ar fi bine să renunțăm.

— Să renunț, când vreau să părăsesc orașul pentru totdeauna? Când oare voi mai avea prilejul ăsta? Ți-am spus și-ți mai spun încă o dată că nu mă interesează boarfele ei,

poți să le iei tu. Dar bărbatul ei s-a purtat urât cu mine, a fost foarte aspru, mai ales că era judecător de pace și o dată m-a condamnat pentru vagabondaj. Și asta n-ar fi nimic! Dar o dată m-a biciuit, ca pe un negru, în fața temniței și în văzul orașului întreg. M-a biciuit, înțelegi? Mi-a luat-o înainte și a murit. Dar îmi iau eu răsplata de la dânsa!

— Te rog n-o omorî. Să nu faci asta?

— S-o omor? Dar cine a pomenit de omor? Pe el l-aș omorî, dacă ar fi aici, dar pe ea, nu. Când vrei să-ți iei revanșa de la o femeie, n-o ucizi, prostule. Ii retezi numai puțin nasul și urechile, ca la o scroafă pârlită!

— Dumnezeule, asta-i...

— Păstrează-ți părerea pentru tine. E spre folosul tău! Eu o s-o leg de pat, și dacă moare în urma pierderii de sânge, o să fie vina mea. Prietene, ai să-mi dai o mână de ajutor, de aia ești aici, căci singur n-aș fi în stare. Dacă însă refuzi, te omor. Ai înțeles? Și dacă sunt nevoit să te ucid, o ucid și pe dânsa, dar cel puțin știu că nimeni n-o să afle cine a făcut isprava asta.

— Dacă-i așa, să isprăvim cât mai repede. M-a apucat tremuriciul.

— Nu te grăbi, camarade, mai e și altă lume la ea. Trebuie să așteptăm până se sting luminile. Nu-i nici o grabă!

Huck simți că tăcerea ce urmă acestei convorbiri era mai înspăimântătoare, decât orice povestire sângeroasă. De aceea, cu răsuflarea reținută, el făcu un pas înapoi. Tot dându-se îndărăt cu cea mai mare băgare de seamă, deodată trosni sub piciorul său, o cracă uscată. Se opri cu respirația tăiată de spaimă. Nu se auzea nici un zgomot. Atunci se întoarse încet, și o luă de-a lungul potecii, mergând cu pași mari până la carieră, unde se simți mai în siguranță. De aici și până la casa lui Welshman făcu drumul alergând cu sufletul la gură. Bătu la ușă și îndată apărură la fereastră chipurile bătrânului și ale celor doi fii ai săi.

— Ce-i gălăgia asta? Cine bate? Ce dorești?

— Lăsați-mă să intru... repede! Am să vă spun ceva!

— Dar cine-i acolo?

— Huckleberry Finn. Lăsați-mă să intru!

— Huckleberry Finn? Hâm! E un nume pentru care nu se deschid toate ușile. Dar fie! Hai, intră băiete și spune ce vrei?

— Vă rog, nu spuneți nimănui, cele ce vă voi povesti, fură primele sale cuvinte, când intră. Vă rog, altfel voi fi ucis. Văduva a fost bună cu mine și trebuie să spun, dar numai dacă nu mă dați de gol.

După trei minute, bătrânul și cei trei fii ai lui, înarmați până-n dinți fură pe vârful colinei și intrară prin oțetari. Huck îi întovărășea de la distanță. Se ascunse, după un bloc mare de piatră și aștepta. Urmă o tăcere plină de încordare, apoi deodată se auzi o salvă de focuri de armă și un strigăt. Când Huck auzi, sări în sus și porni la vale, fugind cât îl țineau picioarele.

Capitolul XXVI

Duminică dimineață, de cum se crăpă de ziuă, Huck se duse din nou la casa bătrânului Welshman și ciocăni ușor la ușă. Locatarii dormeau iepurește și cineva răspunse îndată:

— Cine-i?

Cu vocea înăbușită de frică, Huck spuse:

— Huckleberry Finn. Vă rog să deschideți.

— Pentru tine casa mea e deschisă și ziua și noaptea. Intră băiatule și fii binevenit!

Huck rămase uimit. Niciodată în viața lui nu mai auzise asemenea vorbe. Pe cât de plăcute i se păreau, pe atât i se păreau de ciudate.

I se deschise ușa și el intră. I se dădu un scaun, apoi bătrânul și fiii lui se îmbrăcară.

— Asa, flăcăiasule, cred că ti-e cam foame, nu?

Uite! Dejunul e îndată gata. Până atunci, șezi cu noi. Dar de ce n-ai rămas azi-noapte la noi?

— Mi-a fost frică și am fugit. Când am auzit focurile de armă, nu m-am oprit decât la trei leghe de aici. Acum, am venit să aflu ce s-a mai întâmplat. Și am venit înainte de răsăritul soarelui, fiindcă mi-e frică de diavolii aceea, chiar dacă sunt morți de-atunci.

— Da, săracul de tine, nu prea arăți bine, după o noapte ca asta, dar îndată după dejun ai să te culci, îți punem aici un pat. Nu băietate, nu sunt morți, și ne pare destul de rău. După cum ne-ai spus, știam în ce parte se găesc, așa că ne-am apropiat de ei tiptil, tiptil, cam la vreo cincizeci de pași, când deodată, îmi veni să strănute. Lucrul dracului! Eram în fruntea băieților și mergeam cu arma ridicată, prin întunericul de puteai să-l tai cu cuțitul. Când am strănutat, ticăloșii au luat-o la fugă, iar eu am strigat „*foc, băieți!*” Și am tras în direcția de unde se auzea foșnetul. Probabil că nu i-am atins, că-i auzeam fugind și luându-ne după ei i-am

urmărit până jos în pădure. Au tras și ei o dată, dar glonțul a trecut șuierând pe lângă noi, fără să ne atingă. Deodată n-am mai auzit zgomotul pașilor lor și atunci am renunțat să-i mai urmărim. Am mers la postul de pichet și am sculat gardienii. S-au pus în mișcare cu toții și au plecat să păzească malurile fluviului. Șeriful și o ceată de oameni vor pleca îndată cu băieții mei să bată pădurea. Îmi pare rău, că n-avem semnalmentele ticăloșilor acestora, ne-ar fi fost de mare folos. Dar tu n-ai putut să-i vezi în întuneric, nu-i așa, băiete?

— Ba da! I-am văzut încă în oras. De acolo m-am tot ținut după ei.

— Bravo, măi! Ia spune, cum erau la față?

— Unul e spaniolul surdo-mut, care a fost văzut pe aici de vreo două ori, celălalt e un tâlhar ordinar...

— Ne-ajunge atât, îi cunoaștem noi. Hai, băieți, duceți-vă la șerif și spuneți-i; o să mâncați mâine dimineață.

— Îi știu, îi știu, că într-o zi i-am văzut în pădurea din dosul casei văduvei și ni s-au părut suspecti, fiindcă se fereau de noi, ziseră băieții.

Când băieții lui Welshman dădură să plece, Huck sări înaintea lor și le spuse:

— Vă rog să nu ziceți nimănui că de la mine ați aflat! Vă rog foarte mult!

— Cum vrei tu, Huck, dar fapta ta trebuie răsplătită.

— Nu, nu. Vă rog să nu spuneți! Când tinerii plecară, bătrânul îl liniști:

— Nu te teme! N-o să te spună nici ei, nici eu. Dar de ce te ferești atât?

Huck nu spuse decât că despre unul dintre cei doi tâlhari știa cam multe, dar pentru nimic în lume nu vroia ca acesta să afle, că el i-a dat de gol.

Bătrânul îi făgădui din nou toată discreția și zise:

— Cum ai ajuns să-i urmărești, Huck? Ți s-au părut suspecti. Huck tăcu un timp, ca să poată ticlui un răspuns, apoi zise:

— Vedeți, mai toată lumea spune, că eu sunt o haimana și poate, că are dreptate. Dar câteodată stau și mă gândesc, cum să fac să-mi îndrept viața pe o cale mai bună și din cauza asta, sunt nopți întregi când nu pot să dorm. Așa a fost și noaptea trecută. Nu puteam să adorm și pe la miezul nopții, am pornit-o prin străzi, până am ajuns la „Hanul Temperanței”. Aici m-am proptit de zid ca să-mi mai adun gândurile, când deodată i-am zărit peăștia doi strecurându-se prin întuneric, foarte aproape de mine. Văzând că unul din ei ducea ceva sub braț, am crezut că-i lucru furat. Unul fuma și celălalt i-a cerut un foc; s-au oprit chiar în fața mea și la lumina țigării am recunoscut că unul dintre ei era spaniolul surdo-mut cu cicatricea la ochi, iar celălalt avea un chip zbârcit de diavol.

— Ai putut să vezi zbârciturile la lumina unui foc de țigară? Huck rămase o clipă nedumerit, apoi zise:

— Da, n-aș putea să spun, dar așa mi s-a părut.

— Pe urmă ei au plecat și tu...

— M-am luat după ei. Voiam să aflu ce duceau cu atâta grijă în toiul nopții. I-am urmărit până la gardul văduvei. Stând acolo în întuneric, l-am auzit pe ciupitul rugându-se pentru viața văduvei, iar pe spaniolul jurând s-o desfigureze.

— Cum l-ai auzit vorbind pe spaniolul surdo-mut?

Huck își dete în petec pentru a doua oară. În zadar încerca să abată atenția bătrânului, acesta voia să afle cu orice preț adevărata identitate a spaniolului. Cu ochii țintiți asupra lui, Welshman îi zise:

— Dragă băiete, de mine să nu-ți fie frică. Din partea mea n-o să-ți ating nici un fir de păr. Te iau sub paza mea. După câte m-ai făcut să înțeleg, spaniolul acesta nu-i nici surd și nici mut. Tu îi cunoști o taină, pe care vrei s-o ascunzi. Spune, care a acea taină?

Huck se uită în ochii cinstiți ai bătrânului, apoi se apropie de urechea lui și-i șopti:

— Spaniolul este... Injun Joe!

Bătrânul, aproape să sară în sus, exclamă:

— O! Acum înțeleg. Când ai spus de tăiat nasul și urechile, am crezut că era o fantezie a ta, căci un alb nu se răzbună în felul acesta. Dar un Injun Joe! Asta-i altceva!

Laură ceaiul împreună. Convorbirea continuă și bătrânul îi povesti lui Huck că înainte de a se culca, el și fiii lui au luat un felinar și au cercetat locul de lângă gard pentru a găsi urme de sânge dar nu dăduseră decât peste o...

— Ce?

Cuvintele țâșniră din gura lui Huck cu iuțeala fulgerului. Cu ochii holbați și cu răsuflarea tăiată, el aștepta răspunsul. Welshman se uită la el mirat, apoi răspunse:

— O trusă de unelte de spărgător!

— Huck căzu la loc, respirând ușurat și se simți foarte mulțumit. Bătrânul îl privi curios, apoi îi zise:

— Da, o trusă de unelte. Dar nu înțeleg de ce lucrul acesta te mulțumește atât? Te așteptai să găsim altceva?

În nedumerirea lui și silit de privirea iscoditoare a bătrânului, Huck nu găsi decât răspunsul acesta:

— Poate niște cărți de rugăciuni?

Bietul Huck era prea hărțuit pentru a mai zâmbi. În schimb, bătrânul râse cu atâta poftă, încât tresaltă din tot corpul și sfârși zicând, că un răs ca ăsta face mai mult decât orice doctorie din lume. Pe urmă, adăugă:

— Sărmanul de tine, ești galben la față și prăpădit. Nici nu-i de mirare, că ți-ai cam ieșit din fire. Dar ai să-ți revii. Culcă-te și dormi, o să-ți prindă bine!

Huck era amărât că fusese atât de nerod să deștepte bănuiala cu purtarea lui, căci trebuia să-și fi dat seama chiar de pe când pândea la gard, că lădița cu comoara rămăsese la han. Ideea aceasta îl liniști de tot, deoarece el făcu în gând socoteala că dacă cei doi bandiți vor fi prinși în cursul zilei, el și cu Tom se vor duce la noapte la han și vor ridica lădița, netuîburați de nimeni.

La sfârșitul dejunului, se auzi un ciocănit la ușă. Huck sări într-un colț să se ascundă, căci orice întâmplare o punea în legătură cu evenimentele nopții. Welshman deschise ușa.

Mai mulți domni și doamne între care și văduva Douglas intrară în cameră. Alte pâlcuri de oameni urcau coasta, ca să viziteze locul luptei. Așadar, vestea se răspândise.

Bătrânul povesti musafirilor întâmplările de peste noapte. Recunoștința văduvei pentru apărarea ei, nu cunoștea margini.

— Doamnă! Să nu mai vorbim despre asta! E altcineva căruia trebuie să-i mulțumești mai mult decât mie și băieților mei. Dar acea persoană mi-a interzis să-i pronunț numele. Fără el n-am fi aflat nimic. Cuvintele acestea stârniră atâta emoție, încât faptul de căpetenie deveni aproape inexistent. Prin refuzul dârz de a da în vileag numele binefăcătorului, bătrânul ațâța și mai mult curiozitatea musafirilor, care la rândul lor răspândiră povestea cu personajul misterios în tot cuprinsul orășelului. La urmă, văduva zise:

— Tocmai mă culcasem, și cu tot zgomotul de afară am adormit buștean. De ce n-ați venit să mă treziți?

— Am socotit că n-ar fi avut nici un rost. Cu toate că bandiții nu s-ar mai fi reîntors, fiindcă de teamă își pierduseră uneltele, dar n-ai mai fi închis ochii toată noaptea. Cei trei negrii ai mei au stat de pază toată noaptea la casa dumitale. Uite-i că tocmai sosesc!

Sosiră alți musafiri și povestea fu repetată și comentată ore întregi.

Capitolul XXVII

În cursul vacanței școlare, prelegerile la școala duminicală erau suspendate, dar biserica se umplea de dimineață, de credincioși. Nu se vorbea până la începerea slujbei decât de întâmplarea de peste noapte. Între timp, sosi vestea că nu se dăduse de nici o urmă a ticăloșilor. După sfârșitul slujbei religioase, soția judecătorului Thatcher veni la doamna Harper, care se îndrepta spre ieșire și-i spuse:

— Becky a mea are de gând să doarmă toată ziua? Cred că era moartă de oboseală.

— Becky a dumitale?

— Da, răspunse cu o privire de spaimă. N-a dormit la dumneavoastră?

— Nu!

Doamna Thatcher se îngălbeni deodată și se lăsă pe o bancă, tocmai când Mătușa Polly se opri și zise:

— Bună dimineața, doamnă Thatcher, bună dimineața, Doamnă Harper! Știți că băiețelul meu nu s-a întors acasă? Poate că Tom a petrecut noaptea la una dintre dumneavoastră și cred că de frică n-a venit nici la biserică. Parcă n-o să dea el odată ochii cu mine?

Doamna Thatcher dădu din cap, înspăimântată și deveni și mai palidă.

— Dar n-a stat la noi, spuse doamna Harper, cuprinsă de pre-simțiri rele. Pe fața mătușii Polly se zugrăvi toată îngrijorarea.

— Joe Harper, te-ai văzut azi dimineață cu Tom? -Nu!

— Când l-ai văzut ultima dată?

Joe încercă să-și reamintească, dar nu putea să spună nimic precis. Lumea se opri în loc, făcând cerc în jurul lui. De la om la om, începură să circule tot felul de șoapte și o neliniște crescândă puse stăpânire asupra întregii adunări. Copiii și tinerii pedagogi fură întrebați. Toți declarară că n-au

băgat de seamă, dacă Tom și Becky erau sau nu pe bordul vaporului la întoarcerea acasă; era întuneric și nimănui nu i-a dat prin gând să întrebe cine lipsește. În cele din urmă, un tânăr își exprimă teama că cei doi copii să nu fi rămas în peșteră!

Doamna Thatcher se repezi afară, iar mătușa Polly izbucni în lacrimi!

Vestea se răspândi în cinci minute de la om la om, de la grup la grup, din stradă în stradă; în orașul alarmat începură să răsune clopotele punând lumea în picioare. Întâmplarea de pe Cardiff Hill fu dată uitării. Caii fură înhămați. Bărcile puse pe apă, vaporul trase la chei și numai într-o jumătate de oră de când știrea îngrozitoare se răspândise, două sute de oameni erau în drum, care pe apă, care pe uscat, spre peșteră.

În tot cursul după-amiezei, orașul părea părăsit și mort. Femeile veniră la mătușa Polly și doamna Thatcher și începură să le liniștească și plânseră odată cu ele.

Toată noaptea, orașul veghe, așteptând știri. Când în cele din urmă se făcu ziua, singura veste venită era:

— Trimiteti mai multe lumânări și alimente! Doamna Thatcher era nebună de durere și nu mai puțin mătușa Polly. Judecătorul trimise de la peșteră vești de nădejde și încurajare, dar ele nu aduseră nici o mângâiere.

Bătrânul Welshman sosi acasă spre ziuă, plin cu picături de ceară, mânjit cu noroi și sfârșit de oboseală. Pe Huck îl găsi în patul pregătit pentru el și delira în febră. Medicii din oraș fiind plecați la peșteră, văduva Douglas se oferă să-l îngrijească ea de bolnav. Spuse că va face tot ce va fi în stare, căci o ființă ome-nească, fie ea cât de rea, nu trebuie lăsată în părăsire. Welshman îi răspunse că, totuși, cu toate acestea, Huck era un băiat de laudă.

Pe la ora prânzului, câțiva oameni se întoarseră de la peșteră, prăpădiți și sfârșiți de oboseală. Ceilalți mai oțeliți rămaseră însă acolo să continue căutarea copiilor dispăruți.

Nu aduseră nici o veste nouă, afară de, că cele mai îndepărtate regiuni, până atunci nestrăbătute ale peșterii fuseseră cercetate, colț cu colț și crăpătură după crăpătură, că ori de câte ori cineva căuta prin coridoarele încalcite și zărea ici coala o licărire de lumină striga sau trăgea focuri de pistol, al căror ecou făcea ocolul galeriilor întunecate. Într-un loc, dincolo de zona cunoscută, se dăduse peste numeje lui Tom și al lui Becky, scrise pe perete, cu fum de lumânare și nu departe de acolo se găsi o bucată de panglică. Doamna Thatcher recunoscuse panglicuța și vărsă lacrimi fierbinți asupra ei. Ea spuse, că aceasta era ultima amintire din partea fetiței, înainte de sfârșitul ei tragic. Cineva zise că uneori în adâncurile înfiorătoare, căutătorii zăreau pâlparea unei lumânări, dar când plini de bucurie alergau într-acolo, văzură cu amărăciune, că nu era decât un căutător mai îndrăzneț. Dar copiii nu erau de găsit.

Trecură trei zile și trei nopți de așteptare înfrigorată și orașul căzu într-o deznădejde de moarte. Pe locuitori nu-i mai interesa nimic. Descoperirea făcută chiar în acele zile, că pro-prietarul de la hanul „*Temperanța*” avea un depozit clandestin de rachiu nu trezi nici un interes, deși era un eveniment destul de important. Într-un moment de luciditate, Huck aduse vorba de han și întrebă, dacă s-a făcut vreo descoperire la Hanul „*Temperanța*”, în timpul de când era el bolnav.

— Da, răspunse văduva.

Huck se înalță în pat și căscă ochii mari:

— Ce? Ce s-a găsit?

— Rachiu! Și localul a fost închis. Culcă-te, copile. Pentru atâta lucru nu te irita prea mult.

— Numai un singur lucru vă rog să-mi mai spuneți. Tom Sawyer a fost cel care a făcut descoperirea?

Văduva izbucni în lacrimi.

— Taci, taci copilule! Ți-am mai spus că tu nu ai voie să vorbești. Ești bolnav, foarte bolnav.

„Așadar nu s-a găsit decât rachiu. Dacă ar fi fost aur s-ar fi făcut zarvă mare. Comoara s-a dus, pentru totdeauna! Dar ea pentru ce plânge oare? Mi se pare ciudat, văzând-o plângând pentru atâta lucru”.

Astfel îl munceau gândurile pe Huck, până când, obosit, căzu într-un somn adânc.

Văduva își zise:

— A adormit! Sărmanul! Dacă Tom Sawyer a făcut descoperirea? Dar cine mai are nădejdea sau puterea să-l mai găsească vreodată pe Tom Sawyer?

Capitolul XXIII

Și acum să ne întoarcem la Tom și Becky și să vedem în cel fel au luat parte la excursie. Împreună cu alți copii, ei alergau de-a lungul coridoarelor întunecoase, admirând minunile „*cunoscute*” ale peșterii, minuni, care, „*de-a v-ați ascunselea*”. Când obosiră, apucară pe un coridor întortocheat, citind la lumina lumânărilor inscripțiile pline de haz ale turiștilor, scrise pe pereții de stâncă. Pe nesimțite, cei doi copii se despărțiră de tovarășii lor și deoarece înaintau mereu, flecărind, nu luară seama că în locul unde se aflau acum, pereții nu mai erau afumați de lumânare. Pe un bloc de stâncă își scriseră cu fum numele și trecură mai departe. Ajunseră într-o cavernă mai largă, unde se afla un izvor țâșnind din perete, iar calcarul ce s-a depus în decursul anilor, forma un mic platou de pe care apa curgea ca o cascadă. Cu gândul de a face plăcere lui Becky, Tom se vâri în dosul perdelei de apă ca s-o lumineze. Dar aici, descoperi un coridor îngust cu trepte naturale, la vederea căroră fu cuprins îndată de neastâmpărul exploratorului. La chemarea lui, Becky îl urmă și înainte de a porni, afumară peretele pentru orientare. Astfel coborâră din ce în ce mai jos în adâncimile tainice ale peșterii și după ce făcură ale semn de orientare, cotiră într-un coridor mai larg. Acum nu se mai gândeau decât la noutățile interesante, pe care le vor descoperi și despre care vor avea ce povesti celor rămași în urmă. Dădură într-o cavernă spațioasă, pe bolta căreia atârnavă o mulțime de stalactite lucioase, lungi și groase de un metru; o străbătură în lung și în lat, minunându-se mult; apoi o părăsiră prin una din numeroasele galerii, ce se deschideau întrânsa. Ajunseră la un alt izvor, al cărui bazin era presărat cu cristale de o albeață strălucitoare; caverna în care se aflau acum avea bolta susținută de o mulțime de pilaștrii, formați din împreunarea stalactitelor și

stalagmitelor, rezultat al acțiunii seculare ale picăturilor de apă. Pe boltă, între coloanele uriașe, atârneau în ciorchini mari, mii și mii de liliaci uriași, care supărați de lumină, începură să se desprindă în stoluri mari și cu stigăte furioase se repezeau spre lumânările celor doi copii.

Tom văzu îndată primejdia și apucând-o pe Becky de mână, o trase în grabă în primul coridor din apropiere, dar nu destul de repede, căci un liliac cu aripa lui ajunsese să stingă lumânarea fetei. Cotind prin multe alte coridoare întortocheate, reușiră cu mare greutate să scape în sfârșit de urmăritorii lor primejdioși. Obosiți și înfricoșați ajunseră la un lac subteran ale cărei margini se pierdeau în beznă adâncă. Tom vru să exploreze împrejurimile dar se gândi cu mai înainte, să se odihnească puțin. Abia acum copiii simțiră apăsarea grea a tăcerii adânci, ce domnea în jurul lor. Becky zise:

— Nu-mi dau seama de când nu i-am mai auzit pe ceilalți, dar mi se pare o veșnicie.

— Nu uita Becky, că ne aflăm la o adâncime mare și am pierdut direcția de unde am pornit. De aici nu-i putem auzi.

Lui Becky i se făcu frică.

— Eu cred că am stat destul aici. Hai să pomim înapoi.

— Da, ar fi mai bine. Așa zic și eu, să ne înapoiem.

— Ai să poți găsi drumul, Tom? Mi se pare atât de încâlcit.

— Cred că da, dar ce te faci cu liliicii? Dacă ne sting lumânările, nu mai ieșim niciodată de aici. Să încercăm să-i ocolim pe altă cale.

— Numai să nu rătăcim drumul. Ar fi îngrozitor! și copila se cutremură, când se gândi la această eventualitate.

Porniră de-a lungul unei galerii și merseră un timp în tăcere, aruncând ochii în fiecare bifurcație laterală spre a vedea, dacă nu recunosc locul, dar totul era nou și necunoscut. De fiecare dată, Tom scotea o exclamație, Becky se uita la el, așteptând un semn de încurajare, iar el spunea cu voioșie:

— Nu, nu pe-aici e drumul, dar o să dăm de el îndată. Dar de fiecare dată se simțea copleșit de deznădejde și cu toate acestea continua să spună: „*Totul merge bine!*”, inima îi răspundea: „*Totul e pierdut!*” Becky se agăța de el înfricoșată și își reținea cu greu lacrimile. În cele din urmă, o podidură lacrimile și spuse:

— Tom să nu ne îngrijim de lilieci; dacă trecem pe acolo, găsim repede drumul!

Tom se opri.

Tăcere adâncă; atât de adâncă încât chiar răsuflarea lor părea un zgomot grozav. Tom strigă. Ecoul chemărilor sale străbătu galeriile deșarte și se pierdu în depărtare cu un răsunset, care părea un râs înfundat de batjocură.

— Nu mai striga, Tom! E așa de înfricoșător, zise Becky.

— E înfricoșător, dar e de folos, Becky. S-ar putea să ne audă ceilalți, și strigă încă o dată.

Acest s-ar putea, mărturisea pierderea oricărei nădejdi. Copiii se opriră și ascultară. Dar nu le venea nici un răspuns. Atunci Tom se întoarse și cu pași grăbiți porni pe coridorul pe care veniseră. Nu trecu mult și din toată atitudinea lui, din ce în ce mai șovăielnică, Becky înțelese ceva înspăimântător. Nu putea găsi drumul înapoi!

— Vai, Tom! N-ai făcut semne!

— Da, Becky, am fost un idiot, cum nu există. Nu mi-am dat seama c-o să avem nevoie de ele, la înapoiere. Nu, nu pot găsi drumul. E încurcat de tot!

— Ne-am rătăcit, Tom! Ne-am rătăcit! N-o să putem ieși niciodată din văgăuna asta îngrozitoare! Vai, de ce ne-am depărtat de ceilalți!

Ea se lăsă pe pământ și izbucni într-un plâns atât de sfâșietor, încât Tom crezu, ori că moare, ori că și-a pierdut mințile. Se așeză alături de ea și o cuprinse cu brațul. Ea se ghemui la pieptul lui, plângând cu hohote, pe care ecoul le prefăcea în râsete batjocoritoare. Tom o imploră să nu-și piardă nădejdea, dar ea îi răspunse că-i era cu neputință. Atunci, el începu să se mustre cu asprime, că el este vinovat

de această nenorocire; dar deoarece ea nu putea să sufere asemenea cuvinte, îi făgădui că o să încerce să-și recapete încrederea și o să-l urmeze oriunde numai să înceteze de-a mai vorbi astfel, căci, zicea ea, el nu era mai vinovat decât dânsa.

Se ridicară și porniră din nou, fără țintă, la întâmplare, orbește. Era, tot ce mai puteau să facă: să meargă, să meargă mereu. Pentru un scurt răstimp se părea că nădejdea le mai revenise. Nu fiindcă avea vreun temei, ci numai pentru că izvorul ei nu era încă secăt de timp și obișnuit cu decepții. Din când în când, Tom lua lumânarea lui Becky și o stingea. Economia aceasta nu avea nevoie de explicații. Becky înțelese și-și pierdu nădejdea din nou. Știa, că deși Tom mai avea în buzunar o lumânare întreagă și câteva capete, trebuia totuși să facă economie.

Oboseala începu să-i cuprindă; copiii încercară să i se împotrivească, deoarece gândul de a pierde vremea cu odihna, îi icuprinse de groază. Dacă mergeau însă înainte, indiferent în ce direcție, însemna că se apropie de o ieșire și poate cu rezultat favorabil. Dar dacă se opreau în loc, însemna grăbirea sfârșitului, moartea!

Într-un târziu, Becky simți că i se înțepeniseră piciorușele de atâta oboseală și se lăsă jos. Tom se opri alături de ea și începu a-i vorbi de casă, de ai lor, de patul plăcut și mai cu seamă, de lumină! Becky începu să plângă și Tom se gândi în ce fel ar putea s-o mângâie, căci cuvintele lui de încurajare păreau atât de lipsite de nădejde, încât se asemănau mai mult cu o ironie. Din pricina istovirii, Becky adormi. Tom era mulțumit. Se așeză alături de ea și-i privi fața, care era luminată acum de un zâmbet de visuri fericite. La vederea acestui chip de pace îngerească, gândurile lui își luară zborul înapoi în trecut și ca într-un vis își retrăi viața cu toate frământările ei copilărești. Șirul de amintiri fu întrerupt de Becky, care se trezi cu un surâs ușor, dar vai! Surâsul îi muri pe buze și dădu loc unui geamăt dureros!

— O! Ce bine am adormit! Aș fi vrut să nu mă mai trezesc niciodată! Nu, nu, Tom! Nu te uita! Așa! N-am să mai vorbesc în felul ăsta!

— Îmi pare bine că ai adormit; acum ești mai odihnită și o să găsim ieșirea.

— Să încercăm Tom! Dar am visat o țară așa de frumoasă și mi se pare că o să ajungem în curând acolo.

— Poate că nu! Fă-ți curaj, Becky să încercăm să mergem.

— Se ridicară și porniră mână-n mână, fără de nădejde, încercară să facă socoteala de cât timp erau în peșteră, dar lor li se părea că de zile și săptămâni, deși lumânarea pe care o mai aveau excludea această ipoteză.

Mult timp după aceea, nici ei nu-și dădeau seama cât de mult, Tom propuse să meargă încet și să fie atenți la orice zgomot produs de apă, căci trebuia să nimerească înapoi la izvor. Dădură curând peste unul și Tom spuse că era timpul să se odihnească din nou. Cu toate că amândoi erau sleiți de oboseală, Becky spuse că ea ar putea să meargă și mai departe. Spre mirarea ei, Tom se împotrivi. Ea nu putea înțelege. Se așezară și Tom își lipi lumânarea de peretele din fața lor. Gândurile îi năpădiră îndată și rămaseră un timp tăcuți. Apoi, Becky frânse tăcerea:

— Tom, mi-e așa foame! Tom scoase ceva din buzunar.

— Îți aduci aminte de asta? Becky zâmbi ușor.

— E tortul nostru de nuntă, Tom!

— Da!... Aș fi vrut să fie mai mare, căci asta e tot ce avem!

— Am pus-o deoparte pentru noi ca s-o punem sub pernă așa cum obișnuiesc cei mari, înainte de nuntă... dar o să fie pentru a noastră.

— Tom împărți franzeluța și Becky o mancă cu poftă iar Tom mancă, numai jumătate din porția lui.

Apă proaspătă aveau din belșug. Din când în când, Becky propunea să meargă mai departe. Tom tăcu un moment, apoi zise:

— Becky, ai curajul să asculți ce-ți voi spune? Becky îngălbeni, dar răspunse afirmativ.

— Ei bine, Becky, noi trebuie să rămânem aici, unde avem apă de băut. Nu mai avem decât bucățița asta de lumânare!

Becky izbucni. Tom încercă s-o mângâie cum putu, dar fără rezultat. În cele din urmă, Becky zise:

— Ascultă, Tom!

— Da, Becky.

— Dacă ne-au pierdut, trebuie să ne caute!

— Da, trebuie!

— Poate că ne caută chiar acum?

— Cred, că da! Cu siguranță.

— Când or fi observat că lipsim?

— Cred că pe vapor.

Poate că se întunecase și n-au băgat de seamă că suntem printre ei.

— Nu știi! Dar, când vor sosi acasă, mămica ta o să vadă numaidecât că tu lipsești.

Din expresia de spaimă a lui Becky, Tom înțelese că făcuse o greșală. Era pentru prima oară, când Becky nu înnoptase acasă. Copiii tăcură și se cufundară în gânduri. Becky și Tom se gândeau că duminică după slujba religioasă, doamna Thatcher va afla că Becky nu dormise la doamna Harper. Copiii rămaseră cu ochii țintă la bucățița de lumânare, care se topea; văzând cum în jurul fitilului incandescent se sfârșesc ultimile pâlپări slabe... auziră apoi un sfârâit și deodată se făcu întuneric adânc în jurul lor.

Cât timp trecuse până când Becky să-și revină în fire și să înceapă să plângă în brațele lui Tom, nici unul din ei nu-și putea da seama. Știau numai că îndată ce se deșteptară dintr-un somn de toropire mortală, văzură că situația lor e deznădăjduitoare. Tom spuse că trebuie să fie duminică sau poate luni. Încercă s-o facă pe Becky să vorbească, dar ea era prea copleșită de jale și deznădejde. Îi spuse c-a trecut multă vreme de când să rătăciseră și căutătorii trebuie să sosească în curând.

Înviorat de acest gând, Tom începu să strige din răspuțeri, dar ecurile răspundeau atât de fioros încât renunță. Orele

se scurgeau și foamea începu să-i chinuie din nou. Tom scoase bucașica de franzeluță ce-i rămăsese din porția lui, o împărțiră și mâncară. Dar în loc să-și astâmpere foamea, ei se simțiră și mai flămânzi. Din când în când, Tom spunea:

— Șș! Ai auzit!

Ascultară cu răsuflarea reținută. Era ca un zvon slab de strigăt, venit din mari depărtări. Tom răspunse îndată și apucând-o pe Becky de mână, o luară prin beznă în direcția aceea. Ascultară din nou și li se păru că glasul venea acum puțin mai de aproape.

— Sunt ei, exclamă Tom. Se apropie! Vino, Becky poate că-i găsim și scăpăm de aici.

Porniră, orbecăind prin beznă, căci trebuiau să se ferească să nu cadă în vreo prăpastie, ce se căsca la fiecare pas. Curând ijunseră la marginea unei prăpastii și fură nevoiți să se oprească. Putea să fie adâncă de un metru, poate de o sută, dar nu era chip s-o treacă. Tom se lungi la margine și întinzând mâna, încercă să-i dea de fund. Îngroziți de această prăpastie adâncă și întunecoasă ce le închidea calea, ei se opriră și așteptară sosirea salvatorilor. Ascultară: deslușeau bine că zvonul de strigăte se depărta. Îi mai auziră o dată, de două ori, apoi se stinse cu totul. Inima copiilor se strânse de deznădejde. Tom strigă până ce răguși, dar nu-i folosi la nimic. Ca să-și ascundă îngrijorarea, el căuta s-o încurajeze pe Becky, cu cuvinte pline de nădejde. Trecu multă vreme de înfrigurare, dar nu se mai auzi nici cel mai mic zgomot.

Pe dibuite se înapoiară la izvor. Timpul trecea și copleșiți de somn copiii adormiră din nou. Se treziră sfârșiți de foame și doborâți de groază. După părerea lui Tom, trebuia să fie marți.

Tom se gândi deodată că în apropierea lor se deschideau câteva galerii și că ar fi mai bine să le cerceteze, decât să stea degeaba și să aștepte să treacă timpul, greu ca plumbul, cu o încetineală deznădăjduitoare. Scoase din buzunar un mosor cu ață, care-l avea pentru zmeu, îi legă un capăt de o stâncă și porniră amândoi. Tom mergea în frunte și pe măsură ce

înainta, așa se desfășura. După ce făcură vreo douăzeci de metri, galeria se întrerupea printr-o surpătură adâncă.

Tom îngenunchie ca să-i pipăie marginile. Întinse mâna spre stânga, apoi cât putu spre dreapta și în clipa aceea la fund, la mai puțin de douăzeci de metri de el, văzu că de după o stâncă apare o mână omenească, ținând o lumânare aprinsă.

Tom scoase un strigăt de bucurie și îndată văzu ivindu-se persoana, care era... Injun Joe! Tom rămase încremenit. Însă în clipa următoare răsuflă ușurat, căci omul se întoarse și dispăru într-un tunel. Tom se miră de ce Joe nu i-a recunoscut vocea și nu venise să-l omoare pentru ce declarase împotriva lui. Dar probabil că ecoul îi schimbase vocea. Însăpăimântat, Tom își zise că dacă o mai avea putere să se înapoieze la izvor, nu se va mai mișca de acolo pentru nimic în lume! încă o întâlnire cu Injun Joe ar putea să-i dea de hac! Când Becky îl întrebă de ce strigase, el îi răspunse că a vrut să-și încerce norocul.

Curând însă, o chinuitoare așteptare și o foame de nedescris îi copleșiră frica. Se așezară jos lângă izvor și adormiră în chinuri. Tom își zicea că trebuie să fie miercuri ori joi; sau poate chiar vineri, ori sâmbătă și că s-a renunțat la căutarea lor.

Atunci, cu ultima sfortare el se hotărî să cerceteze și celelalte galerii. Se simțea în stare să înfrunte orice, chiar și pe Injun Joe. Dar Becky era foarte slăbită și căzuse într-o toropeală de moarte. Nu voia nici să se ridice. Spunea că vrea să moară acolo unde era și cu voia lui Dumnezeu, moartea o va izbăvi în curând. Îl rugă pe Tom să plece singur, însă din când în când să se înapoieze la dânsa și să-i vorbească, îi ceru să-i promită că dacă va vedea că i se apropie sfârșitul, va sta alături de ea și-i va ține mâna până își va da sufletul.

Tom o sărută și simți că-l podidesc lacrimile. Totuși, îi mărturisi că mai speră să găsească fie pe căutători, fie vreo ieșire din peșteră. Doborât de foame și îngrozit de soarta ce-l

aștepta, puse mâna pe firul de ață și porni de-a bușilea pe una din galerii.

Capitolul XXIX

Era marți după-amiază. Amurgul se lăsa asupra orașelului și jalea locuitorilor încă nu luase sfârșit. Copiii pierduți nu fuseseră încă regăsiți. De la peșteră nu venea nici o veste bună. Cei mai mulți dintre căutători renunțaseră la cercetările fără folos și se reîntoarseră la ocupațiile lor de toate zilele, spunând că în adâncurile nesfârșite ale labirintelor era cu neputință să-i regăsească vreodată.

Doamna Thatcher era bolnavă rău și mai tot timpul delira. Ți se rupea inima văzând-o cu câtă deznădejde își chema copila. Mătușa Polly căzuse într-o melancolie adâncă și părul ei cărunt, albise aproape de tot. Triști și abătuți, oamenii se retraseră în casele lor pentru odihna de noapte. Târziu, pe la miezul nopții tăcerea fu tulburată de dangăte de clopot și într-o clipă, străzile se umplură de oameni, pe jumătate îmbrăcați, care strigau:

— Ieșiți, ieșiți, oameni buni! S-au găsit, s-au găsit copiii!

De pretutindeni începură să bată toaca în cazane de rufe, să se tragă focuri de arme și populația adunată se îndreptă spre fluviu. Nu departe de oraș alaiul se întâlnește cu copiii, care erau aduși într-o cabrioletă trasă de oameni, nebuni de bucurie. Procesiunea măreață porni apoi spre casă, scoțând urale nesfârșite.

Orașul fu iluminat; la culcare nu se mai gândea nimeni; era cea mai măreață noapte pe care au pomenit-o vreodată locuitorii, în prima jumătate de oră nu se vedeau decât pâlcuri de oameni, care se îndreptau spre casa judecătorului Thatcher. Îmbrățișau copiii salvați, strângeau mâinile doamnei Thatcher, încercau să-i vorbească, dar nu izbuteau și se mulțumeau să verse lacrimi de bucurie. Nespusă era fericirea mătușii Polly; numai doamna Thatcher mai aștepta ca vestea să ajungă la soțul ei, care se afla încă la peșteră. Înconjurat de oameni dornici de a-l asculta, Tom ședea întins

și povestea istoria aventurii lor extraordinare, pe care acum o împodobeau cu amănunte fantastice. El descrie cum o lăsase pe Becky singură și plecase într-o expediție de recunoaștere, cum parcursese două galerii atât cât îi îngăduia lungimea aței. Cum făcuse același lucru pentru a treia oară și tocmai când vroia să se înapoieze, în depărtare zări o slabă licărire de lumină, lăsă capătul aței și se târi până acolo, scoase capul și umerii printr-o mică dezchizătură și nu departe de acolo zări valurile lui Mississippi. Dar dacă s-ar fi întâmplat să fie noapte, el n-ar fi zărit niciodată mijirea luminii, căci n-ar fi cercetat a doua oară galeria aceea. Povesti cum se întoarse la Becky să-i aducă vestea mântuirii lor și ea îi spuse să n-o mai necăjească iar cu asemenea vorbe, că știa că-i sosise sfârșitul. El descrie cum în cele din urmă izbuti s-o ia cu el, iar când zări lumina zilei, Becky era să moară de bucurie. Apoi povesti cum ajunseră pe malul fluviului și cum zărind o luntre cu oameni îi strigară și aceștia îi luară cu ei.

Ascultătorii lui Tom își făcură cruce, auzind toată pățania, căci nu le venea să creadă povestea aceasta îngrozitoare.

Cei din luntre îi duseră la o casă, le dădură de mâncare și după ce-i lăsară să se odihnească vreo două ore, porniră spre orașelul lor natal.

Înainte de ivirea zorilor, o ceată de oameni porni spre peșteră, să vestească pe judecătorul Thatcher și pe cei câțiva oameni curajoși, căci până atunci nu încetaseră nici o clipă să cerceteze străfundurile neumblate ale peșterii.

Cele trei zile și trei nopți de rătăcire fără hrană și fără odihnă în subteranele peșterii, luaseră urme mai adânci asupra lui Tom și Becky, decât se crezuse la început. Zăcură în pat miercuri și joi și păreau din ce în ce mai slăbiți. Abia vineri, Tom se simți ceva mai bine și putu să se dea jos din pat; în schimb, Becky, nu putu părăsi patul decât duminică și chiar atunci arăta de parcă ar fi trecut printr-o boală grea.

Încă de vineri, Tom află de boala lui Huck și porni îndată să-l viziteze, dar nu i se dădu voie să-l vadă nici sâmbătă, nici duminică. Abia de luni i se îngădui să-l viziteze zilnic,

însă cu condiția de a nu-i pomeni nimic de aventura lui și să nu discute cu el lucruri, care l-ar putea tulbura.

De altfel, văduva Douglas era de față și-l supraveghea. Între timp, Tom află de cele întâmplate pe Cardiff Hill și că omul cu fața zbârcită a fost găsit înecat în fluviu, în apropiere de debarcader.

Două săptămâni după scăparea lui din peșteră Tom plecă la Huck, care între timp se însănătoșise. În drum, trecu pe la casa judecătorului Thatcher și intră s-o vadă pe Becky. Judecătorul erau cu câțiva prieteni și unul din ei, îl întrebă în glumă, dacă ar vrea să se mai ducă în peșteră. Tom răspunse afirmativ, fără să-și dea seama despre ce era vorba.

Judecătorul zise:

— Nu mă îndoiesc câtuși de puțin că mai sunt și alții ca tine, Tom. Dar am avut eu grijă de asta. De acum înainte n-o să mai rătăcească nimeni în peșteră.

— De ce?

— Pentru că am pus de i s-au ferecat porțile încă de acum două săptămâni și cheile sunt la mine.

Tom se făcu alb, ca varul.

— Dar ce ți-e băiete? Repede un pahar cu apă! Cineva aduse un pahar cu apă și-l stropiră pe Tom pe față.

— Așa! Acum ți-e mai bine. Ia spune, de ce ți-a venit rău? Domnule judecător, Injun Joe este în peșteră!

Capitolul XXX

În mai puțin de cinci minute, vestea se răspândi în tot orașul și douăsprezece bărci încărcate cu oameni porniră spre peștera Mc. Douglas, iar vaporul plin cu călători venea în urmă. Tom Sawyer luase loc în barca judecătorului Thatcher. Când poarta peșterii fu deschisă, în semiîntunericul tindei oamenii văzură un spectacol lugubru. Injun Joe zăcea mort pe pământ, cu fața apropiată de crăpătura porții, ca și cum ochii lui căscați ar fi sorbit până la ultima clipă lumina zâmbitoare a lumii din afară. Tom era mișcat, căci știa din propria lui experiență cât trebuie să fi suferit nenorocitul. Deși îi părea rău, de-abia acum se socotea în siguranță, deoarece de la declarația făcută împotriva lui, era veșnic urmărit de răzbunarea lui Injun Joe.

Cuțitul lui Injun Joe era alături, cu lama frântă în două; sub poartă, într-un loc, grinda groasă de stejar fusese scobită și cioplită cu o râvnă nemaipomenită, dar fără folos, căci din afară, pragul de piatră naturală forma un obstacol de neînving. Dar chiar fără această piedică, munca i-ar fi fost zadarnică, deoarece prin gaura făcută n-ar fi încăput nici măcar mâna lui Injun Joe. Probabil că el scobise grinda mai mult ca să-și omoare timpul și să-și descarce furia. De obicei, prin tindă să găseau întotdeauna o mulțime de mucuri de lumânare, lăsate de excursioniști, dar acum nu se găsea nici unul. Prizonierul le culesese și le mâncase probabil pe toate. De asemeni, foamea îl silise să prindă și să mănânce și câțiva lilioci, deoarece lăsase doar ghearele. Nenorocitul murise de foame. În apropiere se afla o stalagmită ridicată în decursul vremurilor de picăturile de apă ce" cădeau din vârful stalactitei de deasupra. Prizonierul retezase vârful stalagmitei și pe locul neted așezare o piatră scobită, în care strânse stropul de apă ce picura din douăzeci în douăzeci de minute,

cu o regularitate precisă... o linguriță de apă în douăzeci și patru de ore!

Picătura aceasta cădea când piramida lui Keops se ridica, când a căzut Troia, când s-a întemeiat Roma; când Iisus a fost răstignit, când Cuceritorul a format imperiul britanic; când Columb a descoperit America; când masacrul de la Lexington era o „noutate”. Ea cade și acum și va cădea și când toate aceste lucruri se vor cufunda în negura istoriei și a legendei, ca apoi să fie uitate cu totul. Orice lucru își are oare țelul și menirea lui? Oare stropul acesta de apă a picurat molcum un timp, cinci milenii, numai pentru ca la un moment dat să potolească setea acestei ființe umane rătăcite? Cine poate ști? Au trecut mulți ani de când nenorocitul a scobit piatra în care să adune picăturile neprețuite, dar și astăzi, turistul care vine să vadă minunile acestei peșteri zăbovește mai mult ca oriunde în fața acestei pietre, cu reputație sinistră.

Injun Joe fu înmormântat nu departe de intrarea în peșteră și mulțimea imensă, adunată din toate împrejurimile cu copii și provizii de tot felul, mărturisii că ceremonia funebră fu tot atât de interesantă, ca și cum ar fi fost spânzurarea criminalului.

A doua zi dimineața, Tom îl luă la o parte pe Huck pentru a pune la cale unele chestiuni importante. Între timp, Huck aflase de la Welshman și văduva Douglas întreaga poveste a aventurii lui Tom, dar acesta îi spuse, că mai era un lucru de care nu-i pomenise nimeni și tocmai despre asta voia acum să-i vorbească; Huck se posomori și zise:

— Știu ce este. Ai intrat la numărul doi și n-ai găsit decât rachiul. Nu mi-a spus nimeni, dar numaidecât ce am aflat de afacerea cu băutura, mi-am dat seama că numai tu ești descoperitorul: și-mi închipuiam că dacă găseai vreun ban, îmi dădeai de veste. Cred Tom, că trebuie să ne luăm gândul de la „bagajul” acela.

— De ce Tom, eu n-am vorbit niciodată cu hangiul. Nu ții minte că în noaptea excursiei eu eram de pază.

— Așa e, mă! Parcă e un an de-atunci. În noaptea aceea, l-am urmărit pe Injun Joe până la casa văduvei.

Și Huck îi povesti toată pățania, pe care Tom o cunoștea în parte de la Welshman.

— Da, făcu Huck, dacă nu eram eu, spaniolul și Joe erau azi în Texas!

— Măi, Tom eu cred că de bani ne-am șters pe bot!

— Ce? făcu Huck uitându-se curios la Tom. Vrei să spui că ai dat din nou de urma banilor?

— Sunt în peșteră! Huck holbă ochii.

— Ia mai spune o dată, Tom.

— Banii sunt în peșteră.

— Tom, nu-ți bate joc de mine. Glumești ori vorbești serios?

— Serios, Huck. Știi bine că nu mi-am bătut joc de nimeni în toată viața mea. Vrei să mergi cu mine, ca să-mi ajuți să-i scoatem?

— Mai mă întrebi? Dar numai dacă sunt într-un loc unde putem pătrunde și să nu ne pierdem.

— Fii pe pace Huck, îi găsim, cu siguranță.

— Bine, Tom. Dar ce te face să crezi că banii sunt...

— Așteaptă să intrăm în peșteră. Dacă nu-i găsim, să știi că-ți dau toba mea și toate jucăriile.

— Bine! Când vrei să mergem?

— Chiar acum, dacă vrei și tu. Te simți destul de tare?

— Mai mult de-o leghe nu pot să umblu.

— Sunt de făcut aproape cinci leghe numai în peșteră, dar eu cunosc un drum mai scurt, de care nu știe nimeni. Am să te duc cu barca până acolo și înapoi, așa că tu n-ai să te obosești deloc.

— Să mergem chiar acum Tom!

— Bine! Să ne luăm și ceva de mâncare, pipele noastre și tutun, vreo două săculețe, două sau trei gheme de sfoară și chibrituri din acelea cu flacăra mare. Ce bine mi-ar fi prins să fi avut de astea la mine, când am fost acolo.

Îndată după prânz, băieții se duseră la fluviu, împrumutată o barcă ușoară, și plecară. Când ajunseră la câteva mile în jos de gura peșterii, Tom zise:

— Vezi, Huck. Dealul acesta e la fel cu celelalte de la gura peșterii încoace. Nici case, nici pomi, numai tufișuri. Dar observi pata aceea albă, pe surpătura de pământ de colo de sus? E un semn făcut de mine. Aici tragem la mal.

Acostară.

— Acum, Huck, deschizătura e la câțiva pași de noi. Ia să văd o găsești?

Huck cercetă în toate părțile, dar nu găsi nimic. Tom arătă semeț, spre un pâlț de tufe, zicând:

— Aici e! Uite și tu Huck, și spune dacă nu-i cea mai tainică ascunzătoare din lume. Dar să nu spui la nimeni. În tot timpul cât am vrut să devin haiduc, m-am gândit că ar fi bine să am o ascunzătoare ca asta. Acum o avem și o s-o păstrăm numai pentru noi. Îi luăm pe Joe Harper și pe Ben Rogers și formăm o bandă „Banda lui Tom Sawyer” sună frumos, nu-i așa, Huck?

— Da, Tom. Și pe cine o să jefuim?

— O, pe oricine, dar mai ales pe drumeți.

— Și-i omoram?

— Nu, nu întotdeauna. Îi ascundem în peșteră, până îi răscumpără cineva.

— Cum vine asta?

— Vine cineva și plătește bani mulți ca să-i eliberăm și dacă nu-i răscumpără nimeni, peste un an îi omoram, așa se

obișnuiește la haiducie. Dar pe femei nu le omoram. Ele sunt totdeauna frumoase și bogate și grozav de serioase. Le iei ceasornicele și giuvaierele, dar înaintea lor îți scoți întotdeauna pălăria și le vorbești politicos. Haiducii sunt cei mai politicoși oameni; poți citi asta în orice carte. Atunci femeile încep să te iubească și după ce au stat vreo două săptămâni în peșteră, încetează să mai plângă. Ba după ce le dai drumul, se înapoiază la tine, singure.

Așa scrie în toate cărțile.

— Eu cred că-i mai bine să fii pirat.

— Da, Huck într-un fel e mai bine, fiindcă ești aproape de casă, de circ și de toate.

Între timp, pregătiră totul și intrară prin deschizătură. Tom intră cel dintâi. Străbătură tunelul până la capăt, legară sfoara de o piatră și își urmară drumul. În curând ajunseră la izvor și Tom se înfiora din creștet până-n tălpi. El arătă lui Huck capătul de fitil prins într-o grămadă de ceară lipită de peretele stâncos și-i povesti cum el cu Becky priviseră ultimele pâlpâiri ale flăcării.

Băieții vorbeau acum în șoaptă, căci tăcerea și întunericul din jurul lor îi copleșeau. Porniră mai departe și în curând ajunseră în coridorul descoperit de Tom, la capătul căruia dădură peste locul, unde era surpătura. La lumina lumânării ei văzură că de fapt nu era o prăpastie de stâncă, ci un povârniș de pământ adânc de vreo douăzeci, treizeci de picioare. Tom șopti:

— Acum am să-ți arăt ceva, Huck. Ridică sus lumânarea și continuă.

— Uită-te dincolo. Vezi ceva? Acolo sus, pe stânca aia mare, vezi semnul acela făcut cu fum de lumânare?

— Tom, este o cruce!

— Și unde-i numărul doi? Sub cruce nu-i așa? E chiar unde l-am zărit pe Injun Joe cu lumânarea în mână.

Un timp Huck rămase cu ochii zgâiți la semnul misterios, apoi îngână cu vocea înăbușită.

— Tom să ieșim afară de aici!

— Cum, să lăsăm comoara aici?

— Da... s-o lăsăm. E păzită de duhul lui Injun Joe.

— Nu, Huck nu se poate! El n-are ce căuta aici. A rămas la gura peșterii, unde a murit Injun Joe. Sunt cinci leghe până acolo.

— Nu, Tom! Duhurile trag la comoară! Eu le cunosc doar obiceiul.

Lui Tom începu să-i fie frică. Dar dacă Huck avea dreptate? Tot frământându-și mintea, îi veni o idee.

— Măi, Huck dacă te ascultam pe tine, făceam o prostie cât se poate de mare. Duhul lui Injun Joe nu poate fi acolo, unde-i o cruce!

Cuvintele lui avură efect.

— La asta nu m-am gândit, Tom. Dar așa este. Mare noroc am avut cu crucea asta. Hai să coborâm și să căutăm lădița.

Întâi coborî Tom, făcând urme adânci în povârnișul de pământ, ca lui Huck să-i ușureze calea. Din caverna în care se afla stâncă, se deschideau patru coridoare.

Trei dintre ele fură cercetate fără rezultat. În al patrulea chiar la baza stâncii ei dădură peste o firidă mică, în care se afla un fel de pat acoperit cu o velință; pe jos se aflau oase de găină și o pereche de bretele uzate. Dar lada cu bani nu era nicăieri. Băieții răscoliră tot locul, dar degeaba.

Tom zise:

— El a spus „sub” cruce. Bun, locul acesta e aproape de cruce. Chiar sub stâncă nu poate fi, căci e imposibil s-o urnești din loc.

Căutară încă o dată pretutindeni, apoi descurajați, se așezară jos. Huck nu era în stare să dea vreo idee. Tot Tom fu acela care începu:

— Privește aici Huck; pe pământ, într-o parte a stâncii sunt niște urme de picioare și picături de ceară, dar pe partea cealaltă nu sunt. Acum, ce înseamnă asta? Eu mă prind că banii sunt sub stâncă. Am să sap pământul chiar lângă stâncă..

— Ideea nu-i rea, Tom! exclamă Huck voios.

Tom își scoase briceagul „*universal*” și abia scormoni pământul, la vreo zece centimetri în jos și dădu de lemn.

— Ei Huck, tu auzi?

Huck începu să scormonească și el. Dădură de niște scânduri, pe care, după ce le îndepărtară văzură o crăpătură îngustă, care pornea sub stâncă. Tom coborî înăuntru și întinse lumânarea cât putu mai departe, dar nu-i putea zări capătul. El propuse să meargă mai departe. Pătrunse mai în fund. Tunelul îngust cobora treptat? Urmat de Huck, el porni înainte și după ce făcură câteva cotituri, Tom exclamă:

— Ia te uită Huck!

Era fără îndoială lădița cu bani așezată într-o scobitură, în care mai era un butoiăș de praf de pușcă, gol, o pereche de pistoale în tocuri de piele, două sau trei perechi de mocasini uzați, un brâu de piele și niște zdrențe umede.

— În sfârșit, am pus mâna pe ea, strigă Huck înfundându-și mâinile în grămada de monezi. Doamne, ce bogați am devenit!

— Da, Huck, am știut eu, că odată și odată tot o să punem mâna pe ea. Dar să nu ne pierdem timpul cu prostii. Mai bine s-o scoatem afară. Ia să văd dacă pot ridica lădița?

Cântărea vreo cincizeci de pfunzi. De ridicat mai mergea, dar s-o ducă împreună cu ei nu era cu putință.

— Vezi, ce bine am făcut că am luat cu noi săculețele? Deșertară banii în săculețe și se înapoiară la stâncă.

— Acum luăm și pistoalele, spuse Huck.

— Nu, Huck să le lăsăm. O să le găsim tot acolo, când ne-om apuca de haiducie. Locul acela e bun de chefuri!

— Haiducii fac mereu chefuri! Hai să mergem Huck. Am stat destul aici. Se face târziu și mi-e foame. Mâncăm în barcă și apoi fumăm câte o pipă.

Nu mult după aceea ei apărură prin boschetele țărmlui și văzând că nu-i amenință nici o primejdie, coborâră în barcă, unde mâncară, apoi statură de vorbă, pufâind din lulele. Când soarele începu să coboare la orizont, porniră barca în josul fluviului. Tom vâsli aproape de țarm tot timpul

amurgului, vorbind vesel cu Huck și nu mult după înserat, acostă.

— Acum, Huck, zise Tom, ascundem banii în podul șopronului văduvei. Măine dimineață, venim, îi numărăm, îi împărțim, apoi căutăm un loc în pădure, unde să-i punem în siguranță.

Acum tu rămâi aici să păzești bagajul până mă reped să sterpelesc căruciorul lui Benny Taylor. Într-un minut sunt înapoi.

El dispăru și reveni curând cu un cărucior. Puseră cele două săculețe pe el, aruncară deasupra niște zdrențe, apoi porniră, trăgând căruciorul după ei. Când băieții ajunseră în dreptul casei lui Welshman, poposiră. Tocmai când voiau să pornească din nou, Welshman ieși afară și zise:

— Hei, cine-i acolo?

— Huck și Tom Sawyer.

Bun! Veniți încoace băieți. Ați făcut lumea să vă aștepte. Hai grăbiți-vă. Lasă că trag eu de cărucior.

— Ei, dar știți, că nu-i ușor deloc. Ce aveți în el? Cărămizi ori fiare vechi?

— Fiare vechi, răspunse Tom.

— Mi-am închipuit eu. În loc să căutați zile întregi fiare vechi, pentru un ban, doi, mai bine v-ați apuca de un lucru mai serios, de pe urma căruia v-ați alege cu un câștig îndoit. Dar așa-i firea omului. Hai mai repede, grăbiți-vă.

Băieții întrebară, de ce e zorul acesta?

— Aveți răbdare o să aflați când vom ajunge la văduva Douglas.

Obișnuit să fie învinuit pe degeaba, Huck întrebă cu un ton de supărare:

— Dar cu ce v-am greșit, domnule Jones? Bătrânul râse.

— Asta, numai tu știi, Huck. Și apoi ești bine cu văduva?

— Ba da. S-a purtat foarte frumos cu mine.

— Atunci? Nu înțeleg de ce să-ți fie frică tocmai acum? Bietul Huck nu apucă să răspundă la întrebare, că se pomeni

Împins o dată cu Tom în salonul văduvei Douglas, Domnul Jones lăsă căruciorul la ușă și-i urmă.

În odaia scaldată de o lumină intensă, erau de față toți cetățenii de seamă ai orașelului. Familiile Thatcher, Harper, Rogers, mătușa Polly, Sid, Mary, diaconul, directorul ziarului

și încă alții, îmbrăcați toți în haine de sărbătoare. Văduva-i primi pe Tom și pe Huck cu o bunăvoință rară. Bieții băieți erau plini de noroi și picături de ceară. Mătușa Polly roși ușor și încruntată, dădu din cap, spre Tom. Dar mult se rușinară băieții de halul în care se aflau. Domnul Jones se simți obligat să se explice:

— Pe Tom nu l-am găsit acasă, așa că am renunțat la el; dar tocmai când ieșeam, i-am găsit pe amândoi la ușa mea și i-am adus în grabă încoace.

— Și ați sosit la timp, completă văduva. Veniți băieți cu mine.

Ea îi conduse în dormitor și le zise:

— Hai spălați-vă și îmbrăcați-vă. Aveți aici două rânduri de haine noi, cămăși, ciorapi și tot ce vă trebuie. Aceasta-i pentru Huck. Nu, nu-mi mulțumi Huck! Un rând din partea domnului Jones, al doilea din partea mea. Puneți-le!

Capitolul XXXI

Huck zise:

— Tom, hai s-o ștergem, dacă găsim o frânghie pe-aici. Fereastra nu-i prea sus de la pământ.

— Ei, aș! De ce am șterge-o?

— Păi, eu nu prea sunt obișnuit cu atâta lume în jurul meu. Eu nu merg, Tom.

— Vezi, Huck, ți-e frică de-atâta lucru? Lasă c-o să am eu grijă de tine.

Sid intră pe ușă.

— Tom, începu el. Mătușa te-a așteptat toată după-amiaza. Mary ți-a pregătit hainele de duminică și noi toți alergam să te căutăm. Ascultă, de ce-ți sunt hainele pline de ceară și noroi?

— Asta nu te privește pe dumneata, dom'le Sid! Hai spune-ne mai bine ce e zarva asta? E banchetul dat de văduva Douglas în cinstea domnului Welshman și a fiilor săi, pentru că au sărit în ajutorul ei în noaptea aceea. Dar... dacă vrei să știi... eu pot să-ți spun altceva.

— Spune.

— Bătrânul Jones pregătește o mare surpriză pentru musafirii văduvei, dar eu am aflat deunăzi, cum spunea mătușii și de atunci știe toată lumea care este taina. Domnul Jones a ținut mult să fie de față și Huck, altminteri surpriză n-ar mai avea nici un rost.

— Și care este taina?

— Păi, zice că Huck a fost acela, care a urmărit pe bandiți până aici la doamna Douglas. Dar să știi de la mine că bătrânul se înșeală, dacă se așteaptă la cine știe ce efect grozav.

Sid chicoti extrem de mulțumit.

— Sid, te-ai apucat și-ai trâncănit la toată lumea?

— Eu sau altul, n-are importanță. E destul că s-a aflat.

— Sid, afară de tine, nu mai e nimeni în tot orașul să facă asemenea prostii. Dacă ai fi fost în locul lui Huck, ai fi fugit și nimeni n-ar fi știut ce are să pună la cale bandiții. Tu nu ești în stare să faci decât mârșavii și nu poți suferi ca altul să fie lăudat pentru faptele lui frumoase. Ține! Și-l trase pe Sid de urechi și acum du-te la mătușa și spune-i dacă ai curaj și apoi mâine ne răfuim noi!

Puțin după aceea, oaspeții fură poftiți la masă iar pentru copii, fu aranjată o masă mai mică, după obiceiul orașului, și a timpului de atunci. La un moment dat, domnul Jones Welshman își rosti cuvântarea prin care mulțumi văduvei pentru cinstirea lui și a fiilor săi, dar spuse el, e la mijloc altă persoană, a cărei modestie...

Dădu apoi pe față secretul asupra rolului pe care l-a avut Huck în aventură. Dar surpriza nu dezlănțui entuziasmul, la care se aștepta. În tot cazul, doamna se arătă destul de surprinsă și-l copleși pe Huck cu atâtea mulțumiri, încât el uită aproape de hainele lui noi și de senzația neplăcută de a fi expus privirilor și laudelor tuturor.

Văduva spuse că avea de gând să dea adăpost lui Huck în casa ei și va îngriji de educația lui; iar când va veni timpul, îl va ajuta cu bani, ca să se poată apuca de o negustorie modestă.

În momentul acela, Tom se ridică și spuse:

— Huck n-are nevoie. Huck e bogat!

Numai buna-cuviință îi opri pe comeseni de a izbucni în hohote de râs, la auzul acestor cuvinte. De oarece tăcerea devenea apăsătoare, Tom îi puse capăt:

— Huck are parale. Poate că dumneavoastră nu credeți, dar așa e cum vă spun. O, vă rog nu zâmbiți. Dacă voiți, pot să v-o dovedesc. Așteptați numai o clipă.

Tom se repezi pe ușă afară. Oaspeții se uitau nedumeriți unul la altul și la Huck, care stătea mut.

— Sid, ce l-a apucat pe Tom? făcu mătușa Polly. Eu nu mai înțeleg nimic ce-i cu băiatul acesta. Să-mi...

Încovoiat sub greutatea săculeților, Tom intră pe ușă și mătușa Polly nu-și putu termina gândul că Tom turnă pe masă grămada de monete galbene și zise:

— Poftim! Ce v-am spus eu? Jumătate e a lui Huck, jumătate a mea!

Spectacolul luă graiul tuturor. Toți rămaseră cu ochii holbați. Abia la urmă își veniră în fire și începură să ceară lămuriri. Tom spuse, că avea destule lămuriri de dat și se ținu de cuvânt. Povestea fu lungă și presărată cu amănunte interesante. Când Tom isprăvi, domnul Jones observă:

— Și eu care credeam, că mica mea surpriză pregătită pentru seara aceasta, o să rămână de pomină! Dar în fața acestei surprize, mă închin.

Banii fură numărați. Erau mai mult de douăzeci de mii de dolari. Suma aceasta întrecea orice închipuire a celor de față, cu toate că printre ei, erau persoane socotite ca foarte bogate.

Capitolul XXXII

Cititorul nu se-nșeală, dacă se așteaptă la o adevărată răscoală a spiritelor din St. Petersburg, stârnită de pleasca ce căzuse lui Tom și Huck. O sumă grozavă ca aceea, era ceva de necrezut. Urmară discuții aprinse, care avură drept rezultat că numeroși cetățeni fură apucați de o adevărată beție a aurului. Toate „casele cu stafii” din St. Petersburg și împrejurimi fură răscolite din temelii și nu de băieți ci de oameni în toată firea, în căutare de comori ascunse.

Oriunde se iveau Tom și Huck, oamenii serioși și cu scaun la cap începeau să le facă curte, să-i laude și să le ceară sfaturi. Băieții nu-și puteau aduce aminte, dacă altădată cuvântul lor a avut vreodată atâta importanță. Acum vorbele lor erau prețuite și respectate. Orice faptă a lor, era acum răsplătită ca o ispravă grozavă, astfel încât, în curând, își pierdură înclinarea spre fapte urâte și proaste. Mai mult ca orice, fu scormonită povestea trecutului lor și socotită, ca purtând pecetea unei originalități cu totul deosebite.

Ziarul local le publică biografia romanțată!

Văduva Douglas depuse banii lui Huck spre fructificare cu șase la sută, iar cu ai lui Tom, judecătorul Thatcher, cu consimțământul mătușii Polly, procedă la fel. Fiecare din ei aveau acum venitul său personal, un dolar și un sfert pe săptămână, ceea ce întrecea salariul diaconului, iar din această sumă, pe vremea aceea un elev de școală putea să-și plătească pensiunea completă și îmbrăcămintea, plus taxele și cărțile școlare!

Judecătorul Thatcher avea despre Tom o părere cu totul deosebită. El spuse că un băiat mediocru nu i-ar fi scăpat fata din peșteră. Când Becky povesti în cel mai mare secret, tatălui ei, cum Tom luase la școală pedeapsa ei asupra lui, judecătorul fu nespus de mișcat; iar când ea pleda pentru iertarea lui Tom de a fi mințit, ca să o salveze pe ea de

rușinea pedepsei cu nuiua, judecătorul izbucni în cuvinte frumoase de laudă, că minciuna lui Tom era nobilă, generoasă și mărinimoasă, o minciună pentru care merita să fie pomenit în istorie, alături de George Washington!

Becky se gândea, că niciodată tatăl ei n-a fost mai impunător ca acum, când se plimba prin cameră, de colo colo și își sublinia cuvintele cu câte o bătaie din picior. Ea dădu fuga la Tom și-i povesti totul...

Judecătorul nădăjduia că într-o zi Tom va deveni un mare avocat sau militar. El spuse că avea de gând să intervină ca Tom să fie admis la „*Academia Națională Militară*” și după aceea să studieze dreptul, spre a fi pregătit pentru ambele cariere.

Prin bogăția lui și prin faptul că se bucura de protecția văduvei Douglas, Huck fu introdus, nu vârat și înghesuit cu sila, în societate și asta-l făcea să sufere îngrozitor.

Servitoarea doamnei Douglas îl ținea curat, îl pieptăna și-l peria și seara îl culca în pat, între cearceafuri curate, lui prea puțin plăcute. Trebuia să mănânce cu cuțit și furculiță, să se servească de șervet, farfurie și pahar, să vorbească cuviincios, încât la urmă, își închipuia că orice spunea, era o prostie; oriîncotro se întorcea, se izbea numai de îngrădirile solide ale civilizației și se simțea încătușat.

Timp de trei săptămâni el înfruntă cu mult curaj aceste necazuri, până când într-o bună zi, dispăru. Patruzeci și opt de ore, văduva adânc mâhnită îl căută pretutindeni. Mișcați de această nenorocire, cetățenii porniră în căutarea trupului său. A treia zi dimineața, Tom pomi frumos să scotocească printre niște lăzi vechi dindărătul abatorului părăsit și într-una din ele, dădu peste cel dispărut. Huck dormise acolo. Tocmai terminase de mâncat resturi de alimente șterpelite și acum stătea întins, fumându-și în tihnă pipa. Era nespălat, nepieptănat și îmbrăcat în aceleași zdrențe vechi, care-l făceau atât de fericit în pitorescul lor, pe vremea când era liber. Tom îl smulse din culcușul său, îi spuse câtă supărare

pricinuisse și-l zori să meargă acasă. Huck se posomori și zise:

— Nu-mi vorbi despre asta, Tom. Am încercat și nu merge; nu merge, Tom! Nu-i pentru mine. Eu nu-s obișnuit cu felul acesta de trai. Văduva e bună cu mine și prietenoasă, dar eu nu-i pot sta în cale. Ea mă face să mă spăl; să mă scol în fiecare dimineață la aceeași oră; mă silește să mă spăl, pe urmă, mă piaptână de-mi scapără ochii. Am rugat-o să mă lase să dorm în șopron și nu m-a lăsat. M-a vârat în niște straie frumoase cu care-mi era frică să mă așez unde-mi plăcea și ce-i mai rău, nu puteam să alunec în jos pe chepengurile pivniței. M-au dus la biserică și nădușeala curgea de pe mine, gărlă! Nu puteam să prind nici măcar o muscă sau să chiui ca ăla, cântărețul. Trebuia să umblu încălțat toată duminica. Dimineața, văduva se scula când suna clopoțelul, mânca tot când suna clopoțelul, iar seara se culca îndată după vecernie. Regularitatea asta strictă mă îngrozea.

— Bine, Huck, dar așa face toată lumea!

— Tom, eu nu fac nici o deosebire. Dar nu sunt toată lumea și îngrădirea asta nu-mi place. Apoi prea îmi cădea ușor mâncarea în gură. Eram obișnuit să umblu, să mă lupt pentru o bucățică de pâine.

Acum, trebuia să-i cer voie să merg la pescuit, la scăldat, în sfârșit, n-aveam voie să fac nimic. Dar, trebuia să vorbesc frumos și eu nu mă pricep la vorbe meșteșugite. În fiecare dimineață mă suiam în pod, ca să pot înjura în voie, altfel muream, dacă nu-i simțeam gustul în gură. Văduva nu m-ar fi lăsat în ruptul capului să fumez. Unde mai pui, că mă învăța că-i necuviincios să înjuri, să câști, să te întinzi și să te scarpini, când vorbești cu cineva. Apoi, mâhnit peste măsură, adăugă: Peste puțin timp începe școala și dânsa vroia să mă dea la învățătură. Eu nu o pot suferi. Ascultă, Tom, pentru mine bogăția nu-i cine știe ce scofală! Mie mi-a făcut numai necazuri, de-mi venea să mor. Mie îmi plac zdrențele astea și culcușul meu e în lada asta, pe care n-o

dau nici pentru cel mai frumos pat din lume. Dacă nu găseam banii aceia, n-aș fi știut niciodată ce e suferința. De aceea, ia tu și partea mea și eu nu-ți cer decât, să-mi dai, din când în când, câțiva gologani. Nu-mi trebuie multă vreme, fiindcă mai târziu o să câștig și eu atât cât îmi trebuie. Și acum du-te și roag-o pe văduva Douglas să mă ierte.

— Huck, tu știi că eu nu pot face asta. Nu-i cinstit și de altminteri, dacă ai încerca traiul acesta un timp mai lung, te asigur că o să înceapă să-ți placă.

— Să-mi placă? Da, ca și când mi-ai spune să stau un timp mai lung pe o plită încinsă. Nu, Tom. Eu nu vreau să fiu bogat și nu vreau să stau în case dichisite. Mie-mi place pădurea, fluviul și șoproanele și n-am să mă despart de ele. Măi! Par-că era un făcut! Tocmai când aveam pistoalele noastre, peștera noastră și ne hotărâsem să devenim haiduci, a venit bogăția asta-scârboasă și ne-a stricat toate planurile.

Tom interveni la momentul potrivit:

— Stai, să-ți spun Huck. Bogăția nu mă poate împiedica să devin haiduc!

— Nu zău, Tom! Vorbești serios?

— Și chiar foarte serios. Dar pe tine, Huck nu te pute.m primi în bandă, fiindcă nu ești un om respectabil.

Bucuria lui Huck se potoli îndată:

— Nu mă poți primi în bandă? Dar să mă fac pirat, mă lași?

— Da, dar asta-i altceva. Un bandit este mult mai cult, decât un pirat. Sunt țări, unde bandiții fac parte din societatea cea mai înaltă, sunt de viță nobilă și prinți.

— Tom, tu ai fost întotdeauna cel mai bun prieten al meu. Vrei acum să te lepezi de mine? Nu-i așa, că nu vrei? Spune Tom, că n-ai să faci una ca asta.

— Huck, eu n-aș face asta și nici nu vreau s-o fac. Dar ce o să spună lumea? Are să strâmbe din nas: Uf! O să fie din cauza ta, Huck! Spune și tu! Ție ți-ar conveni?

Huck rămase tăcut, cufundat într-o luptă cu sine. În banda lui Tom Sawyer? O adunătură de mojici. Și în cele din urmă, zise:

— Ei bine! Am să mă înapoiez la doamna Douglas pentru o lună, două, și dacă-mi fâgăduiești că mă primești în bandă, voi căuta să fac așa cum vrea dânsa.

— Bravo, Huck, așa-mi placî! Vino, băiete, și am s-o rog pe văduvă să te mai lase nițeluși și de capul tău.

— Vrei Tom, acum? Ah, ce bine-mi pare!

— Eu nu vreau decât să-mi îngăduie să fumez, să umblu haihui și să dorm unde-mi place. Când zici, c-ai să-ncepi cu haiducia?

— Chiar de astăzi? La noapte adunăm băieții și facem inițierea.

— Ce facem?

— Inițierea!

— Asta ce mai e?

— Faci jurământ de credință și solidaritate, să nu divulgi secretele bandei, chiar dacă ai fi rupt în bucăți și să omori pe oricine s-ar atinge de vreun membru al bandei.

— E minunat, Tom! Cât se poate de minunat.

— Mie-mi spui? Și jurământul se depune la miezul nopții într-un loc singuratic, de fapt într-o casă cu stafii, dar la noi toate au fost răvășite.

— Dar tot e bine, Tom, c-o facem la miezul nopții!

Nici nu se poate altfel, și trebuie să juri cu mâna pe un sicriu și să semnezi cu sângele tău propriu.

— Vai, ce plăcut trebuie să fie! Eu zic, că-i de o mie de ori mai bine, decât pirateria. Și când voi deveni un bandit temut, de care o să vorbească lumea toată, cred că n-o să-și mai încapă în piele de mândrie, că ea a făcut om din mine!

Încheierea

Această istorisire fiind exclusiv povestea copilăriei unui băiețuș, ea trebuie să se oprească aici, altfel riscă să devină romanul unui om matur. Când cineva scrie un roman despre un adult, el știe exact unde să sfârșească, vorba aceea: la înșurătoare; ori când scrie despre un băiețuș, trebuie să termine acolo, unde crede că e mai nimerit.

Cele mai multe personaje din cartea aceasta sunt încă în viață prosperă și sunt fericiți.

Poate că într-o zi unul mai tânăr dintre ei, va găsi că merită să reia firul povestirii, spre a arăta ce fel de oameni deveniseră. Iată de ce cred, că-i mai cuminte să nu dau în vileag nici un amănunt din viața lor actuală.

-Sfârșit-